

PAZARLAMA VE PERAKENDE

Öğretmen
Kılavuz Kitabı

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Pazarlama ve Perakende

ÖĞRETMEN KİTABI

**Özel Eğitim ve
Rehberlik Hizmetleri**
Genel Müdürlüğü

ANKARA
2026

Genel Yayın Yönetmeni
Doç. Dr. Mustafa OTRAR

Yayın Koordinatörü
Dr. Kader ARKAN SEZGİN, Meryem KABATAŞ

Editör: Prof. Dr. Mehmet Akif SÖZER, Doç. Dr. Meral Çilem ÖKCÜN,
Doç. Dr. Meyrem ARG A ŞAHİNOĞLU, Merve Gül ŞAHİN, Serap ERDEĞER

Yazarlar: Bahar ASLAN, Ceren Su KAKALIÇOĞLU, Hasan UZUNLU,
Murat TANRIKOLOĞLU, Yasemin Dilek ALTINTAŞ, İman DEMİRCİ,
Gölnur TANRIKOLOĞLU

Dil Uzmanları: Sevil CANPOLAT, Hacer HAKLI ALTINTAŞ, Erkan ASLAN,
İsmail Teoman GÜNEŞ, Salih KÖSE

Fotoğraflama: Kemal ÜLKÜ

Dizgi-Tasarım
Aren Tanıtım

Baskı ve Cilt: 1. Baskı: Ankara, Nisan 2026

ISBN
978-975-11-9594-4

Genel Yayın No
10622

Yardımcı ve Kaynak Kitaplar Dizi No
2401

Emniyet Mah. Gazeteci Muammer Yaşar Bostancı Cad. MEB Beşevler Kampüsü A Blok,
06560 Beşevler, Yenimahalle / ANKARA
<http://orgm.meb.gov.tr>

© Bu yayın Millî Eğitim Bakanlığı tarafından UNICEF'in teknik ve finansal desteği ile "Özel Eğitimde Mesleki Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında hazırlanmıştır. Yayında ifade edilen görüşler kişilerin kendi sorumluluğundadır. Hiçbir şekilde Millî Eğitim Bakanlığının ve UNICEF'in görüş ve politikalarını yansıtmamaktadır.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

V

GİRİŞ

VII

Ürün kategorilerini Öğreniyorum.....	9
Barkodu Barkod Okuyucuya Okutuyorum.....	29
Pazarlamanın Temel Kavramlarını Öğreniyorum.....	48
Kuralına Uygun İletişim Kuruyorum.....	52
Kurum İçi İletişimdeyim.....	56
Müşteri Şikayetlerini Karşılıyorum.....	61
Satış Yapıyorum.....	65
İade Alıyorum.....	70
Ürün Yükleme Sembollerini Öğreniyorum.....	75
Ürünleri Depoya Yerleştiriyorum.....	79
Depoya Gelen Ürünleri Teslim Alıyorum.....	84
Ürünleri Yerleştiriyorum.....	88
Ambalajlama Yapıyorum.....	93
Mağazamı Tanıyorum.....	98
Kasa Çevresindeki Eksikleri Tamamlıyorum.....	103
Reyon Düzenliyorum.....	107
Raf Düzenini Kontrol Ediyorum.....	113
Depomu Düzenliyorum.....	117
Vitrinimi Kontrol Ediyorum.....	121

Ürünü Doğru Donatıya Yerleştiriyorum.....	126
İndirim Tutarını Hesaplıyorum.....	132
Hesap Makinesi Kullanıyorum.	135
Ticari Belgeleri Öğreniyorum.....	139
Stok Kaydı Yapıyorum.....	144
Sipariş Giriyorum.....	149

SUNUŞ

Mesleki eğitim; özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin toplumsal yaşama etkin katılım sağlayabilmeleri, bağımsız yaşam becerileri geliştirebilmeleri ve üretken bireyler olarak yaşamlarını sürdürebilmeleri açısından büyük önem taşımaktadır. Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak öğrencilerimizin ilgi, yetenek ve gereksinimlerini dikkate alan nitelikli mesleki eğitim ortamlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Genel Müdürlüğümüz koordinesinde ve UNICEF iş birliğiyle yürütülen “Özel Eğitimde Mesleki Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi” ile ortaöğretim kademesinde mesleki eğitim veren özel eğitim okullarının kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi ve sunulan eğitim hizmetlerinin işlevselliğinin artırılması hedeflenmiştir.

Proje çerçevesinde özel eğitim meslek okullarında yer alan meslek alanlarına yönelik öğretim süreçlerini desteklemek amacıyla 20 öğrenci etkinlik kitabı ve 20 öğretmen kılavuz kitabı hazırlanmıştır. Hazırlanan bu kaynaklar öğrencilerin mesleki becerileri

aşamalı olarak edinmelerini desteklemek ve öğretmenlerin öğretim sürecini planlı ve sistematik bir biçimde yürütmelerine katkı sağlamak üzere geliştirilmiştir.

Ortaya konulan bu çalışma ile özel eğitim meslek okulları için ilk defa bu ölçekte, alanlara özgü ve sistematik içerikler hazırlanarak eğitim ortamlarının kullanımına sunulmuştur. Hazırlanan içerikler yalnızca özel eğitim meslek okullarıyla sınırlı kalmayıp, mesleki ve teknik anadolu liselerine devam eden ve kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini sürdüren özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin de yararlanabileceği kapsayıcı bir nitelik taşımaktadır.

Öğrenci etkinlik kitaplarında yer alan içerikler öğrencilerin öğrenme özellikleri dikkate alınarak kısa ve açık yönergeler, görsel destekler, tekrar fırsatları ve pekiştirme öğeleri ile yapılandırılmıştır. Bu yapı sayesinde öğrencilerin bir beceriyi adım adım öğrenmeleri, uygulamaları ve kendi performanslarını değerlendirebilmeleri amaçlanmıştır. Öğretmen kılavuz kitapları ise öğrenci etkinlik kitaplarının öğretim sürecinde etkili biçimde kullanılmasına rehberlik edecek şekilde hazırlanmıştır. Kılavuzlarda yer alan örnek ders planları ve uygulama önerileri öğretmenlerin planlama, uygulama ve değerlendirme süreçlerinde yol gösterici niteliktedir.

Hazırlanan bu çalışmaların öğretmenlerimizin sınıf içi uygulamalarını destekleyeceğine, öğrencilerimizin mesleki beceriler kazanarak üretime katılan bireyler olarak toplumsal yaşama daha güçlü biçimde hazırlanmasına katkı sağlayacağına inanıyoruz. Bu içeriklerin eğitim ortamlarında etkin biçimde kullanılarak öğrencilerimize fayda sağlamasını diliyoruz.

Bu çalışmanın yürütülmesine katkı sunan tüm akademisyenlere, destek veren öğretmenlerimize, sahada görev yapan tüm eğitim paydaşlarına ve Bakanlığımız personeline teşekkür ederiz. Ayrıca bu çalışma vesilesi ile hazırlanan eserlerin Millî Eğitim Bakanlığımızın ilgili birimleri ile sürece katkı sunan tüm kurum ve kuruluşlara faydalı olmasını diler, çalışmalarımıza verdikleri desteklerinden dolayı Bakanımız Sayın Prof. Dr. Yusuf TEKİN'e teşekkürlerimizi arz ederim.

Mustafa OTRAR

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri

Genel Müdürü

GİRİŞ

Bu kılavuz kitap, öğrenciler için hazırlanan etkinlik kitaplarının öğretim sürecinde etkili, planlı ve tutarlı biçimde kullanılmasına yönelik açıklamaları içermek üzere hazırlanmıştır. Kılavuzda yer alan içerikler, öğretmene yalnızca neyin öğretileceğini değil; aynı zamanda öğretimin nasıl planlanacağını ve nasıl uygulanacağını, süreç içerisinde nelere dikkat edileceğini ve öğrencinin performansına göre ne tür düzenlemeler yapılabileceğini göstermeyi amaçlamaktadır. Bu yönüyle kılavuz, öğrenci etkinlik kitabının sınıf içi uygulama sürecini destekleyen yol gösterici bir kaynak niteliğindedir.

Kılavuzda öncelikle ilgili meslek alanı ve dalına yer verilmekte; ardından öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler, hedef ve hedef davranışlar çerçevesinde açıklanmaktadır. Bu becerilere geçmeden önce öğrencide bulunması beklenen ön koşul beceriler belirtilmekte; böylece öğretmenin öğretime başlamadan önce öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyini dikkate alması sağlanmaktadır. Öğretim sürecinde kullanılabilecek yöntem ve teknikler ile öğretim araç gereci de bu yapıyı destekleyecek şekilde sunulmaktadır.

Öğrenme öğretme uygulamaları bölümünde öğretim sürecinin nasıl yürütüleceği ayrıntılı olarak ele alınmaktadır. Süreç; öğrencinin mevcut performansını belirlemeye yönelik ön değerlendirme ile başlamakta, bu aşamada elde edilen bilgilere göre öğretimin nasıl planlanacağı açıklanmaktadır. Derse giriş bölümünde; dikkat çekme, güdüleme ve gözden geçirme basamakları ile öğrencinin derse hazırlanması, öğrenmeye yönelmesi ve önceki öğrenmeleri ile yeni içerik arasında ilişki kurması desteklenmektedir. Öğretim süreci bölümünde ise becerinin öğrenciye nasıl sunulacağı, hangi desteklerin kullanılabileceği ve öğretimin hangi sıra içinde sürdürülebileceği açıklanmaktadır.

Kılavuzda yer alan pekiştirme çalışmaları öğrenci etkinlik kitaplarının öğretim sonrasında nasıl kullanılacağını açıklamaktadır. Öğrenci etkinlik kitabında yer alan “Adım Adım Yapalım” başlığındaki etkinliklerin öğretmen desteğiyle yürütülmesi, ardından “Sıra Bende” başlığındaki etkinliklerde öğrencinin beceriyi daha bağımsız biçimde ortaya koymasına yönelik bir uygulama sağlanmaktadır. Bu yapı sayesinde öğretmen etkinlik kitabındaki çalışmaları yalnızca bir alıştırma olarak değil öğretimin pekiştirilmesini destekleyen yapılandırılmış uygulamalar olarak kullanabilmektedir.

Değerlendirme bölümünde öğrencinin beceriyi hangi düzeyde gerçekleştirdiğinin nasıl izleneceği açıklanmakta olup öğrenci etkinlik kitabında yer alan “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığı ile öğrencinin kendi öğrenme sürecini fark etmesine de imkân tanınmaktadır. Elde edilen sonuçlara göre öğretimin nasıl sürdürüleceği, hangi durumlarda ek çalışmalara ihtiyaç duyulabileceği ve sürecin nasıl yeniden düzenlenebileceği kılavuzun açıklayıcı yapısı içinde yer almaktadır.

Öğretimsel uyarlamalar bölümü ise öğrencilerin bireysel farklılıkları dikkate alınarak öğretimin çeşitlendirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır. Böylece öğretmen, öğrencinin ihtiyaçları doğrultusunda (içerikte, uygulamada, kullanılan araç gereçte vb.) gerekli düzenlemeleri yapabilmektedir. Bunun yanı sıra öğretim sürecinin güvenli ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin hususlar öğretmen kılavuz kitaplarında öğretim süreci ve öğretimsel uyarlamalar bölümlerinde; öğrenci etkinlik kitaplarında ise beceri basamakları ile güvenlik ve iş birliğine dayalı uygulamalar kapsamında ele alınarak öğrencilerin güvenli çalışma alışkanlıklarını geliştirmeleri desteklenmiştir.

Öğrenci etkinlik kitapları ile öğretmen kılavuz kitapları bir bütün olarak düşünülmelidir. Etkinlik kitaplarında yer alan çalışmalar öğrencinin beceriyi adım adım edinmesini ve uygulamasını destekleyecek şekilde yapılandırılmıştır. Kılavuz kitabı ise bu çalışmaların öğretim sürecinde nasıl kullanılacağını, hangi amaçla uygulanacağını ve öğretmenin bu süreçte nasıl bir yol izleyeceğini açıklamaktadır. Bu nedenle öğretmenin öncelikle kılavuzda yer alan açıklamaları dikkate alarak öğretim sürecini planlaması, ardından öğrenci etkinlik kitabındaki çalışmaları bu plan doğrultusunda gerçekleştirmesi önem taşımaktadır.

Bu kılavuz kitabı, öğretmene hazır bir uygulama akışı sunarken aynı zamanda benzer becerilerin öğretiminde de kullanılabilecek bir yol haritası oluşturmaktadır. Bu yönüyle kılavuz, öğrenci etkinlik kitaplarının amacına uygun, etkili ve sistematik bir biçimde kullanılmasını destekleyen kapsamlı bir uygulama rehberi olarak değerlendirilmelidir.

Meslek Alanı/Dalı: Pazarlama ve Perakende Alanı/Satış Danışmanlığı

Hedef ve Davranışlar:

4.1.2. Ürün kategorilerini açıklar.

4.1.2.1. Ürün kategorilerini sınıflandırır.

4.1.2.2. Ürün kategorilerine örnek verir.

Ön Koşul Beceriler:

- Ürün kavramını ayırt eder.
- Ürünlerin kullanım amaçlarını ayırt eder.
- Basit sınıflandırma (yiyecek-içecek, giyim-ayakkabı vb.) yapar.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri: Doğrudan Öğretim Yöntemi

Öğretim Araç Gereci:

Gerçek veya maket ürünler (gıda, temizlik, tekstil, kozmetik, kırtasiye vb.), kategori etiket kartları (renkli ve simgeli), görsel kartlar, sınıflandırma panosu veya yapıştırılmalı tahta

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Ön Değerlendirme

Ön koşul becerileri değerlendirmek için aşağıda verilen örnek kontrol listesini kullanabilirsiniz. Ön koşul becerilerinde eksiklik varsa önce bu beceriler üzerine çalışmalar yapınız.

Kontrol listesini kullanırken öğrenciye ilgili süreç bileşenine dair “Ürünleri benzer özelliklerine göre grupla.” gibi bir yönerge veriniz. Öğrencinin doğru tepkileri için “Evet” sütununu, yanlış tepkiler veya tepkisiz kaldığı durumlar için “Hayır” sütununu işaretleyiniz. Doğru tepkilerde onay belirten aferin, harikasin vb. ifadeler kullanınız. Yanlış tepkilerde veya tepki gelmediğinde herhangi bir ipucu

vermeyiniz. Eğer açıklama yapılması gerekiyorsa “Açıklama” sütununa not ediniz. Değerlendirme sonucunda üç ve daha fazla “Hayır” sütunu işaretliyse öğretim yapacağınız beceriden önce eksik olan ön koşul beceriler üzerine çalışmalar yapınız.

Örnek Kontrol Listesi

Adı-Soyadı:			
Tarih:			
Hedef	Ürün kavramını ayırt eder.		
Hedef Davranış	Evet	Hayır	Açıklama
1. Farklı nesneler arasından ürün olanları görsel materyaller üzerinde gösterir.			
2. Gösterilen nesnenin ürün olup olmadığını söyler.			
Öğrenme Çıktısı	Ürünlerin kullanım amaçlarını ayırt eder.		
Süreç Bileşenleri	Evet	Hayır	Açıklama
1. Gösterilen ürünün ne amaçla kullanıldığını söyler.			
2. Aynı amaca hizmet eden ürünleri eşleştirir.			
Öğrenme Çıktısı	Basit sınıflandırma yapar.		
Süreç Bileşenleri	Evet	Hayır	Açıklama
1. Farklı kategorilerdeki ürünleri görsel materyaller üzerinde gösterir.			
2. Ürünleri benzer özelliklerine göre gruplandırır.			
3. Gruplandığı ürünlerin ait olduğu kategori adını söyler.			

Ön koşul becerileri değerlendirdikten sonra öğretim yapacağınız becerilerin ön değerlendirmesi için aşağıda verilen örnek veri kayıt formunu kullanabilirsiniz.

Veri kayıt formunu ön değerlendirme için kullanırken “Öğretim Öncesi” alanına işaretleme yapınız. Formda yer alan yönergeyi verdikten sonra öğrenciden tepki bekleyiniz. Doğru tepkilere (+), yanlış tepkilere (-) işareti koyunuz.

Örnek Veri Kayıt Formu

Adı-Soyadı:											
Tarih:											
Hedef	Ürün kategorilerini açıkla.										
Yönerge	 kategorisini açıkla.										
Hedef Davranışlar	Denemeler										
	Öğretim Öncesi Ölçüt:....			Öğretim Sonrası Ölçüt:.....					İzleme Ölçüt:.....		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3
1. Giyim ürünleri kategorisini açıkla.											
2. Giyim ürünleri kategorisine örnek verin.											
3. Kırtasiye ürünleri kategorisini açıkla.											
4. Kırtasiye ürünleri kategorisine örnek verin.											
5. Gıda ürünleri kategorisini açıkla.											
6. Gıda ürünleri kategorisine örnek verin.											
7. Temizlik ürünleri kategorisini açıkla.											
8. Temizlik ürünleri kategorisine örnek verin.											
9. Kozmetik ürünleri kategorisini açıkla.											
10. Kozmetik ürünleri kategorisi- ne örnek verin.											
Doğru Basamak Sayısı											
Doğru Basamak Yüzdesi											
Bağımsız tepki: B Model olma: MO Fiziksel ipucu: Fİ											

Ortam Düzenlemesi: Dersin yapılacağı sınıf veya atölye, dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılmış olmalıdır. Öğrencinin dikkatini konuya verebilmesi için sınıf sade ve düzenli tutulmalıdır.

Masaya; farklı ürün kategorilerini temsil eden gıda, temizlik, kırtasiye vb. gerçek ürün örnekleri, resimli kartlar ve kategori etiketleri (gıda ürünleri, temizlik ürünleri, kırtasiye ürünleri vb.) yerleştirilmelidir. Bu materyaller, öğrencinin kolayca görebileceği ve erişebileceği şekilde düzenlenmelidir.

Sınıfta ürünlerin sınıflandırılması sırasında kullanılacak renkli kutular, sepetler veya etiketli bölmeler bulundurulmalıdır. Böylece öğrenci, ürünleri kategorilere ayırma etkinliği yaparken somut bir destek alabilir.

Öğretmen, öğrenci ile yüz yüze iletişim kurabileceği rahat ve etkileşime uygun bir oturma düzeni oluşturmalıdır. Masanın üzerine gereksiz materyaller konmamalı yalnızca dersin hedefiyle ilişkili araç gereç bulundurulmalıdır.

A. Derse Giriş

Dikkat Çekme: Derse başlamadan önce öğrencilerinizin ilgisini çekmek için sınıfa farklı ürün kategorilerini temsil eden elma–gıda, sabun–temizlik, tişört–giyim, defter–kırtasiye gibi gerçek ürünler veya görseller getirebilirsiniz. Bu ürünleri masanın üzerine yerleştirerek öğrencilerin dikkatini toplayabilirsiniz.

Öğrencilerin ilgisini artırmak için ürünlerden birini çantanızdan çıkarıp “Bu ürün hangi kategoriye girer?” diye sorabilir ya da ürünleri karıştırarak doğru kategoriyi bulmalarını isteyebilirsiniz.

Ayrıca sınıfa şu soruları yöneltebilirsiniz:

Markete gittiğinizde gördüğünüz ürünler hangi gruplara ayrılır?

Kırtasiye kategorisinden bir ürün söyleyebilir misiniz?

Giyim ürünleri ile gıda ürünleri arasındaki fark nedir?

Bu etkinliklerle öğrencilerin ilgisi derse çekilirken ürünleri sınıflandırma ve örnek

verme becerilerine yönelik ön bilgi verilmiş ve merak uyandırılmış olur.

Güdöleme: “Bugün sizlerle alışverişe çıkıyoruz! Ama bu alışverişte sadece istediğimizi değil, ihtiyacımıza göre doğru ürünü seçmemiz gerekecek. Birlikte düşünelim! Markete gittiğimizde neden her ürün aynı yerde durmuyor ya da neden temizlik malzemeleriyle yiyecekler aynı rafta bulunmuyor?” gibi sorularla öğrencilerin merakını uyandırabilir, farklı ürünlerin belirli kategorilere göre düzenlendiği fikrine dikkat çekebilirsiniz.

Öğrencilerin verdiği cevaplardan sonra şu şekilde açıklama yapabilirsiniz: Ürünleri düzenli bir şekilde sınıflandırmak alışverişi kolaylaştırır. Marketlerde, depolarda veya mağazalarda kategori bazlı ayırma yapmak; ürünlerin bulunmasını, depolanmasını ve stok takibini kolaylaştırır. Ayrıca bu düzen, müşterilerin ihtiyaçlarını daha hızlı karşılayabilmek için gereklidir.

Ardından öğrencilere konunun mesleki önemini vurgulayabilirsiniz: Bu bilgileri öğrenmek, ileride çalışacağınız iş yerlerinde ürünleri doğru sınıflandırabilmenizi, reyonları doğru düzenleyebilmenizi ve müşterilerinize daha iyi hizmet verebilmenizi sağlayacak.

Gözden Geçirme: Derse başlamadan önce öğrencilerin önceki bilgileri hatırlamalarını sağlamak için şu yönergeyi veriniz: Önceki derslerde ürünlerle ilgili neler öğrenmiştik? Hatırlayalım bakalım!

Öğrencilerden gelen doğru cevapları “Evet, çok doğru! Ürünün ne olduğunu öğrenmiştik. Ürünlerin insanların ihtiyaçlarını karşılamak için kullanıldığını söylemiştik.” gibi ifadelerle pekiştiriniz. Eğer öğrencilerden tepki gelmezse ya da yanlış cevap verilerse doğru cevaplardan birini söyleyerek model olunuz veya “Ürünler marketlerde, mağazalarda satılır, değil mi?” gibi sözel ipucu veriniz.

Ön bilgileri hatırlattıktan sonra şu şekilde derse geçiş yapabilirsiniz:

Harika! Ürünlerin ne olduğunu ve neden önemli olduklarını hatırladık. Şimdi, bu ürünleri türlerine göre nasıl gruplandırabileceğimizi öğreneceğiz. Yani bugün ürünleri gıda, temizlik, giyim, kırtasiye, kozmetik gibi kategorilere ayırmayı birlikte keşfedeceğiz.

Daha sonra öğrencilerin öğrenci kitabındaki ilgili bölümü açmalarını isteyiniz. Bir öğrenci seçerek “Neler Öğreneceğim?” başlığını okumasını sağlayınız. Öğrenci okuduktan sonra siz de “Bu etkinlikte neler öğreneceğimizi tekrar edelim.” şeklinde

bir ifadeyle derste öğreteceklerinizi tekrarlayabilirsiniz:

- ◆ Ürün kategorilerini sınıflandırmayı öğreneceğiz.
- ◆ Ürün kategorilerine örnek vermeyi öğreneceğiz.

B. Öğretim Süreci

Öğretim sürecine aşağıdaki yönergelerle başlayınız:

Evet çocuklar, bugünkü dersimizde günlük hayatta karşılaştığımız, alışveriş yaparken gördüğümüz ürünleri inceleyeceğiz. Ama bu ürünleri rastgele değil, belirli gruplar yani kategoriler hâlinde inceleyeceğiz. Hazır mıyız? Beni dikkatlice dinleyin.

Ürün kategorisi; benzer özelliklere, kullanım alanlarına veya işlevlerine göre gruplandırılmış ürünlerdir.

Yukarıdaki tanımları birkaç kere tekrar ediniz. Tekrarlar sırasında kategorileri ifade eden resimli kartlar kullanınız.

Şimdi size günlük hayatımızda sıkça karşılaştığımız başlıca ürün kategorilerini söylüyorum. Beni dikkatlice dinleyin. Başlıca ürün kategorileri şunlardır:

- Gıda ürünleri kategorisi
- Temizlik ürünleri kategorisi
- Giyim ürünleri kategorisi
- Kırtasiye ürünleri kategorisi
- Kozmetik ürünleri kategorisi

Kartları tek tek gösterirken öğrencilerin görsel hafızalarını destekleyebilirsiniz.

Öğrencilere öğrenci kitabındaki 61. sayfayı açmalarını söyleyiniz.

“Şimdi ürün kategorilerini detaylı inceleyelim.” diyerek ürün kategorilerini kartlardan da gösteriniz. “Bu sayfada gördüğümüz süt, ekmek ve peynir resimleri gıda ürünleri kategorisinde; sabun ve deterjan resimleri ise temizlik ürünleri kategorisindedir.” şeklinde açıklama yapınız.

ÜRÜN KATEGORİLERİ

Kırtasiye Ürünleri

Okulda, ofiste veya evde yazı yazmak, çizim yapmak ve bu alanları düzenlemek için kullanılan araç gerecin bulunduğu kategoridir.

Gıda Ürünleri

Yenilebilir veya içilebilir ürünlerin yer aldığı kategoridir.

Temizlik Ürünleri

Ev, iş yeri veya kişisel alanların temizliğinde kullanılan ürünlerin yer aldığı kategoridir.

Giyim Ürünleri

İnsanların giyinmek, korunmak ve temiz görünmek için kullandıkları ürünlerin olduğu kategoridir.

Kozmetik Ürünleri

Kişisel bakım ve güzellik amacıyla kullanılan ürünlerin bulunduğu kategoridir.

61

Ardından “Ürün kategorileri nelerdir?” diye sorunuz. Parmak kaldıran öğrencilerden başlayarak tüm öğrencilere resimli kartları (gıda, kırtasiye, giyim, kozmetik, temizlik) tek tek gösteriniz ve her öğrenciden kartların hangi kategoriye ait olduğunu söylemesini isteyiniz.

Doğru yanıt veren öğrencileri, “Aferin, ürün kategorisini doğru söyledin!” diyerek pekiştiriniz. Eksik yanıt veren veya kararsız kalan öğrencilere, doğru söyleyen arkadaşlarını dinlemeleri gerektiğini söyleyip onlardan doğru yanıtı tekrar etmelerini

isteyiniz. Her öğrenci doğru tepki verdikten sonra şu ifadeyle ara özet yapabilirsiniz:

Şu ana kadar ürün kategorilerinin neler olduğunu öğrendik ve her birini doğru şekilde söyledik.

Sonrasında “Şimdi gösterilen ürünün ait olduğu kategoriye kim söyleyecek?” diyerek etkinliği başlatınız. Akıllı tahtadan karışık ürün görselleri gösteriniz. Parmak kaldıran öğrencilerden başlayarak öğrencilerin her bir görselin hangi kategoriye ait olduğunu söylemelerini isteyiniz. Doğru cevabı veren öğrencileri “Aferin, çok güzel söyledin!” diyerek pekiştiriniz. Yanlış cevap veren öğrencilere, doğru yapan arkadaşlarını izlettiriniz ve ardından tekrar ettiriniz. Daha sonra “Şimdi kim bu resimli kartlarda gösterilen ürünün ait olduğu kategoriye söyleyecek?” diyerek öğrencilere akıllı tahtadan karışık görseller gösteriniz.

Parmak kaldıran öğrencilerden başlayarak öğrencilerin bu görseller arasından ürün kategorilerine göre seçim yapmalarını isteyiniz.

Görselle ilgili doğru cevabı veren öğrencileri pekiştiriniz. Yanlış ya da eksik cevap veren öğrencilere, doğru yapan arkadaşlarını izlettirerek öğrencilerden doğru cevapları tekrar etmelerini isteyiniz. Tüm öğrenciler doğru cevap verene kadar etkinliği sürdürünüz.

En sonunda “Harikasınız çocuklar! Bu derste ürün kategorilerini sınıflandırmayı öğrendik ve her bir ürünü ait olduğu kategoriye başarıyla yerleştirdik. Bu Dersin Süresince sınıf kurallarına uygun çalıştığınız için şimdi ödüllerinizi kazandınız.” diyerek öğretimi sonlandırınız.

C. Pekiştirme Çalışmaları

Öğretimi tamamladıktan sonra öğrenci kitabının “Adım Adım Yapalım” ve “Sıra Bende!” başlıklarında yer alan etkinlikleri gerçekleştiriniz. Her etkinliğin nasıl gerçekleştirileceği aşağıda detaylı olarak anlatılmıştır.

Rehberli Uygulama

ETKİNLİK 1

4

Adım Adım
Yapalım

► Etkinlik 1: Ürün Kategorilerini Eşleştireceğim.
Ürünleri, verilen kategorilerle çizgi çizerek eşleştirelim.

Temizlik Ürünleri Kategorisi

Gıda Ürünleri Kategorisi

Kırtasiye Ürünleri Kategorisi

Giyim Ürünleri Kategorisi

Kozmetik Ürünleri Kategorisi

62

Öğrencilerinizden öğrenci kitabının 62. sayfasındaki Etkinlik 1’de verilen görselleri uygun ürün kategorisi ile eşleştirmelerini isteyiniz.

Öncelikle etkinlik sayfasındaki resimlere bakmalarını sağlayınız. Ardından “Yiyecek içecek görsellerini gösterin.” yönergesini veriniz. Tüm öğrenciler doğru olanı gösterdikten sonra “Yiyecek ve içecekler hangi ürün kategorisine dahildir?” sorusunu sorarak cevaplarını bekleyiniz. Eğer öğrenci doğru cevabı verirse kitapta verilen ipucunu gösterip, “Doğru, kitapta da bu şekilde eşleştirilmiş.” diyerek etkinliğe devam ediniz. Doğru cevabı alamazsanız sözel ipucu veriniz: “Yiyecek ve içecekleri nereden alıyoruz? Markette hangi bölümde bulunur?” gibi yönlendirici sorularla

düşünmesini sağlayınız ya da model olunuz.

Öğrencinin yanına giderek “Bak, bu resimde ekmek ve süt var. Bunlar gıda ürünleri kategorisindedir.” diyerek örnek eşleştirmeyi gösteriniz. Öğrencilerinize diğer görseller için de ipucu vererek sırasıyla etkinliği tamamlayınız. Örnekte verilen yiyecek içecek görseli ve gıda ürünleri kategorisi eşleştirmesini örnek göstererek diğer görselleri de uygun şekilde eşleştirmelerini isteyiniz. Etkinliği bağımsız olarak doğru şekilde tamamlayan öğrencileri pekiştiriniz. Etkinliği bağımsız olarak tamamlayamayan öğrenciler için özel ipucu vererek ya da model olarak eşleştirmeyi tamamlamalarını sağlayınız.

ETKİNLİK 2

► Etkinlik 2: Hangi Kategori Olduğunu İşaretleyeceğim
Ürünlerin ait oldukları kategoriyi işaretleyeceğim.

Ürün Adı	Görsel	Hangi Kategoriyeye Ait? İşaretle.
Süt		☐ Gıda ☐ Temizlik ☐ Kozmetik ☐ Giyim
Deterjan		☐ Gıda ☐ Temizlik ☐ Kozmetik ☐ Giyim
Tişört		☐ Gıda ☐ Temizlik ☐ Kozmetik ☐ Giyim
Ruj		☐ Gıda ☐ Temizlik ☐ Kozmetik ☐ Giyim
Kalem		☐ Gıda ☐ Kırtasiye ☐ Kozmetik ☐ Giyim
Kitap		☐ Gıda ☐ Temizlik ☐ Kozmetik ☐ Kırtasiye
Kolonya		☐ Gıda ☐ Temizlik ☐ Kozmetik ☐ Giyim
Bisküvi		☐ Gıda ☐ Temizlik ☐ Kozmetik ☐ Giyim

Öğrencilerinize öğrenci kitabının 63. sayfasındaki Etkinlik 2'ye bakmalarını söyleyiniz.

Ardından öğrencilere şu yönergeyi veriniz: Ürünlerin ait olduğu kategoriyi işaretleyeceğim. Öğrencilerinizden etkinlikte verilen her bir ürünün ait olduğu kategoriyi düşünmelerini ve uygun kutucuğu işaretlemelerini isteyiniz.

Etkinliği bağımsız şekilde tamamlamalarını sağlayınız.

Etkinlik tamamlandıktan sonra öğrencilerin işaretlediği kategorileri sınıfla birlikte kontrol ediniz. Her bir ürünün üzerinde durarak öğrencilerden neden o kategoriyi seçtiklerini açıklamalarını isteyiniz.

“Süt neden gıda ürünleri kategorisinde yer alıyor? Deterjanı neden temizlik ürünleri olarak işaretledin?” gibi sorularla öğrencilerin neden–sonuç ilişkisi kurma, sınıflandırma ve kavramsal düşünme becerisi geliştirmelerini sağlayabilirsiniz.

Ürünleri doğru kategoriye işaretleyen öğrencileri “Evet, doğru düşündün! Harika! Bu ürün gerçekten de temizlik kategorisinde.” gibi ifadelerle sözel olarak pekiştiriniz.

İsteğe bağlı olarak öğrencilerin doğru işaretledikleri ürünleri panoda “Doğru Kategoriler Tablosu” adı altında birlikte sergileyebilirsiniz.

Etkinliğe başlamadan önce bir örnek ürün seçiniz ve birlikte değerlendiriniz.

Öğrencilere “Bu süt hangi kategoride olabilir? Sütü nereden alıyoruz?” gibi yönlendirici sorular sorarak öğrencinin düşünmesini sağlayabilirsiniz.

Her bir ürünün adını tek tek okuyarak öğrenciden doğru kategoriye ait kutucuğu işaretlemesini isteyiniz.

Gerekirse öğrenciyi görseller üzerinden yönlendiriniz:

Bak, bu ruj resmi ve kişisel bakım ürünlerini gösteriyor. Bu yüzden kozmetik kategorisinde olmalı.

Her işaretlemeden sonra kısa geri bildirimler veriniz:

Aferin, bunu doğru düşündün! Şimdi diğerine geçelim.

Görsel destek gerekliyse ürün kategorilerini temsil eden renkli kartlar (yeşil–gıda, mavi–temizlik, pembe–kozmetik, sarı–kırtasiye, turuncu–giyim gibi) kullanabilirsiniz.

Öğrenci, görselleri tanıma veya okuma güçlüğü yaşıyorsa her ürünün adını yüksek sesle okuyabilirsiniz.

Okunan her ürünün görselini göstererek “Bu ürün hangi kategoriye ait olabilir?” sorusunu yöneltiniz.

Gerekirse öğrenciden kutucuk işaretlemek yerine doğru kategori kartını el kaldırarak göstermesini isteyiniz.

Doğru yanıt veren öğrenciyi sözel veya sembol pekiştirme (örneğin yıldız, gülen yüz, alkış vb.) ile ödüllendiriniz.

Yanlış yanıt durumunda doğru cevabı açıklayarak düzeltici dönüt veriniz:

Bu bilgi yanlış çünkü deterjan yiyecek değildir, temizlik ürünüdür.

Etkinlik sonunda tüm ürünlerin doğru kategorilerini sınıfla birlikte gözden geçiriniz.

Tahtada ürün isimlerini ve doğru kategorileri listeleyerek öğrencilerle birlikte kontrol ediniz. Öğrencilerin yanlış işaretlenen ürünleri doğru kategoriye taşımalarını isteyiniz. Bu aşamada öğrencilerin ürünleri tanıma, sınıflandırma ve kavramsal eşleştirme becerilerini gözlemleyiniz. Doğru sınıflandırma yapan öğrencileri “Kategori Uzmanı” etiketiyle sözel olarak pekiştiriniz.

Gerekirse aynı kazanımı pekiştirmek için kısa bir “Ürün–Kategori Eşleştirme Oyunu” ya da “Doğru Rafı Bul” adlı grup etkinliği ile dersi sonlandırabilirsiniz.

Bağımsız Uygulama

ETKİNLİK 1

5

Sıra Bende!

Bu etkinlikte öğrendiklerimi kullanacağım.

► Etkinlik 1 : “Doğru mu Yanlış mı?” Karar Vereceğim
Aşağıdaki cümlelerde yer alan ürünlerin doğru kategoriye ait olup olmadığını değerlendireceğim.

“Doğruysa ☒”, “Yanlışsa ☐” şeklinde işaretleyeceğim.

Cümle	Doğru	Yanlış
1. Dış macunu temizlik ürünleri kategorisindedir.		
2. Çikolata kırtasiye ürünleri kategorisindedir.		
3. Parfüm kozmetik ürünleri kategorisindedir.		
4. Pantolon gıda ürünleri kategorisindedir.		
5. Defter kırtasiye ürünleri kategorisindedir.		
6. Sabun giyim ürünleri kategorisindedir.		
7. Kuruyemiş gıda ürünleri kategorisindedir.		
8. Oje temizlik ürünleri kategorisindedir.		
9. Ceket giyim ürünleri kategorisindedir.		
10. Silgi kozmetik ürünleri kategorisindedir.		

64

Öğrencilerinizden öğrenci kitabının 64. sayfasındaki Etkinlik 1’de yer alan “Doğru mu, Yanlış mı?” karar vereceğim etkinliğini yapmalarını isteyiniz.

Öncelikle öğrencilerin Etkinlik 1’e bakmalarını söyleyiniz. Ardından onlara şu yönergeyi veriniz: Aşağıdaki cümleleri oku. Her birinin doğru mu yanlış mı olduğuna karar ver ve kutucukları buna göre işaretle.

Öğrencilerinizin etkinliği bağımsız şekilde tamamlamalarını sağlayınız.

Öğrenciler etkinliği tamamladıktan sonra öğrencilerin işaretlediği doğru-yanlış cevapları sınıfla birlikte kontrol ediniz. Her bir cümle üzerinde durarak öğrencilerden cümleleri neden “doğru” veya “yanlış” olarak işaretlediklerini açıklamalarını isteyiniz. Yanıtlarını gerekçelendirmelerini sağlayarak eleştirel düşünme ve mantıksal ilişkilendirme becerilerini destekleyiniz. Doğru yanıtlayan öğrencileri sözel olarak pekiştiriniz.

Etkinliğe başlamadan önce bir örnek cümle seçiniz ve birlikte değerlendiriniz. “Bu cümlede doğru bilgi mi var, yanlış bilgi mi? Bu davranış yapılırsa ne olur?” gibi yönlendirici sorularla öğrencinin düşünmesini sağlayınız. Her bir cümleyi sırayla okuyarak öğrenciden sadece “doğru” veya “yanlış” demesini isteyiniz. Ardından doğru kutucuğu işaretlemesine rehberlik ediniz. Öğrencinin dikkatini koruyabilmek için her cümle arasında kısa geri bildirimler veriniz. Görsel destek gerekliyse “doğru” ve “yanlış” kavramlarını temsil eden renkli kartlar (yeşil-doğru, kırmızı-yanlış gibi) kullanabilirsiniz.

Öğrenci okuma güçlüğü yaşıyorsa öğretmen cümleleri yüksek sesle okuyabilir. Her cümle okunduktan sonra cümlenin içeriğini öğrenciye kısa ve sade biçimde açıklayınız. Gerekliğinde öğrenciden işaretleme yerine doğru-yanlış kartı (✓-✗) kaldırması istenebilir. Doğru yanıt verdiğinde sözlü pekiştirme (Doğru karar verdin!) veya sembol pekiştirme (yıldız, gülen yüz vb.) kullanılabilir. Yanlış yanıt durumunda, öğretmen doğru cevabı söylerken nedenini açıklamalıdır: Çikolata yediğimiz bir ürün olduğu için “gıda ürünleri” kategorisindedir.

ETKİNLİK 2

► Etkinlik 2: Hangi Ürün Hangi Kategoride Karar Veriyorum
Her kategorinin yanındaki boşluğa uygun ürünleri yazacağım.

Kategori	Ürünler (Boşluğu Doldur)
Temizlik ürünleri kategorisi	_____
Kırtasiye ürünleri kategorisi	_____
Giyim ürünleri kategorisi	_____
Gıda ürünleri kategorisi	_____
Kozmetik ürünleri kategorisi	_____

Öğrencilerinizden öğrenci kitabının 65. sayfasındaki Etkinlik 2’de yer alan boşluk doldurma alanlarına uygun ürünleri yazmalarını isteyiniz. Ardından şu yönergeyi veriniz:

Her kategorinin yanındaki boşluğa uygun ürünleri yaz.

Öğrencilerinizin etkinliği bağımsız şekilde tamamlamalarını sağlayınız.

Öğrenciler etkinliği tamamladıktan sonra öğrencilerin yazdığı ürünleri sınıfla birlikte gözden geçiriniz. Her kategori üzerinde durarak öğrencilerden neden o ürünü o kategoriye yazdıklarını açıklamalarını isteyiniz.

“Sütü neden gıda kategorisine yazdın? Tişört hangi kategoriye ait? Neden?” gibi sorularla öğrencilerin sınıflandırma, gerekçelendirme ve kavramsal ilişki kurma becerilerini destekleyiniz.

Doğru kategorilere ürün yazan öğrencilerin davranışını sözel olarak pekiştiriniz. İsteğe bağlı olarak öğrencilerin yazdığı örnekleri sınıf panosunda “Ürün Kategorileri Tablosu” biçiminde oluşturabilirsiniz.

Etkinliğe başlamadan önce bir örnek üzerinde birlikte çalışınız. “Temizlik ürünleri kategorisine hangi ürünleri yazabiliriz? Evde temizlik yaparken hangi ürünleri kullanıyoruz?” gibi yönlendirici sorular sorarak öğrencinin düşünmesini sağlayınız.

Her kategori için örnekler veriniz:

- Temizlik ürünleri: deterjan, sabun vb.

- Giyim ürünleri: tişört, pantolon vb.

Bu örnekleri söyledikten sonra öğrenciden kendi kelimelerini yazmasını isteyiniz.

Her bir kategori yazımı sonrası kısa geri bildirimler veriniz:

Evet, bu da temizlik ürünlerine girer! Aferin, kırtasiye ürünlerini doğru düşündün!

Görsel destek gerekliyse her kategoriye ait birkaç ürün görseli gösteriniz ve öğrencinin doğru görseli söyleyip yazmasını sağlayınız.

Öğrenci yazma veya okuma güçlüğü yaşıyorsa kategori adlarını öğrenciye yüksek sesle okuyabilirsiniz. Ardından her kategori için görseller göstererek öğrenciden uygun ürünü söylemesini isteyebilirsiniz. Öğrencinin söylediği ürünü etkinlikteki boşluğa yazmasına yardımcı olabilirsiniz. Gerekirse öğrenciden kategoriye uygun görsel kartı göstermesini isteyebilirsiniz. Doğru görseli gösterdiğinde sözel veya sembol pekiştirme yapınız.

Yanlış seçim durumunda, doğru cevabı açıklayarak düzeltici dönüt veriniz:

Bu ürün temizlik kategorisinde değil kırtasiye kategorisinde olmalı çünkü okulda kullandığımız bir malzeme.

Etkinlik sonunda tahtada kategori başlıklarını yazarak öğrencilerle birlikte doğru ürün örneklerini listeleyiniz. Yanlış yazılan ürünleri birlikte düzeltiniz. Öğrencilerin ürünleri doğru kategoriye yerleştirme, kavramları tanıma ve sınıflandırma becerilerini gözlemleyiniz. Doğru eşleştirmeleri yapan öğrencileri “Kategori Uzmanı” olarak sözel biçimde ödüllendiriniz. Dersi kısa bir “Kategori Bulmaca Oyunu” veya “Ürünü Doğru Rafa Yerleştir” etkinliğiyle pekiştirerek tamamlayabilirsiniz.

D. Değerlendirme

Beceri basamaklarını değerlendirmek için öğrenci kitabının “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan soruları cevaplamalarını sağlayınız.

6

Kendimi Değerlendiriyorum

► Aşağıdaki soruları yanıtlayarak neler öğrendiğimi değerlendiriyorum. Aşağıdaki cümleleri, belirtilen ürünlere göre uygun ürün kategorisiyle tamamlıyorum.

- Şampuan, kişisel bakım için kullanılan bir üründür ve ____ kategorisindedir.
- Kalem, defter, silgi gibi okulda kullanılan ürünler ____ kategorisindedir.
- Ekmek, süt, peynir gibi ürünler ____ kategorisindedir.
- Ruj, altık ve far gibi ürünler ____ kategorisindedir.
- Tişört, elbise ve mont gibi kıyafetler ____ kategorisindedir.
- Çamaşır suyu ve yüzey temizleyici gibi ürünler ____ kategorisindedir.
- Kolony, hem temizlik hem de hijyen amaçlı kullanılır, bu nedenle ____ kategorisindedir.
- Romanlar, hikâye kitapları ve sözlükler ____ kategorisindedir.
- Bisküvi, çikolata ve kuru meyş gibi atıştırmalıklar ____ kategorisindedir.
- Pantolon, ayakkabı ve gömlek gibi ürünler ____ kategorisindedir.

Öğrencilerinizden öğrenci kitabının 66. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan çalışmaları yapmalarını isteyiniz. Öncelikle “Cümleyi oku ve boşluğa uygun kelimeyi yaz.” yönergesini veriniz. Öğrencilerin etkinliğı, bağımsız şekilde tamamlamalarını isteyiniz. Öğrencinin etkinliğı doğru yaptığından ve tamamladığından emin olunuz. Değerlendirme sonunda öğrencilerinizin katılımını pekiştiriniz.

Öğrenciler “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan soruları cevaplandırırken siz de eş zamanlı olarak aşağıda verilen örnek veri kayıt formuna öğrencilerin performansını kaydedebilirsiniz.

Veri kayıt formunu öğretim sonrası değerlendirme için kullanırken “Öğretim Sonrası” alanına işaretleme yapınız. Formda yer alan yönergeyi verdikten sonra öğrencinin doğru tepki verdiğı ipucunu formda yer alan kodlarla ifade ediniz.

Örnek Veri Kayıt Formu

Adı-Soyadı:											
Tarih:											
Hedef	Ürün kategorilerini açıklama										
Yönerge	 kategorisini açıkla.										
Hedef Davranışlar	Denemeler										
	Öğretim Öncesi Ölçüt:.....			Öğretim Sonrası Ölçüt:.....					İzleme Ölçüt:.....		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3
1. Giyim ürünleri kategorisini açıklar.											
2. Giyim ürünleri kategorisine örnek verir.											
3. Kırtasiye ürünleri kategorisini açıklar.											
4. Kırtasiye ürünleri kategorisine örnek verir.											
5. Gıda ürünleri kategorisini açıklar.											
6. Gıda ürünleri kategorisine örnek verir.											
7. Temizlik ürünleri kategorisini açıklar.											
8. Temizlik ürünleri kategorisine örnek verir.											
9. Kozmetik ürünleri kategorisini açıklar.											
10. Kozmetik ürünleri kategorisine örnek verir.											
Doğru Basamak Sayısı											
Doğru Basamak Yüzdesi											
Bağımsız : B Model Olma: MO Fiziksel Yardım: FY Sözel İpucu: Sİ											

E. Öğretimsel Uyarlamalar

Ürün kategorilerini ayırt etmede zorlanan öğrencileriniz için basit yönerge takibi, görsel ipuçları ve eşleştirme oyunları ile destekleyici çalışmalar yapabilirsiniz.

Basit yönerge takibi yapabilirsiniz. Tek basamaklı yönergelerle başlanabilir:

- Gıda ürününü göster.
- Kırtasiye ürününü sepete koy.
- Temizlik ürününün resmini bul.

Görsel ipucu kartları kullanabilirsiniz. Her kategori için büyük, sade görseller hazırlayabilirsiniz. Öğrenciye “Bu ürün hangi gruba ait?” diyerek kartı gösterebilir, ardından aynı kategoriden gerçek ürün veya oyuncak bir materyalle eşleştirme yaptırabilirsiniz.

Eşleştirme oyunları oynatabilirsiniz. Öğrencilerin ürün resimleriyle kategori adlarının yazılı olduğu kartları eşleştirmelerini sağlayabilirsiniz. Öğrenci doğru eşleştirdiğinde “Doğru, bu ürün gıda kategorisinde.” diyerek öğrencinin davranışını pekiştirebilirsiniz.

Poster desteği verebilirsiniz. Sınıf panosuna “Ürün Kategorileri Poster” asabilirsiniz.

Poster üzerinde her kategoriye ait ürün görselleri bulunur. Öğrenciden etkinlik sırasında ürün kategorilerini karıştırdığında posterden destek almalarını isteyebilirsiniz.

Kategoriye göre ürün seçme etkinliği yapabilirsiniz. Öğrenciden “Sadece temizlik ürünlerini sepete koy.”, “Sadece kozmetik ürünlerini göster.” gibi görevler isteyebilirsiniz.

Karışık ürün sınıflandırma oyunu oynatabilirsiniz. Beş farklı kategoriden ürün görselleri karışık şekilde verilir. Öğrencinin ürünleri doğru kategori kutusuna ayırmasını isteyebilirsiniz.

Fiyat ve kullanım karşılaştırması yapabilirsiniz. Öğrencilerden kategoriye göre ürünlerin fiyat veya kullanım sıklığını tartışmalarını isteyebilirsiniz. (Gıda ürünleri mi kozmetik ürünleri mi daha sık alınır?)

Zamanla yarış etkinliği yapabilirsiniz. Belirli sürede (örneğin 2 dakika içinde) en fazla sayıda ürünü doğru kategoriye ayırmasını isteyebilirsiniz.

Alışveriş listesiyle kategori eşleştirme etkinliği yapabilirsiniz. Öğrenciye farklı kategorilere ait bir alışveriş listesi verip öğrencinin listedeki ürünleri bulmasını ve doğru kategoriye yerleştirmesini isteyebilirsiniz.

Problem çözme çalışmaları yapabilirsiniz. Yanlış kategoriye yerleştirilmiş ürünler göstererek “Bu ürün doğru mu yerleştirilmiş? Neden?” gibi sorular yöneltebilirsiniz. Öğrencinin hatayı fark edip açıklamasını sağlayabilirsiniz.

Meslek Alanı/Dalı: Pazarlama ve Perakende

Hedef ve Hedef Davranışlar:

4.2.1. Barkodu barkod okuyucuya okutur.

4.2.2.1. Barkod okuyucuyu çalıştırır.

4.2.2.2. Ürünün barkodunu bulur.

4.2.2.3. Ürünün barkodunu barkod okuyucuya okutur.

Ön Koşul Beceriler:

- Barkodu tanır.
- Ürünün üzerindeki barkodu ayırt eder.
- Barkod okuyucunun parçalarını tanır (okuma ucu, düğme, kablo, ekran vb.).
- El-göz koordinasyonu gerektiren hareketleri yapar.
- Sıra takibini yapar (ürün bulma → barkodu bulma → okutma).
- Etkinlik yönergelerini takip eder.
- Elektronik cihazları kullanır.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri: Doğrudan Öğretim Yöntemi

Öğretim Araç Gereci:

Barkod okuma cihazı, barkod okuma ekranı, farklı kategorilerde barkodu olan ürünler (çikolata, kolonya, kitap, çanta vb.)

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Ön Değerlendirme

Ön koşul becerileri değerlendirirken öğrencinin almış olduğunuz ölçüte göre yeterlilik sağlaması gerekmektedir. Örneğin ölçütünüz $\frac{3}{4}$ ise 4 denemenin 3'ünde öğrencinin ölçütü bağımsız karşılıyor olması gerekmektedir. Eğer ön koşul bece-

rilerde ölçüt karşılanamamışsa “Barkodu barkod okuyucuya okutma” becerisine geçmeyip bir önceki “Barkodu tanır” kazanımını yeniden çalışmanız ve öğrenciye bu amaçta yeterlilik kazandırmanız gerekmektedir.

Ön koşul beceriler değerlendirildikten sonra öğretim yapacağınız becerilerin ön değerlendirmesini ölçüt bağımlı ölçü aracını kullanarak yapabilirsiniz. Eğer ön koşul becerilerinde eksiklikler var ise önce o konularda çalışmalar yapınız. Sonrasında ölçüt bağımlı ölçü aracını kullanarak ön değerlendirmeyi yapınız.

Ön değerlendirme ana yönergesi olan “Barkodu barkod okuyucuya okut” kısmını verdikten sonra “Barkod okuyucuyu açma kapama düğmesine basarak çalıştır, ürünü eline al, ürünün barkod olan kısmını bul, ürünün barkod olan kısmını barkod okuyucuya yaklaştı, ürünün barkodunu barkod okuyucuya okut, ekranda ürün bilgilerini kontrol et.” basamaklarını öğrencinin sırasıyla gerçekleştirmesini isteyiniz. Öğrencinin bağımsız tamamladığı basamaklar için ön değerlendirme tablosunun “Denemeler” kısmında ilgili deneme sayısının olduğu bölüme “+” işareti, yardımla tamamladığı veya tepkisiz kaldığı ve öğretmenin tamamladığı basamaklarda ise “-” işareti koyunuz. Doğru tepkileri sözel olarak pekiştiriniz. Ön değerlendirme için kontrol listesi de kullanabilirsiniz. Kontrol listesi kullanırken öğrencinin doğru tepkileri için “Evet” sütununu, yanlış tepkileri veya tepkisiz kaldığı durumlar için “Hayır” sütununu işaretleyiniz. Doğru tepkilerde onay belirten ifadeler kullanınız. Yanlış tepkilerde veya tepki gelmediğinde herhangi bir ipucu vermeyiniz. Eğer açıklama yapılması gerekiyorsa “Açıklama” sütununa not ediniz.

“Barkodu Barkod Okuyucuya Okutur” Kazanımı Ön Değerlendirme Ölçüt Bağımlı Ölçü Aracı

Yönerge	Ölçüt	Ana Yönerge: Barkodu barkod okuyucuya okut.			
		Denemeler			
		1	2	3	4
1.Barkod okuyucuyu açma kapama düğmesine basarak çalıştır.	3/4				
2.Ürünü eline al.	3/4				
3.Ürünün barkod olan kısmını bul.	3/4				
4.Ürünün barkod olan kısmını barkod okuyucuya yaklaştır.	3/4				
5.Ürünün barkodunu barkod okuyucuya okut.	3/4				
6. Ekranda ürün bilgilerini kontrol et.	3/4				

Ortam Düzenlemesi: İpucu türüne göre öğretmen konumlanması yapılabilir. Tam fiziksel yardım gerekiyorsa öğrencinin hemen arkasında, başat eline yakın konumda oturabilirsiniz. Model olma ipucu kullanılacaksa öğrencinin çaprazında veya karşısında yer alabilirsiniz. Sözel ipucu ya da bağımsız denemeler için öğrenciye rahat hareket alanı bırakacak şekilde yan yana veya yakın mesafede durabilirsiniz. Tüm konumlandırmalarınızı öğrencinin vücut kontrolü, görsel dikkat düzeyi ve bireysel özelliklerine göre ayarlayınız.

A. Derse Giriş

Dikkat Çekme: “Bugün sizinle önemli bir beceriyi öğreneceğiz. Bakın, elimde bir ürün var (örneğin bir paket bisküvi) Sizce bu ürünün fiyatını kasada nasıl öğreniyoruz?” diyerek cevap bekleyiniz.

- Öğrencinin tepkisi doğruysa: “Evet, barkod okuyucu ile!”
- Yanlış/tepki gelmezse ürünü göstererek “Üzerinde siyah beyaz çizgiler var, buna ne denir sizce?” diye ipucu veriniz. Sonra ürünü sınıfa gösterip: “Şimdi bu çizgiler nerede? Nasıl çalışıyor olabilir? Hadi birlikte bakalım.” diyerek barkodu işaret edin ve barkod okuyucuya yaklaştırıp okutun. Cihazın çıkardığı sesi özellikle vurgulayın. Böylece öğrencilerin dikkatini barkod okuyucuya vermesini sağlayınız.

Güdüleme: Barkodu okuttuktan sonra öğrencilere sorunuz: “Peki, barkod okutmak neden önemli olabilir? Gelen yanıtları dinleyip açıklamanızı yapınız:

“Evet, barkodu okuttuğumuzda ürünün fiyatı hemen kasada görünür. Böylece hızlı ve doğru bir alışveriş yaparız. Kasiyerler ve market çalışanları için bu işlem çok kolaylık sağlar. Siz de ileride kendi alışverişinizi yaparken veya markette çalışırken bunu yapabilecek böylece özgüven ve sorumluluk kazanacaksınız.”

Ardından derse geçiş için “Hazır mısınız? Harika, başlayalım!” diyebilirsiniz.

Gözden Geçirme: Derse başlamadan önce öğrencilerin önceki bilgilerini hatırlamalarını sağlamak için öğrencilere şu yönergeyi veriniz: “Daha önce ürünlerin üzerinde hangi bilgileri görmüştük?”

Öğrencilerden gelen tepkileri dinleyiniz. Doğru cevap veren öğrencileri “Evet, çok doğru. Ürünlerin üzerinde isim, resim ve fiyat bilgisi vardı.” şeklinde pekiştiriniz. Eğer tepki gelmezse ya da yanlış tepki gelirse doğru cevaplardan birini söyleyerek öğrenciye model olunuz veya sözel ipucu veriniz.

Ardından şu yönergeyi veriniz: “Ürünlerin üzerindeki barkodu daha önce görmüş müydük? Sizce barkod ne işe yarıyor olabilir?”

Öğrencilerden gelen cevapları dinleyiniz, doğru cevapları pekiştiriniz. Yanlış veya eksik cevaplar için ürünlerden birini elinize alıp, barkod kısmını göstererek açıklama yapınız. “Evet, ürünlerin üzerinde isim ve fiyat olduğunu hatırladık. Şimdi bu ürünlerin üzerindeki barkodun ne işe yaradığını, barkod okuyucuya nasıl okutulduğunu ve bize hangi kolaylıkları sağladığını öğreneceğiz.” diyerek öğrencilerin geçmiş bilgileriyle yeni öğrenecekleri konular arasında bağlantı kurunuz.

Derse geçiş yapmak için öğrencilerinizden öğrenci kitabındaki ilgili bölümü açmalarını isteyiniz. Bir öğrenci seçerek “Neler Öğreneceğim?” başlığını okumasını sağlayınız. Öğrenci okuduktan sonra siz de “Bu etkinlikte neler öğreneceğimizi tekrar edelim” diyerek konuyu vurgulayınız:

- ◆ Barkod okuyucuyu nasıl çalıştıracağımı öğreneceğim.
- ◆ Ürünün üzerindeki barkodu bulmayı deneyimleyeceğim.
- ◆ Barkodu okuyucuya doğru biçimde okutmayı öğreneceğim.

B. Öğretim Süreci

“Bugün barkod okutmayı öğreneceğiz. Marketten alışveriş yaptığımızda ürünlerin fiyatını kasada görmek için ne yapıyoruz biliyor musunuz? Barkodu okutuyoruz! Bunu öğrendiğinizde alışverişte ürünlerin fiyatını hızlıca öğrenebilir, kendi alışverişinizi bağımsız olarak yapabilirsiniz. “Hadi önce beni izle, sonra yaptığım basamakları sen de gerçekleştir.” şeklinde bir ifadeyle öğretilecek becerinin önemini öğrenciye hatırlatıp ilgili beceriye dair model olunuz.

“Şimdi izleyin, bakın ben nasıl yapıyorum. Sonra sizler de yapacaksınız.”

“Barkodu elime alıyorum. Barkod okuyucuyu doğru şekilde tutuyorum.” şeklinde becerinin her basamağı için öğrencilere hem sözel olarak bilgi veriniz hem de model olunuz.

Öğrenci, beceri basamağında yer alan amaca yanlış tepki verirse veya amacı gerçekleştiremezse öğrenciye “Ürünün barkodunu bul ve okuyucuya yaklaştır.” şeklinde sözel ipucu yönerge veriniz.

Model olma sürecinden sonra öğrencilerin öğrendikleri beceriyi uygulamalarını sağlayınız. Bunun için farklı kategorilerdeki ürünleri önceden hazır hâle getiriniz.

Öğrenciye dönerek “Şimdi sıra sende! Ürünleri barkod okuyucuya okut.” şeklinde yönerge veriniz.

Bu aşamada öğrencinin uygulama sürecini yakından izleyiniz ve gerektiğinde rehberlik sağlayınız. Rehberli uygulamaları, öğrenci beceriyi bağımsız olarak gerçekleştirene kadar devam ettiriniz.

Öğrenciniz beceri basamağını doğru gerçekleştirdiğinde “Barkodu doğru şekilde okuttun, aferin.” şeklinde öğrenciye davranışla ilişkilendirilmiş sözel pekiştirici sunabilirsiniz. İzleyen beceri basamağı için de aynı süreci devam ettiriniz.

Uygulamayı oturumlar halinde yapınız. Öğrencinin performansına göre oturum

sayısını artırınız ya da azaltınız. Karar verdiğiniz deneme sayısı tamamlandığında öğretim oturumunu sonlandırınız ve öğrencinizin çalışmaya katılımını pekiştiriniz.

Öğrenciniz “Barkodu barkod okuyucuya okutma” işlemini bağımsız olarak kazandıktan sonra ilgili bölümdeki diğer becerilerin öğretimine geçiniz ve aynı süreci uygulayınız.

C. Pekiştirme Çalışmaları

Öğretimi tamamladıktan sonra öğrenci kitabının “Adım Adım Yapalım” ve “Sıra Bende!” başlıklarında yer alan etkinlikleri (bk. Etkinlik 1, Etkinlik 2 ve Etkinlik 3) gerçekleştiriniz. Her etkinliğin nasıl gerçekleştirileceği aşağıda detaylı olarak anlatılmıştır.

ETKİNLİK 1

4

Adım Adım Yapalım

► Etkinlik 1: Barkod Okutuyorum
Aşağıdaki basamakları takip ederek barkodu barkod okuyucuya okutalım.

Benim Etkinlik Çizelgem

Basamaklar	Yönerge
	1. Barkod okuyucuyu açma kapama düğmesine basarak çalıştır.
	2. Ürünü eline al.
	3. Ürünün barkod olan kısmını bul.

Basamaklar	Yönerge
	4. Ürünün barkod olan kısmını barkod okuyucuya yaklaştır.
	5. Ürünün barkodunu barkod okuyucuya okut.
	6. Ekranda ürün bilgilerini kontrol et.

Öğrencilerinizden öğrenci kitabının 68. sayfasındaki Etkinlik 1’de yer alan beceriyi anlatan basamakları takip ederek barkodu barkod okuyucuya okutma işlemini yapmalarını isteyiniz.

Öncelikle öğrencilerin Etkinlik 1’e bakmalarını söyleyiniz. Ardından onlara şu yönergeyi veriniz:

Basamakları takip et. Barkodu barkod okuyucuya okutma işlemini aşağıdaki sırayla yap:

1. Barkod okuyucuyu açma kapama düğmesine basarak çalıştır.
2. Ürünü eline al.
3. Ürünün barkod olan kısmını bul.
4. Ürünün barkod olan kısmını barkod okuyucuya yaklaştır.
5. Ürünün barkodunu barkod okuyucuya okut.
6. Ekranda ürün bilgilerini kontrol et.

Öğrencilerinizin etkinliği bağımsız şekilde tamamlamalarını sağlayınız.

- Öğrencilerden işlemi kendi başlarına tamamladıktan sonra, barkod okutma basamaklarını yüksek sesle tekrar etmelerini isteyiniz.
- Öğrenciye “Barkodu okuturken nelere dikkat ettin? Bu sırayı neden böyle yaptın?” gibi sorular yönelterek öğrencinin işlem basamaklarını kavrayıp kavramadığını gözlemleyiniz.
- Öğrencinin süreci doğru ve güvenli biçimde tamamladığını gördüğünüzde “Harika! Barkodu doğru şekilde okuttun.” şeklinde sözel pekiştirme yapınız
- İsteğe bağlı olarak öğrencinin arkadaşlarına model olmasını sağlayabilirsiniz.
- Etkinliğe başlamadan önce tabloyu birlikte inceleyiniz, her basamağı yüksek sesle okuyunuz.
- Her adımı yapmadan önce öğrenciden “Şimdi ne yapacağım?” demesini isteyerek dikkatini sıraya yönlendiriniz.
- Gerektiğinde fiziksel veya sözel ipuçları veriniz:

Şimdi barkod okuyucu açma düğmesine bak.

Barkodun nerede olduğunu bulabilir misin?

Evet, şimdi barkodu okut.

- Yanlış basamakta ilerliyorsa öğrenciyi durdurup doğru adıma yönlendiriniz, ardından öğrenciye işlemi tekrar ettiriniz.
- Öğrenci doğru adımları yaptığında “Doğru yaptın, sırayla ilerliyorsun!” diyerek öğrenciyi sözel olarak pekiştiriniz
- Basamakları görsel kartlar veya resimli adım tablosu hâlinde sunarak öğrencinin görsel ipucu almasını sağlayınız.
- Gerektiğinde eşli uygulama yöntemi kullanabilirsiniz. Öğretmen adımı söylerken öğrenci uygular.
- Öğrencinin dikkat süresini koruyabilmek için işlemi öğrenciye kısa aralıklarla ve sade yönergelerle yaptırınız.
- Barkod okutma işlemini öğrenciye birkaç kere tekrarlatarak becerinin otomatikleşmesini destekleyiniz.

Etkinlik Sonu Değerlendirme

- Etkinlik sonunda öğrencilerle birlikte tabloyu inceleyerek her basamağın ne işe yaradığını tartışınız.
- Eksik ya da hatalı yapılan adımlar varsa birlikte doğru sırayı oluşturunuz.

Öğrenciden barkod okutma sürecini sözlü olarak anlatmasını veya görsellerle eşleştirmesini isteyerek öğrenmeyi pekiştiriniz.

Bağımsız Uygulama

ETKİNLİK 1

5

Sıra Bende!

Bu etkinlikte öğrendiklerimi kullanacağım.

► Etkinlik 1: Eşleştiriyorum

Barkodu barkod okuyucuya okutma adımlarını gösteren görselleri, doğru işlem sırasına göre eşleştiriyorum.

	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	

70

Öğrencilerinizden öğrenci kitabının 70. sayfasındaki Etkinlik 1’de yer alan “Eşleştiririm” etkinliğini yapmalarını isteyiniz.

Öncelikle öğrencilerin Etkinlik 1'e bakmalarını söyleyiniz. Ardından onlara şu yönergeyi veriniz: "Barkodu barkod okuyucuya okutma görsellerini işlem sırasına göre eşleştir."

Öğrencilerinizin etkinliği bağımsız şekilde tamamlamalarını sağlayınız.

- Etkinliği tamamladıktan sonra öğrencilerden eşleştirmelerini sınıfla paylaşmalarını isteyiniz.
- "Bu sırayı neden böyle yaptın?" gibi sorular sorarak öğrencinin mantıksal sıralama becerisini değerlendirin.
- Doğru işlem sırasını tahtaya yazarak öğrencilerin de defterlerine geçirmelerini sağlayınız.
- Etkinlik sonunda barkod okutma sürecini gerçek ya da maket barkod okuyucu ile uygulamalı olarak tekrar etmeleri, öğrenmenin kalıcılığını destekler.
- Görselleri birlikte inceleyiniz. Her görselin neyi ifade ettiğini öğrenciden söylemesini isteyiniz.
- Gerektiğinde yönlendirici sorularla öğrencinin dikkatini işlem sırasına çekiniz:

Barkodu okutmak için önce ne yapmak gerekir?

Bu görselde işlem başladı mı yoksa daha hazırlık aşamasında mı?

Bu adım sence en son mu yapılır?

- Öğrencinin doğru sıralamayı bulmasına destek olacak ipucu kartları, renkli oklar veya numaralandırma kartları kullanabilirsiniz.
- Her doğru eşleştirmede sözel pekiştirme yaparak öğrencinin motivasyonunu artırabilirsiniz.
- Görselleri büyük boy olarak yazdırabilir ve somut kartlarla sıraya dizme etkinliği yaptırabilirsiniz.
- İlk iki adımı birlikte yapıp son adımları öğrencinin tamamlamasını isteyebilirsiniz (kısmi destek yöntemi).
- Öğrencinin işlem basamaklarını hatırlamasını kolaylaştırmak için resimli sıra şeması veya görsel poster kullanabilirsiniz.

- Gerekirse etkinlik sonunda süreci uygulamalı olarak tekrar ettirerek pekiştiriniz.

Etkinlik Sonu Değerlendirme

- Etkinlik sonunda doğru sıralamayı öğrencilerle birlikte kontrol ediniz.
- Yanlış eşleştirmeler varsa “Bu adım neden burada olmalıydı?” sorusuyla öğrencinin düşünmesini sağlayınız.
- Doğru sıralama yapıldığında öğrenciden süreci sözlü olarak anlatmasını isteyerek öğrencinin sıralama, gözlem ve ifade becerilerini pekiştiriniz.

ETKİNLİK 2

► Etkinlik 2: Doğru Sıralama
Aşağıda karışık verilen barkodu barkod okuyucuya okutma adımlarını doğru sıralayacağım. Yanına 1, 2, 3, 4, 5, 6 yazacağım.

- ☐ Ürünü eline al.
- ☐ Barkodu okuyucuya yaklaştır.
- ☐ Barkod okuyucuyu çalıştır.
- ☐ Ekranda ürün bilgisini kontrol et.
- ☐ Ürünün barkod kısmını bul.
- ☐ Barkodu okuyucuya okut.

Öğrencilerinizden öğrenci kitabının 70. sayfasındaki Etkinlik 2’de yer alan “Barkodu Barkod Okuyucuya Okutma” adımlarını sıralama etkinliğini yapmalarını isteyiniz.

Öncelikle öğrencilerin Etkinlik 2’ye bakmalarını söyleyiniz. Ardından onlara şu yönergeyi veriniz:

Aşağıda karışık olarak verilen barkodu barkod okuyucuya okutma adımlarını doğru sırayla yazınız.

Öğrencilerinizin etkinliği bağımsız şekilde tamamlamalarını sağlayınız.

- Etkinliği tamamladıktan sonra öğrencilerden sıraladıkları adımları sınıf önünde sözlü olarak paylaşmalarını isteyiniz.
- Her öğrencinin sıralamayı hangi mantıkla yaptığını açıklamasını sağlayarak doğru işlem sırasını birlikte değerlendiriniz.
- Doğru sıralamayı tahtaya yazarak tüm öğrencilerin defterlerine geçirmele-
rini sağlayınız.
- Öğrencilerin barkod okutma adımlarını görsel veya uygulamalı şekilde tekrar
etmeleri pekiştirme açısından faydalı olacaktır.

Öncelikle karışık olarak verilen adımları birlikte yüksek sesle okuyunuz.

- Her bir adımın anlamını açıklayarak öğrencinin sıralama mantığını kavrama-
sına yardımcı olunuz.
- Öğrenciye yönlendirici sorular sorabilirsiniz:

Bu işlemden önce ne yapılması gerekir?

Barkodu okutmak için cihazı hazırlamak gerekir mi?

Son adımda ne olur? ” gibi sorularla öğrencinin dikkatini işlem sırasına çekiniz.

- Gerektiğinde görsel ipuçları veya sıra numaraları içeren kartlar kullanarak
sıralamayı kolaylaştırınız.
- Öğrenci doğru sıralamayı yaptığında öğrenciye sözlü olarak pekiştirici dönüt
veriniz.
- Adımları resimli kartlar hâline getirip öğrenciden sıraya koymasını isteyebi-
lirsiniz.
- Motor beceri desteği gereken durumlarda adımları tahtaya yerleştirirken
öğrenciye sözel rehberlik edebilirsiniz.
- Barkod okuyucu maketi veya gerçek bir cihazla uygulamalı tekrar yaptırmak
öğrenmenin kalıcılığını artıracaktır.

Etkinlik Sonu Değerlendirme

- Etkinlik tamamlandığında doğru sıralamayı sınıfça kontrol ediniz.
- Eksik veya hatalı sıralamalar üzerinde tartışarak doğru işlem basamaklarına
ulaşınız.

- Öğrencilerin sıralamayı neden bu şekilde yaptıklarını açıklamaları sağlanarak öğrencide akıl yürütme becerisi desteklenir.

ETKİNLİK 3

► Etkinlik 3: Boşluk Doldurma

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun kelimeleri yazacağım.

okuyucuya

açma/kapama

barkod

► Barkod okuyucuyu açmak için _____ düğmesine basarım.

► Ürünü elime alırım ve _____ kısmını bulurum.

► Barkodu _____ yaklaştırırım ve okuturum.

71

Öğrencilerinizden öğrenci kitabının 71. sayfasındaki Etkinlik 3’te yer alan boşluk doldurma etkinliğini yapmalarını isteyiniz.

Öncelikle öğrencilerin Etkinlik 3’e bakmalarını söyleyiniz. Ardından onlara şu yönergeyi veriniz: “Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun kelimeleri yaz.”

Öğrencilerinizin etkinliği bağımsız şekilde tamamlamalarını sağlayınız.

- Etkinlik sonunda öğrencilerin cevaplarını sınıfla birlikte kontrol ediniz.
- Öğrencilerden doğru kelimeleri neden seçtiklerini açıklamalarını isteyiniz. Bu sayede öğrencilerin kavramların anlamını pekiştirmeleri sağlanır.
- Gönüllü öğrencilerden cümlelerini yüksek sesle okumalarını isteyerek sınıf paylaşımı yapınız.
- Boşluk bırakılan cümleleri birlikte okuyunuz.
- Boşlukların anlamına uygun kelimeleri bulabilmeleri için öğrencilere “Bu cümlede hangi kelime anlamca uygun olur? Cümlenin başında sonunda ipucu var mı” gibi yönlendirici sorular sorarak öğrencinin dikkatini anlam bütünlüğüne yönlendirin.

- Kelime havuzunu tahtaya yazabilir veya resim destekli kartlar sunabilirsiniz.
- Gerektiğinde öğrenciden doğru kelimeyi söylemesi istenip öğretmen tarafından yazılması sağlanabilir. Etkinlik tamamlandıktan sonra doğru cevapları sınıfla birlikte kontrol ediniz. Eksik veya yanlış doldurulan bölümleri öğretmen rehberliğinde düzeltiniz ve öğrencinin kendi hatasını fark etmesi sağlayınız.

ETKİNLİK 4

► Etkinlik 4: Doğruyu Bul

Aşağıdaki cümleleri okuyacağım. Doğruysa yanlışsa şeklinde işaretleyeceğim.

- ☐ Barkod okuyucu açma kapama düğmesine basılarak çalıştırılır.
- ☐ Barkod okuyucu olmadan barkod okutulabilir.
- ☐ Barkodu okuyucuya uzak tutarsak her zaman doğru okur.
- ☐ Barkodu okutmak için ürünün barkod kısmını bulmak gerekir.
- ☐ Barkod okutmak ürünleri kayıt altına almayı sağlar.
- ☐ Barkodu okumak için ürünün herhangi bir yerine okutmak yeterlidir.
- ☐ Barkod okutmak ürünlerin bilgilerini ekrana doğru şekilde yansıtır.
- ☐ Barkod okutmak için ürünün barkod kısmı okuyucuya yaklaştırılır.
- ☐ Barkod okutmak satış işlemlerini yavaşlatır.

Öğrencilerinizden öğrenci kitabının 72. sayfasındaki Etkinlik 4'te yer alan "Doğruyu Bul" etkinliğini yapmalarını isteyiniz.

Öncelikle öğrencilerin Etkinlik 4'e bakmalarını söyleyiniz. Ardından onlara şu yönergeyi veriniz: "Aşağıdaki cümleleri oku. Her birinin doğru mu, yanlış mı olduğuna karar ver ve kutucukları buna göre işaretle."

Öğrencilerinizin etkinliği bağımsız şekilde tamamlamalarını sağlayınız.

Öğrenciler etkinliği tamamladıktan sonra işaretledikleri "doğru" veya "yanlış" cevapları sınıfla birlikte kontrol ediniz.

- Her bir cümle üzerinde durup, öğrencilerden cümleleri neden "doğru" veya "yanlış" olarak işaretlediklerini açıklamalarını isteyiniz.
- Öğrencilerin yanıtlarını gerekçelendirmelerini sağlamak, eleştirel düşünme ve mantıksal ilişkilendirme becerilerini destekler.

- Doğru yanıt veren öğrencileri “Harika, bu cümledeki bilgiyi doğru tanıdın!” sözel olarak pekiştiriniz
- İsteğe bağlı olarak öğrencilerin doğru ve yanlış cümleleri dramatize etmeleri sağlanabilir (örneğin doğru davranışın canlandırılması).
- Etkinliğe başlamadan önce bir örnek cümle seçiniz ve birlikte değerlendiriniz. “Bu cümlede doğru bilgi mi var, yanlış bilgi mi? Bu davranış yapılırsa ne olur?” gibi yönlendirici sorularla öğrencinin düşünmesini sağlayınız.
- Her bir cümleyi sırayla okuyarak öğrenciden sadece “doğru” veya “yanlış” demesini isteyiniz, ardından öğrencinin doğru kutucuğu işaretlemesine rehberlik ediniz.
- Öğrencinin dikkatini koruyabilmek için her cümle arasında “Aferin, bunu doğru düşündün! Hadi sıradaki cümleye bakalım.” gibi kısa geri bildirimler veriniz.
- Görsel destek gerekliyse “doğru” ve “yanlış” kavramlarını temsil eden renkli kartlar (örneğin yeşil– doğru, kırmızı– yanlış) kullanabilirsiniz.
- Öğrenci, okuma güçlüğü yaşıyorsa öğretmen cümleleri yüksek sesle okuyabilir.
- Her cümleyi okuduktan sonra öğrenciye içeriği “Bu cümlede diyor ki... Sence doğru mu, yanlış mı?” şeklinde kısa ve sade biçimde açıklayınız
- Gerektiğinde, öğrenciden işaretleme yerine doğru–yanlış kartını kaldırması istenebilir (✓ ✗).
- Doğru yanıt verdiğinde “Doğru karar verdin!” gibi sözlü pekiştirme veya sembol pekiştirme (yıldız, gülen yüz vb.) kullanılabilir.
- Yanlış yanıt durumunda öğretmen öğrenciye doğru cevabı söylerken nedenini açıklamalıdır: “Bu bilgi yanlış çünkü barkodu okutmak için cihaz ışığının açık olması gerekir.”

Etkinlik Sonu Değerlendirme

- Etkinlik sonunda tüm cümlelerin doğru–yanlış cevaplarını sınıfla birlikte gözden geçiriniz.
- Yanlış cevaplanan cümleleri tahtada işaretleyip doğru olan biçimleriyle yeniden yazınız.

- Öğrencilerin doğru ve yanlış bilgileri ayırt edebilme düzeylerini gözlemleyiniz.
- Gerekirse aynı beceriyi pekiştirmek için kısa bir “Doğru–Yanlış Kart Oyunu” veya “Eşleştirme Etkinliği” ile dersi tamamlayabilirsiniz.

D. Değerlendirme

6

Kendimi
Değerlendiriyorum

► Aşağıdaki adımları takip ederek performansımı değerlendiriyorum.

Basamak No	Beceri Basamağı	Görsel	Yaptım	Yardım Aldım	Yapamadım
1.	Barkod okuyucuyu açma kapama düğmesine basarak çalıştırdım.				
2.	Ürünü elime aldım.				
3.	Ürünün barkod olan kısmını buldum.				

73

Basamak No	Beceri Basamağı	Görsel	Yaptım	Yardım Aldım	Yapamadım
4.	Ürünün barkod olan kısmını barkod okuyucuya yaklaştırdım.				
5.	Ürünün barkodunu barkod okuyucuya okuttum.				
6.	Ekranda ürün bilgilerini kontrol et.				

Beceri basamaklarını değerlendirmek için öğrencilere öğrenci kitabının 73. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan etkinlikleri nasıl uygulayacaklarını anlatınız. Öğrencilerden kitaplarındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” bölümünü açmalarını isteyiniz. Sonra sırasıyla etkinlikte bulunan yönergeyi okumasını, resmi incelemesini ve beceri basamağı adımını yapmasını isteyiniz. Beceri basamağını tamamladıktan sonra öğrenciden bu beceriyi nasıl yaptığı hakkında konuşmasını isteyiniz. Öğrencinin yardımla yaptım, yardımsız yaptım veya yapamadım seçeneklerinden birisine ulaşmasını sağlayınız ve öğrenciden uygun cevabı işaretlemesini isteyiniz. Tüm öğrenciler ilgili beceri basamağını bitirdikten sonra bir sonraki beceri basamağına geçiniz. Öğrencinin uygun seçeneği işaretlediğinden emin olunuz. Değerlendirme sonucunda öğrencilerinizi katılımları için pekiştiriniz.

Öğrencilerin “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında bağımsız olarak gerçekleştirdiği basamakları siz de eş zamanlı olarak aşağıda verilen örnek kayıt çizelgesinde ilgili basamağın karşısına işaretleyerek öğretimdeki ilerlemeleri kaydediniz.

Veri kayıt formunda yer alan yönergeyi verdikten sonra öğrencinin doğru tepki

verdiği ipucunu formda yer alan kodlarla ifade ediniz. (Bağımsız: B Model olma: MO Sözel İpucu: Sİ Fiziksel Yardım: Fİ)

Öğretimdeki ilerlemenin kaydedilmesi bir sonraki öğretim oturumunda öğretime hangi basamaktan başlanacağı, öğretimin sistemli bir şekilde takip edilmesi bakımından da oldukça önemlidir.

Barkodu Barkod Okuyucuya Okutma İşlemi Becerisi Ölçüt Bağımlı Ölçü Aracı

Adı-Soyadı:	Tarih:					
Öğrenme Çıktısı	Barkodu barkod okuyucuya okutur.					
Yönerge	Barkodu okut.					
Beceri basamakları	Denemeler					
	ÖLÇÜT	1. Oturum	2. Oturum	3. Oturum	4. Oturum	5. Oturum
1. Barkod okuyucuyu açma kapama düğmesine basarak çalıştır.	3/4					
2. Ürünü eline al.	3/4					
3. Ürünün barkod olan kısmını bul.	3/4					
4. Ürünün barkod olan kısmını barkod okuyucuya yaklaştır.	3/4					
5. Ürünün barkodunu barkod okuyucuya okut.	3/4					
6. Ekranda ürün bilgilerini kontrol et.	3/4					
Doğru Basamak Sayısı						
Doğru Basamak Yüzdesi						
Bağımsız: B Model olma: MO Sözel İpucu: Sİ Fiziksel Yardım: F						

E. Öğretimsel Uyarlamalar

Adım Adım Talimat Kartları (Görsel Destek): Barkod okutma sürecinin her bir adımını gösteren büyük ve sade görseller içeren kartlar hazırlayabilirsiniz. Öğrenciye, kartlardaki sıraya uygun olarak adımları uygulaması için rehberlik ediniz.

Basit Nesnelerle Tekrarlı Alıştırma: Kolay tutulabilen, büyük barkod etiketleri yapıştırılmış tek tip nesnelerle pratik yapabilirsiniz. Bu sayede, beceriyi karmaşık ürün çeşitliliği olmadan sadece okutma eylemine odaklanarak otomatikleştirebilirsiniz.

Doğrudan Yönlendirme ve Fiziksel Yardım (İpuçları): Öğrencinin barkod okuyucuyu doğru şekilde tutmasına veya barkoda, doğru açıyla yönlendirmesine fiziksel yardım (elini yönlendirme) sağlayabilirsiniz. Sözlü yönergeleri “Aç, bul, tıkla/okut” şeklinde çok kısa tutabilirsiniz.

Geri Bildirim Zinciri: Her başarılı küçük adımda, anında ve olumlu geri bildirim verebilirsiniz. Sesli (bip sesi) ve görsel (ekranda başarılı simgesi) geri bildirimleri kullanabilirsiniz.

Kategoriye Göre Barkod Okutma: Öğrenciden: “Sadece meyve sebze grubunu ya da sadece temizlik ürünlerini okut.” gibi görevler isteyebilirsiniz. Bu sayede hem barkod okuma becerisini hem de sınıflandırma becerisini geliştirebilirsiniz.

Fiyat Karşılaştırma Etkinliği: Barkodu okuttuğunda ekranda çıkan fiyatı bir tabloya yazdırabilirsiniz. “En ucuz ürün hangisi?” gibi sorular sorarak öğrencilerin karar verme becerilerini destekleyebilirsiniz.

Zamanla Yarış Etkinliği: Öğrenciye belirli bir süre vererek beş ürünü doğru şekilde okutmasını sağlayabilirsiniz. Bu etkinlikle öğrencinin hem hız hem de dikkat becerilerini geliştirebilirsiniz.

Alışveriş Listesi ile Barkod Okutma: Öğrenciye bir alışveriş listesi vererek (ör. 1 süt, 1 ekmek, 1 sabun) listedeki ürünleri bulup barkodlarını okutturabilirsiniz. Böylece planlama, sıralama ve görev tamamlama becerilerini destekleyebilirsiniz.

Hatalı Barkod Senaryoları: Barkodu okunmayan veya yanlış okunan ürünlerde öğrenciye “Ne yaparsın?” sorusunu sorabilir ve çözüm yolları bulmalarını sağlayabilirsiniz. Bu etkinlikle öğrencilerin problem çözme ve alternatif yol bulma becerilerini geliştirebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	1.1.5 Pazarlamaya ilişkin temel kavramları açıklar. 1.1.5.1 Pazarlamanın temel kavramlarını sıralar. 1.1.5.2 Pazarlamanın temel kavramlarını kendi cümleleri ile ifade eder. 1.1.5.3 Pazarlamanın temel kavramlarını örneklendirir.
Ön Koşul Beceriler	• Basit düzeyde tanım yapabilir. • Günlük yaşamında kullandığı ürünleri söyler. • Basit düzeyde sıralama yapar (ör. önce ürün, sonra satış). • Basit düzeyde eşleştirme yapar. • Gözlemlediği etkinlikteki (ör. alışveriş) adımları takip eder.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Pazarlamanın Temel Kavramlarını Öğreniyorum
Önerilen Araç Gereç	Kavram kartları (pazarlamanın temel kavramları yazılı)
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretim sürecinde “Açık Anlatım Yöntemi, Doğrudan Öğretim Yöntemi, Soru-Cevap Yöntemi, İpucunun Giderek Azaltılmasıyla Öğretim ve Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim” gibi yöntem ve tekniklerden yararlanınız. Derse, öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla “Bir ürünün sana ulaşması için hangi aşamalar gerekir?” ve Pazarlama deyince aklına ne geliyor?” gibi yönlendirici sorular sorarak başlayınız. Öğrencilerin verdiği cevaplar üzerinden pazarlamanın günlük yaşamdaki yerini konuşarak konuya geçiş yapınız. Pazarlamanın temel kavramlarını (ürün, fiyat, tutundurma, dağıtım, hedef kitle) açık ve sade bir dille tanıtınız. Kavramları açık anlatım ve doğrudan öğretim yöntemleriyle açıklayarak her kavram tanıtımı sırasında görsel destekli kavram kartları kullanınız. Kartları gösterirken, kavram adını söyleyerek öğrencilerden tekrar etmelerini isteyiniz.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Kavramların sırasını öğretmek için eş zamanlı ipucuyla öğretimi uygulayınız. Öğrencilerle kavramları aynı anda söyleyip, sonraki aşamalarda ipucunu giderek azaltarak öğrencilerin kavramları bağımsız biçimde sıralamalarını sağlayınız.

Kavramların anlamını öğrencilerin kendi ifadeleriyle açıklayabilmeleri için soru-cevap yönteminden yararlanınız. Öğrenciye “Ürün nedir? Fiyat neyi gösterir? Reklam hangi kavramla ilgilidir?” gibi sorular yönelterek öğrencilerin yanıtlarını alınız. Yanıtları eksik olan öğrencilere sözel ipuçları vererek onların doğru cevaba ulaşmalarını destekleyiniz.

Her kavram için günlük yaşamdan örnekler sununuz.

Örnek:

Ürün: elma

Fiyat: etiket

Tutundurma: reklam afişi

Dağıtım: kamyon

Hedef kitle: çocuklara yönelik oyuncak

Öğrencilerden kendi çevrelerine ait benzer örnekler vermelerini isteyiniz. Öğrencilerin verdiği örnekleri tahtadaki görsellerle eşleştirerek doğru kavramla ilişkilendirmelerini sağlayınız.

Kavramların pekiştirilmesi amacıyla kavram kartları eşleştirme etkinliği yaptırınız. Öğrenciler, kartlardaki kavram adlarını ilgili görsellerle veya kısa tanımlarla eşleştirebilirler. Bu etkinliği, bireysel ya da küçük grup çalışması şeklinde yürütünüz. Ayrıca dijital etkileşim araçlarından (tablet, bilgisayar, akıllı tahta vb.) yararlanarak kavram eşleştirme ve sıralama etkinliklerini uygulayınız.

Dersin sonunda öğrencilerden pazarlama kavramlarını sırasıyla söylemelerini, her kavramı kendi cümleleriyle açıklamalarını ve kısa bir örnek vermelerini isteyiniz. Bu etkinliği, bağımsız uygulama aşaması olarak değerlendiriniz.

Öğretim sürecinin sonunda “Adım Adım Yapalım” başlığında yer alan etkinlikleri rehberlik yaparak yönlendirmeli biçimde uygulayınız. “Sıra Bendel!” başlığındaki etkinliklerin öğrencilerin öğrendiklerini bağımsız biçimde uygulayabilecekleri bir şekilde yapılmasını sağlayınız.

Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Süreç boyunca öğrencilerin bireysel ilerlemelerini gözlem formları ve performans kayıtları ile takip ediniz. Her doğru yanıtı, çabayı veya katılımı sözlü övgü, sembol ya da yıldız gibi pekiştiricilerle destekleyiniz. Öğrenilen kavramların günlük yaşamda da uygulanabilmesi için aile katılımı sağlayınız. Ailelerden, öğrencilerle birlikte reklam broşürleri veya ürün kataloglarından pazarlama kavramlarına uygun örnekleri bulmalarını isteyiniz.
Önerilen Değerlendirme Süreçleri	Hem ön değerlendirme için hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 14. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.
Öğretimsel Uyarlamalar	Görsel Sözlük ve Kartlar: Her temel kavram (ürün, müşteri, fiyat, ihtiyaç) için büyük, renkli, kolay anlaşılan görseller; kısa ve basitleştirilmiş tanımlar içeren kartlar hazırlayabilirsiniz. Bu kartlarla eşleştirme oyunu oynatabilirsiniz. Basitleştirilmiş Dil ve Tekrar: Kavramların tanımlarını (kendi cümleleri ile ifade etme) açıklarken karmaşık terminolojiden kaçınınız. Her kavramı farklı bağlamlarda tekrar tekrar kullanabilirsiniz. Somut Örnekleme: Öğrencinin günlük yaşamından veya ilgi alanlarından (İhtiyaç kavramı için acıktım, ekmek almalıyım.) şeklinde somut ve basit örnekler kullanabilirsiniz. Boşluk Doldurmalı Çalışma Sayfaları: Kavramları sıralama becerisi için “Pazarlamanın 4P’si” gibi anahtar kelimelerin eksik olduğu yapılandırılmış çalışma sayfaları kullanabilirsiniz. Karşılaştırmalı Analiz: Öğrencilerden pazarlama kavramlarını “İhtiyaç” ve “İstek” arasındaki fark vb. karşılaştırmaları ve bu farkların pazarlama stratejilerine etkisini analiz etmelerini isteyebilirsiniz. Vaka Çalışması Sunumu: Öğrencilerden gerçek bir markanın (bir yerel işletme veya ulusal bir marka) pazarlama

Öğetimsel Uyarlamalar

faaliyetlerini incelemelerini ve öğrendikleri temel kavramlarla (ürün, hedef kitle, fiyatlandırma) örnekendirerek bir sunum hazırlamalarını isteyebilirsiniz.

Kendi Ürünü Pazarlama: Öğrencilerden hayali bir ürün/hizmet oluşturmalarını ve bu ürün/hizmet için temel pazarlama kavramlarını (hedef kitlesi kimdir, hangi fiyattan satılacak vb.) kullanarak bir 'mini pazarlama planı' hazırlamalarını isteyebilirsiniz.

Kavramsal İlişki Haritası: Kavramlar arasındaki ilişkileri (Pazarlama → İhtiyaç Tespiti → Ürün Geliştirme) gösteren detaylı bir zihin haritası oluşturmalarını teşvik ediniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	2.1.2. Kuralına uygun iletişim kurar. 2.1.2.1. İletişim sürecinde karşısındaki kişiyi dinler. 2.1.2.2. İlgili konu üzerinde konuşmayı sürdürür. 2.1.2.3. İletişim sürecinde ilgili konu üzerinde sorular sorar. 2.1.2.4. İletişim sürecinde göz teması kurar. 2.1.2.5. İletişim sürecinde sıra alarak iletişim kurar. 2.1.2.6. İletişim sürecinde kişilerarası bir kol boyu mesafeyi korur. 2.1.2.7. İletişim kurarken dik durur. 2.1.2.8. İletişim sürecinde ses tonunu ayarlar. 2.1.2.9. İletişim sürecinde nezaket sözcükleri kullanır. 2.1.2.10. İletişim sürecinde uygun beden dili kullanır.
Ön Koşul Beceriler	• Karşısındaki kişinin konuşmasını sonuna kadar dinler. • Temel sosyal davranışlarda kullanılan ifadeleri (iyi günler, teşekkür ederim, özür dilerim vb.) yerinde kullanır. • Duygularını veya yanıtlarını ifade etmek için jest ve mimiklerini kullanır. • Farklı kişilerle konuşurken uygun kelimeleri kullanır.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Kuralına Uygun İletişim Kuruyorum.
Önerilen Araç Gereç	Kartlar (isim, soru), görseller (göz teması, uygun mesafe), zamanlayıcı (süre takibi için)
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretim sürecinde “Doğrudan Anlatım, Video Model Yöntemiyle Öğretimi, Aşamalı Yardımla Öğretim ve Fırsat Öğretimi” yöntemlerini kullanınız. “İletişim kurarken nelere dikkat ederiz?” veya “Bir arkadaşımızla konuşurken nasıl davranmalıyız?” şeklinde bir soruyla öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz. “Doğrudan Anlatım Yöntemi” ile temel iletişim kurallarını (dinleme, sıra alma, göz teması vb.) açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Açıklamaları desteklemek için “Model Olma” tekniğini kullanınız. Her bir beceriyi (göz teması kurma, sıra alma için eli kaldırma, dik durma, uygun ses tonu) yavaş ve abartılı hareketlerle göstererek öğrencilerin dikkatini çekecek şekilde dramatize ediniz.

Örneğin dinleme becerisi için: “Şimdi ben konuşuyorum, siz beni dinlerken başınızı sallayın ve bana bakın.”

Sıra alma için: “Söz almak istediğimde elimi nasıl kaldırıyorum, görün.”

‘Video Model Yöntemi’ ile kurallara uygun iletişim becerilerini (özellikle göz teması, sıra alma, beden dili ve mesafe koruma) sergileyen kısa bir video izletin. Ardından “Videodaki kişiler nasıl konuşuyordu? Hangi nezaket sözcüklerini kullandılar? Birbirlerine ne kadar yakındılar?” gibi sorularla öğrencilerinizden geri bildirim alınız.

Fırsat öğretimini ise günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız. Sınıf içi tartışmalar, teneffüs sohbetleri veya grup çalışmaları sırasında öğrencilerin davranışlarını gözlemleyiniz. Doğru iletişim davranışlarını anında “Harika! Konuyla ilgili çok güzel bir soru sordun! Sıranı beklediğin için teşekkürler.” gibi sözel pekiştiricilerle pekiştirin, hatalı davranışları model olarak düzeltiniz.

Bu becerilerin kalıcı olması için öğretimi, okulun farklı ortamlarında (sınıf, koridor, rehberlik odası) ve farklı kişilerle (öğretmenler, arkadaşlar, idareciler) düzenli olarak tekrar ediniz, olumlu iletişim davranışlarını sözel pekiştiricilerle “Harika, sıranı bekleyerek konuşmayı sürdürdün!” destekleyiniz. Ayrıca ailelerle iş birliği yaparak bu becerilerin ev ve sosyal ortamda da uygulanabilmesini sağlayınız.

Öğretim sürecinin sonunda öğrenci kitabının ilgili sayfasında yer alan pekiştirme çalışmalarını uygulayınız. “Adım Adım Yapalım” başlığında bulunan etkinlikleri rehberli olarak yapınız, “Sıra Sendel!” başlığında bulunan etkinlikleri öğrencilerin bağımsız olarak uygulamasını sağlayınız.

Aile katılımını sağlamak amacıyla evde küçük rol oyunları ve günlük iletişim görevleri veriniz (ör. aile bireyleriyle sırasıyla konuşma ve sorular sorma). Tüm süreçte öğrencilerin bireysel gelişimlerini takip ediniz, her öğrenci için özel ilerleme çizelgeleri hazırlayınız ve küçük başarıları mutlaka pekiştiriniz.

**Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri**

Hem ön değerlendirme için hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

**Öğretimsel
Uyarlamalar**

Görsel ipucu kartları kullanabilirsiniz. “Dinliyorum, Sıra bende, Teşekkür ederim” gibi ifadeleri içeren renkli kartlar hazırlayabilirsiniz. Öğrencinin iletişim sırasında doğru karta dokunarak veya doğru kartı göstererek uygun davranışı hatırlamasını sağlayabilirsiniz.

Rol oynama (model olma) etkinliği yaptırabilirsiniz. Bir öğrencinizle kısa bir diyalog canlandırabilirsiniz:

- Merhaba, nasılsın?
- İyiyim, teşekkür ederim.

Daha sonra öğrencilerin sizi model alarak aynı davranışı tekrarlamalarını isteyebilirsiniz.

Ayna çalışması yaptırabilirsiniz. Öğrencilere ayna karşısında göz teması kurma, dik durma, gülümseme gibi sosyal davranışları öğretebilirsiniz.

Her öğrencinin beden dili farkındalığı geliştirmesine yardımcı olabilirsiniz.

Dinleme oyunu uygulayabilirsiniz. Kırmızı kalem göster, kapıyı işaret et gibi kısa yönergeler verebilirsiniz .

Öğrenci yönergeyi doğru takip ettiğinde “Dikkatlice dinledin, çok güzel!” şeklinde sözel pekiştirme yapabilirsiniz.

Sıra alma alıştırmaları yaptırabilirsiniz. Küçük grup etkinliklerinde top veya konuşma çubuğu kullanabilirsiniz.

Top kimin elindeyse yalnızca o konuşur, diğer öğrenciler bu esnada bekler.

Bu etkinlik sayesinde öğrencilerin sıra alma ve bekleme becerisini geliştirebilirsiniz.

Rol genişletme etkinliği yaptırabilirsiniz. “Alışverişte konuşma, okulda öğretmenle konuşma, arkadaşına teşekkür etme” gibi farklı durumlara ait iletişim senaryoları canlandırabilirsiniz.

Öğretimsel Uyarlamalar

Bu etkinliklerle öğrencilerin farklı ortamlarda uygun iletişim biçimlerini öğrenmelerini sağlayabilirsiniz.

Geri bildirim verme oyunu oynatabilirsiniz. Öğrenciden arkadaşının davranışını değerlendirmesini isteyebilirsiniz.

“Arkadaşım göz teması kurdu mu? Nezaket sözcüğü kullandı mı?” gibi sorulardan oluşan gözlem formları kullanabilirsiniz.

Bu etkinlikle öğrencilerin iletişim farkındalığını geliştirebilirsiniz.

“Nezaket Poster” hazırlama etkinliği yaptırabilirsiniz. Öğrencilerle birlikte “İletişimde Altın Kurallar” konulu bir poster hazırlayabilirsiniz. Posterin üzerine “Gülümse , Sıranı bekle , Teşekkür et.” gibi ifadeler yazabilirsiniz. Bu etkinlikle öğrencilerin nezaket ifadelerini görsel olarak pekiştirmelerini sağlayabilirsiniz.

Video analizi etkinliği kullanabilirsiniz. Gerçek ya da çizgi film karakterlerinin diyaloglarını izletebilirsiniz. “Sence karakter nasıl bir ses tonuyla konuştu? Göz teması kurdu mu?” gibi sorularla öğrencilerin iletişim becerilerini analiz etmelerini sağlayabilirsiniz. Bu etkinlik, öğrencilerin doğru veya yanlış iletişim örneklerini ayırt etmelerini sağlayabilir.

Sınıf röportajı etkinliği yaptırabilirsiniz. Öğrencilere sırayla birbirlerine soru sormalarını öğretebilirsiniz. Mini röportajlar yoluyla öğrencilerin dinleme, sıra alma ve konuşmayı sürdürme becerilerini geliştirebilirsiniz. Bu etkinlikle öğrencilerin sosyal etkileşim sırasında iletişim kurallarını öğrenmelerini destekleyebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	2.1.3. Kurum içi iletişim kuran. 2.1.3.1. İş arkadaşlarıyla kurallara uygun iletişim kuran. 2.1.3.2. Yöneticisi ile kurallara uygun iletişim kuran. 2.1.3.3. Müşteri ile kurallara uygun iletişim kuran.
Ön Koşul Beceriler	- İletişim kurallarını (sıra alma, dinleme, nezaket sözcükleri kullanma) bilir. - Kendisini tanıtabilir ve basit düzeyde selamlaşma ifadelerini kullanır ("Günaydın", "Merhaba", "İyi günler" gibi). - Rol ve statü farklarını ayırt eder (iş arkadaşı, yönetici, müşteri). - Farklı durumlara uygun ses tonu ve beden dili kullanabilir. - Kurum içindeki yerleri ve görevleri tanır (müdür odası, satış alanı, depo vb.). - İletişim sürecinde sıra alarak konuşur ve dinler. - Etkinlik çizelgesini ve yönergeleri takip eder. - Basit iş ortamı kurallarına uyar (izin isteme, teşekkür etme, yardım isteme vb.).
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Kurum İçi İletişimdeyim.
Önerilen Araç Gereç	Rol kartları (iş arkadaşı, yönetici, müşteri), diyalog kartları, dönüt kartları (doğru/yanlış ifadeler)
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretim, hedeflenen beceri basamaklarını (İş arkadaşı, Yönetici ve Müşteri ile iletişim) kapsayacak şekilde "Doğrudan Öğretim, İpucunun Giderek Artırılması, Video Model Yöntemiyle Öğretim ve Fırsat Öğretimi" yöntemlerini entegre ederek yapılandırılacaktır. Özellikle zorlu basamaklarda "Ayrık Denemelerle Öğretim" yöntemini kullanınız. Öğretim seansına başlamadan önce öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için iş yerinde farklı kişilerle (arkadaş, yönetici, müşteri) nasıl konuşulur şeklinde bir soruyla öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz.

Ardından “Doğrudan Öğretim” yöntemiyle iş arkadaşı, yönetici ve müşteri ile iletişim kurarken doğru hitap, uygun ses tonu ve profesyonel dil kullanmanın bu hedeflere ulaşmak için yapılması gerekenler olduğunu açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Model Olma ve Rehberli Uygulama:

Ardından bir beceri basamağı için açıklamalar yaparak öğrencilere model olunuz (Yöneticiye resmi hitap modelini gösterme). Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere “Haydi, şimdi sıra sizde!” yönergelerini verip, (rehberli uygulama) öğrencilerin rol yaparak yapmaları için fırsat veriniz. Öğrenciler yaparken gereksinim duydukları yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz. Birkaç rehberli uygulama yaptıktan sonra öğrenciler hazır olduğunda bağımsız olarak yapmaları için onları yönlendiriniz. Sonrasında tüm beceri basamaklarını içeren karmaşık senaryoları yaparak öğrencilere model olunuz.

“Video Model” yöntemi ve “Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemiyle çalışmalarınıza devam ediniz. Becerinin asıl adımlarına (Üç farklı kitle ile iletişim) geçildiğinde beceri basamaklarını örnekleyen bir kurumsal etkileşim videosu (simülasyon) izletiniz.

Videodaki beceri basamaklarının tümünün yapılışını birkaç kere izlettikten sonra, her basamak için ayrıık denemelerle öğretimi uygulayınız.

Örnek Deneme (Müşteriye Nezaket Gösterme): Videoyu müşteriye hitap etme adımında durdurunuz. Öğrencilere “Şimdi bu müşteriye ‘Hoş geldiniz, size nasıl yardımcı olabilirim?’ diye sor” gibi yönergeleriniz oldukça açık olmalıdır. Bu kısımda 4-5 saniye bekleyip öğrencilerin tamamının beceriyi tamamlamalarına fırsat tanıyınız.

Ayrık denemelerle öğretimde ipuçlarını kullanırken ipucunun giderek artırılması yöntemini bu aşamada kullanınız.

- “Yöneticiye Hitap” becerisini tamamlayamayan veya tepkisiz kalan öğrencilere, önce sözel olarak yönergeyi tekrarlayıp “Sayın (Unvan) demelisin” deyiniz.
- Öğrencilerden hala zorlanan varsa “Şu, yönetici fotoğrafına bak, nasıl hitap ediliyor?” diyerek, dikkatlerini çekip “Sayın Müdürüm, günaydın ” cümlesiyle kendiniz model olunuz.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Tüm beceri basamakları için aynı şekilde öğretime devam ediniz.

Yöneticiye karşı uygun ses tonu kullanma veya müşteri şikayetini dinlerken sabırlı olma gibi duygusal regülasyon ve profesyonellik gerektiren basamaklar yüksek önem taşır. Bu basamaklarda özellikle ipucunun giderek azaltılması hiyerarşisini uygulamanız önerilmektedir. Bu adım gibi kritik kurumsal becerilerde, sakın kalmasını işaret etme gibi tam fiziksel basamaklar ile öğretime başlayınız. Riskler azaltılana kadar deneme yapıp sonra model ipucu ve sözel ipucuna geçiniz.

Fırsat öğretimini günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız. Sınıf başkanlığı veya etkinlik komitesi seçimi gibi etkinlikler sırasında öğrenciye “Okul müdüründen izin alman gerekiyor” yönergesi vermeden 4-5 saniye bekleyiniz. Öğrenciler bu doğal fırsatı fark edip kendiliğinden kuralına uygun iletişime başlıyorsa bu durumu “Müdür Bey’den izin istemeyi akıl ettin, aferin sana! vb. diyerek mutlaka pekiştiriniz. Yapmazlarsa ipucu vererek yapmalarını sağlayarak öğretim yapınız.

Yukarıda öğretimi özetlenen her dört yöntemde de hedeflenen becerilerin öğretiminde araçların aşamalı kullanımını ele alınız. Örneğin önce görsel kartlarla (Resmi Konuşma-Gayri Resmi Konuşma Eşleştirmesi) alıştırma yapıp devamında video öğretime ve gerçekçi rol yapma senaryolarına geçiniz. Olay sıralama kartları ile yapılması gerekenlerin sırasını öğretiniz. Kartlarda çizgi karakterler yerine gerçek kişi ve ekipmanların kullanımı somutlaştırmayı artırabilir.

Kurumsal iletişimde profesyonelliğin son derece önemli olduğunu belirtiniz; “Yöneticiye ‘sen’ değil, ‘siz’ demeliyiz; bu iş ciddiyetini gösterir” gibi basit açıklamalar yapınız. Konuşmaya uygun başlangıç ve bitiş yapma becerilerini çalışırken görsel ipuçlarından yararlanınız. Örneğin telefonun yakınına “Gülümse ve Adını Söyleyerek Başla!” yazılı etiketler yapıştırınız.

Ders sonunda öğrenci çalışma kitabının ilgili sayfasında yer alan pekiştirme etkinliklerini uygulayınız.

“Adım Adım Yapalım” bölümündeki etkinlikleri öğrencilerle birlikte rehberli olarak yaptırınız..

Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	“Sıra Sendel!” bölümündeki etkinlikleri öğrencilerin bağımsız olarak uygulamalarını sağlayınız. Ailelerle iş birliği yaparak evde de benzer çalışmaların sürdürülmesini sağlayınız. Ailelerden, öğrencilerin iletişim kurma becerilerini videoya kaydetmelerini isteyerek bu kayıtları değerlendirme sürecinde kullanınız. Tüm süreçte öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak her öğrenci için uygun öğretim yöntemini ve ipucu düzeyini belirleyiniz. Gerektiğinde materyalleri bireyselleştirerek öğrencilerin öğrenme sürecini destekleyiniz. Öğrencilerin küçük ilerlemelerini bile fark ederek “Aferin, çok güzel dinledin! Kuralına uygun konuştun.” gibi sözel pekiştiricilerle öğrencinin öğrenmesini pekiştiriniz.
Önerilen Değerlendirme Süreçleri	Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 33. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.
Öğretimsel Uyarlamalar	Öğrenme sürecinde zorlanan öğrencilerle kurum içi iletişim- de kullanılan günaydın. teşekkür ederim, yardım eder misiniz? vb. temel ifadeler içeren resimli kartlar veya diyaloga dayalı posterler kullanabilirsiniz. Kurum içindeki iletişim senaryolarını (iş arkadaşı, yönetici ve müşteriyle konuşma) daha kısa, sade ve görsel destekli hale getirebilirsiniz. Rol oynama etkinlikleri ile öğrencinin iletişim sürecini aşamalı olarak öğrenmesini sağlayabilirsiniz (selamlaşma → soru sor- ma → teşekkür etme). İş arkadaşlarıyla iletişim sürecinde yüz ifadesi, ses tonu ve beden dili örnekleri içeren görsel kartlar kullanabilirsiniz. Yöneticiyle iletişim kurma becerilerinde, hiyerarşik saygıyı anlatan kısa diyalog örnekleri (İzin isteyebilir miyim?) vererek pratik yaptırabilirsiniz.

Öğretimsel Uyarlamalar

Müşteriyle iletişim çalışmalarında, müşteri rolünü üstlenebilir; öğrenciye doğru ifade biçimlerini modelleyebilirsiniz.

Bilgilendirme Görevi (Kanal ve Etik İlişkisi):

Öğrencilerden, atölye veya sınıf arkadaşlarına sözlü iletişim, yazılı iletişim (e-posta) ve telefonla iletişim kurallarının farklarını anlatan ve yöneticilerle e-posta iletişimde dikkat edilmesi gereken resmiyet, kibarlık ve gizlilik gibi etik kuralları içeren kısa bir sunum hazırlamalarını isteyebilirsiniz.

Video Çekimi (Zorlu Müşteri Yönetimi):

Öğrencilerden, kuralına uygun iletişimin en zorlu hedefi olan öfkeli/şiddetli bir müşteriyle nasıl sakin ve profesyonelce iletişim kurulması gerektiğini, ses tonunun ve beden dilinin önemini gösteren bir öğretici rol yapma videosu çekmelerini isteyebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	2.3.5. Müşteri şikâyeti durumunda işlem basamaklarını uygular. 2.3.5.1. Müşteri şikâyeti durumunda şikâyeti alır. 2.3.5.2. Müşteri şikâyeti durumunda şikâyeti incelenmesi için ilgili birime yönlendirir.
Ön Koşul Beceriler	• Müşteri ve çalışan kavramlarını ayırt eder. • İletişim kurallarını bilir ve uygular. • Nezaket ifadelerini tanır ve kullanır. • Duygu ifadelerini ayırt eder (memnuniyet, rahatsızlık, kızgınlık vb.). • Dinleme becerilerini kullanır. • Basit yönergeleri takip eder. • Sıralı işlem basamaklarını uygular. • Görsel veya işitsel ipuçlarına göre uygun tepki verir. Etkinlik çizelgesini takip eder.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Müşteri Şikayetlerini Karşılıyorum.
Önerilen Araç Gereç	Şikâyet formu (kâğıt ve dijital), ses kayıt cihazı (varsa), drama kartları (rol kartları), çözüm yolları tabloları
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretim, hedeflenen beceri basamaklarını kapsayacak şekilde “Doğrudan Öğretim, İpucunun Giderek Artırılması, Video Model Yöntemiyle Öğretim ve Fırsat Öğretimi” yöntemlerini entegre ederek yapılandırılacaktır. Özellikle zorlu basamaklarda “Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemini kullanınız. Öğretim seansına başlamadan önce, öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için, “Bir müşteri bize şikayetle gelirse ne yapmalıyız?” şeklinde bir soru sorarak öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz. Doğrudan Öğretim Öğretmen, şikâyet alma sürecini açık ve kısa cümlelerle anlatır: Bir müşteri şikâyet ettiğinde, onu dikkatlice dinlemeliyiz.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Not almalıyız ve problemi çözebilecek kişiye haber vermeliyiz. Bu sırada sınıf panosuna “Şikâyet İşlem Basamakları” görseli asınız.

Ardından bir beceri basamağı için açıklamalar yaparak öğrencilere model olunuz (Müşterinin sözünü kesmeden, not alarak dinleme modeli gibi). Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere (rehberli uygulama) rol yaparak yapmaları için fırsat veriniz. Öğrencilerin uygulamayı yaparken gereksinim duyduğu yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz. Birkaç rehberli uygulama yaptıktan sonra hazır olduklarında öğrencileri bağımsız olarak yapmaları için yönlendiriniz. Sonrasında tüm beceri basamaklarını içeren karmaşık şikâyet senaryolarını yaparak öğrencilere model olunuz.

“Video Model” yöntemi ve “Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemiyle çalışmalarınıza devam ediniz. Becerinin asıl adımlarına (Şikâyeti alma ve yönlendirme) geçildiğinde, beceri basamaklarını örnekleyen bir müşteri hizmetleri/şikâyet yönetimi videosu izletiniz.

Videodaki beceri basamağının tümünün yapılışını birkaç kere izlettikten sonra her basamak için ayrık denemelerle öğretimi uygulayınız.

Örnek Deneme (İlgili Birimi Belirleme): Video, şikâyetin türünün belirlenmesi adımıyla durdurulur ve öğrencilere “Şimdi şikâyet konusuna bak ve ilgili birimi (Örneğin ürün kalitesi ise üretim birimi) belirle” gibi yönergeler verilir. Verilen yönerge oldukça açık olabilir. Bu kısımda 4-5 saniye bekleyip bütün öğrencilerin beceriyi tamamlamalarına fırsat tanıyınız.

Ayrık denemelerle öğretimde ipuçlarını kullanırken ipucunun giderek artırılması yöntemini bu aşamada kullanınız.

“Şikâyeti alma” becerisini tamamlayamayan veya tepkisiz kalan öğrencilere sözel olarak yönergeyi tekrarlayıp “Müşteriyi dinle ve not al” deyiniz.

Öğrencilerden hala zorlanan varsa “Şu not defterine bak” diyerek dikkatlerini çekiniz. “Müşterinin adını, şikâyetini ve telefonunu not ediyorum” diyerek kendiniz model olunuz.

Öğrencilerden hala zorlanan varsa fiziksel yardım sağlayarak (elinden tutarak kalemi tutup not almasına yardım ederek)

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

beceriye tamamlamalarını sağlayınız.

Tüm beceri basamakları için aynı şekilde (sözel ipucu → model ipucu fiziksel ipucu) öğretime devam ediniz.

Müşteri şikâyeti sırasında, sakın ve profesyonel kalma veya şikâyet bilgisini eksiksiz alma gibi hassasiyet gerektiren basamaklarda ipucunun giderek azaltılması hiyerarşisini uygulayınız. Bu adım gibi kritik profesyonel becerilerde, tam fiziksel ipucu (derin nefes almasını işaret etme) ile başlayıp, en ufak bir hata riskini ortadan kaldıran denemeler yaptıktan sonra model ipucu ve sözel ipucuna geçiniz.

Becerinin öğretimi tamamlandıktan sonra öğrencilere “Videodaki kişi, şikâyeti alırken nasıl bir dil kullandı? Bu şikâyet hangi birime gitmeliydi?” gibi sorularla öğrencilerinizden geri bildirim olarak öğretimi özetleyiniz.

Fırsat Öğretimi:

Fırsat öğretimini günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız. Örneğin sınıfça kullanılan bir araç (tablet, yazıcı) bozulduğunda veya bir etkinlikte hata oluştuğunda öğrenciye “Şimdi bu durumu ilgili kişiye (BT sorumlusu gibi) şikâyet olarak iletmen gerekiyor” yönergesi vermeden 4-5 saniye bekleyiniz. Öğrenciler bu doğal fırsatı fark edip kendiliğinden kuralına uygun iletişime başlıyorsa bu durumu mutlaka “Arızayı bildirirken çok kibar ve net konuştun, aferin sanal vb.” diyerek pekiştiriniz. Yapmazlarsa ipucu vererek yapmalarını sağlayarak öğretim yapınız.

Öğretim sürecinin sonunda öğrenci kitabının 37. sayfasındaki “Adım Adım Yapalım” başlığındaki etkinlikleri öğrencilerinizle birlikte rehberli olarak (öğretmen eşliğinde) yapınız. “Sıra Sendel!” başlığındaki etkinlikleri ise öğrencilerinizin bağımsız olarak (kendi kendine uygulama) yapmalarını sağlayınız.

Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 41. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

Basitleştirilmiş Akış Şeması/Adım Görselleştirme: Müşteri şikâyeti durumunda izlenecek temel adımları (“Şikâyeti al → İlgili birime yönlendir”) büyük resimli ve renk kodlu bir akış şemasıyla gösterebilirsiniz.

Öğrencinin şemadaki sırayı ok yönleriyle takip ederek süreci anlamasını sağlayabilirsiniz.

Hazır İfadeler Kartları İletişim Desteği: Şikâyet alma aşamasında kullanılabilecek temel ifadeleri “Sizi dinliyorum, Özür dileriz, Size nasıl yardımcı olabilirim?” kartlara yazabilirsiniz.

Öğrenciden müşteriyle iletişim kurarken uygun ifadeyi seçmesini isteyebilirsiniz.

Eşleştirme Etkinliği/Şikâyet Türü–Birim Eşleştirmesi: Sık karşılaşılan şikâyet türleri ile ilgili birimleri eşleştiren kartlar hazırlayabilirsiniz: Yanlış fiyat → Muhasebe”, “Kırık ürün → Teknik Servis”.

Öğrenciden doğru birim yönlendirmesi yapmasını isteyebilirsiniz.

Rol Oynama/Tekrar ve Pekiştirme: Kısa ve basit şikâyet senaryoları oluşturabilirsiniz. Öğrencinin bu senaryoları güvenli bir ortamda defalarca uygulamasını sağlayabilirsiniz. Rol dağılımında siz model olabilir, ardından öğrencinin akranıyla birlikte aynı senaryoyu sesli, görsel veya yazılı ipuçlarından yararlanarak tekrar etmesini isteyebilirsiniz.

Gelişmiş Şikâyet Senaryosu: Farklı müşteri profilleri (bireysel – kurumsal) için şikâyet alma ve yönlendirme uygulamaları yaptırabilirsiniz. Öğrenciden şikâyet türüne göre doğru iletişim biçimini seçmesini ve çözüm sürecini planlamasını isteyebilirsiniz.

Analiz Görevi (Hata Tespiti): Yanlış veya eksik bilgi içeren örnek şikâyet kayıtları hazırlayabilirsiniz. Öğrenciden, “Şikâyet yanlış birime iletilmiş veya Müşteri bilgisi eksik” gibi hataları bulup düzeltmesini isteyebilirsiniz.

Şikâyet Kayıt Simülasyonu: Öğrencilerden, müşteri şikâyetini aldıktan sonra bilgileri doğru biçimde dijital sisteme veya forma kaydetmelerini isteyebilirsiniz. Bu etkinlikte yazım doğruluğu, eksiksiz bilgi girişi ve kayıt sırası adımlarının eksiksiz olmasını vurgulayabilirsiniz.

Empati ve İletişim Stratejileri: Öğrencilerden gergin veya öfkeli müşterilerle iletişimde kullanılabilecek empatik ifadeleri, ses tonunu ve beden dili stratejilerini araştırmalarını ve sunmalarını isteyebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	3.3.1. Satış işlemini, satış basamaklarına uygun yapar. 3.3.1.1. Müşteriyi güler yüzle karşılar. 3.3.1.2. Müşterinin ihtiyacını belirler. 3.3.1.3. Müşteriyi istediği ürüne yönlendirir. 3.3.1.4. Müşterinin karar vermesine yardımcı olur. 3.3.1.5. Satın almaya karar veren müşteriyi kasaya yönlendirir. 3.3.1.6. Ürünün alarmı varsa çıkarır. 3.3.1.7. Ürünün barkodunu barkod okuyucuya okutur. 3.3.1.8. Ürünün ödeme şekline göre farklı ödeme yöntemini sunar. 3.3.1.9. Ürünü paketler. 3.3.1.10. Ürünün fişini verir. 3.3.1.11. Ürünün faturasını verir.
Ön Koşul Beceriler	• Müşteri ve çalışan arasındaki temel iletişim kurallarını bilir. • Güler yüz ve uygun beden dilini kullanabilir. • Satış sürecindeki basamakları (karşılama → yönlendirme → karar desteği → ödeme → paketleme → fiş/fatura verme) ayırt eder. • Ürünleri tanır ve kategorilere ayırabilir. • Barkod okuyucu ve ödeme cihazlarını kullanabilir. • Alarm sistemi ve ürün paketleme yöntemlerini bilir. • Farklı ödeme yöntemlerini (nakit, kart, mobil ödeme vb.) tanır. • Satış sırasında müşteriye uygun şekilde rehberlik edebilir. • Temel motor becerilere sahip olup ürünleri düzgün bir şekilde taşıyabilir ve paketleyebilir. • Etkinlik veya görev çizelgesini takip edebilir.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Satış Yapıyorum.

**Önerilen Araç
Gereç**

Satış etiketli ürünler, barkod okuyucu, paketleme malzemeleri, fiş ve fatura örnekleri, görsel materyaller (görseller ilgili adımlarda belirtilecektir)

**Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri**

Öğretimi, hedeflenen satış basamaklarını kapsayacak şekilde “Doğrudan Öğretim, Model Olma, Video Model Yöntemiyle Öğretim, İpucunun Giderek Azaltılması, Ayrık Denemelerle Öğretim ve Fırsat Öğretimi” yöntemlerini entegre ederek yapılındırınız.

Öğretim seansına başlamadan önce, öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için “Bir mağazadan bir şey alırken satış görevlisi bize nasıl davranır, neler yapar?” sorularını sorarak öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz.

Ardından “Doğrudan Öğretim Yöntemi” ile satış sürecinin basamaklarını açık, sade ve sıralı bir şekilde anlatınız.

Müşteri mağazaya girdiğinde önce onu güler yüzle karşılar.

Ne istediğini sorar, ihtiyacını belirler.

Ürünü bulmasına yardımcı oluruz, karar verdiğinde kasaya yönlendiririz.

Bu anlatımı yaparken tahtaya veya panoya “Satış İşlemi Basamakları” başlıklı bir liste asınız.

Öğrencilere her basamağı gösteren görsellerle açıklama yaparak “Şimdi bu aşamada ne yapıyoruz? gibi yönlendirici sorular sorunuz.

Ardından bir beceri basamağı için açıklamalar yaparak öğrencilere model olunuz (Kasada barkodu okutma veya ürünü kibarca paketleme modeli gibi). Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere (rehberli uygulama) rol yaparak yapmaları için fırsat veriniz. Öğrenciler uygulamayı yaparken gereksinim duydukları yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz. Birkaç rehberli uygulama yaptıktan sonra öğrenciler hazır olduklarında öğrencileri uygulamayı bağımsız olarak yapmaları için yönlendiriniz. Sonrasında tüm beceri basamaklarını içeren karmaşık satış senaryolarını (ürün tanıtımı → tanıtımı → paketleme) yaparak öğrencilere model olunuz.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

“Video Model” yöntemi ve “Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemiyle çalışmalarınıza devam ediniz. Becerinin asıl adımlarına (Satışın Adımları) geçildiğinde, beceri basamaklarını örnekleyen bir satış işleminin baştan sona yapılışını gösteren bir video izletiniz.

Videodaki beceri basamağının tümünün yapılışını birkaç kere izlettikten sonra her basamak için ayrık denemelerle öğretimi uygulayınız.

Örnek Deneme (Barkod Okutma): Video, kasada barkod okutma adımıyla durdurulur ve öğrencilere “Şimdi ürünü al ve barkodunu okuyucuya doğru tut ” gibi verdiğiniz yönergeler oldukça açık olabilir. Bu kısımda 4-5 saniye bekleyip öğrencilerin tamamının beceriyi tamamlamalarına fırsat tanıyınız.

Ayrık denemelerle öğretimde ipuçlarını kullanırken ipucunun giderek artırılması yöntemini bu aşamada kullanınız.

Örneğin “Müşteriyi güler yüzle karşılama” becerisini tamamlayamayan veya tepkisiz kalan öğrencilere yönergeyi sözel olarak tekrarlamalarını, gülümsemelerini ve hoş geldiniz demelerini isteyiniz.

Öğrencilerden hala zorlanan varsa “Şu gülümseyen yüze bak” diyerek dikkatlerini çekip, “Sana gülümsüyorum ve ‘Hoş geldiniz’ diyorum” diyerek kendiniz model olunuz.

Öğrencilerden hala zorlanan varsa fiziksel yardım sağlayarak (eliyle yüz kaslarını hafifçe yukarı çekmesine yardım ederek) beceriyi tamamlamasını sağlayınız.

Tüm beceri basamakları için aynı şekilde (sözel ipucu → model ipucu → fiziksel ipucu) öğretime devam ediniz. Ancak Barkod Okutma/Para Üstü Verme gibi dikkat gerektiren ve hatanın maliyetli olduğu beceri basamaklarında, tam fiziksel ipucu ile başlayıp en ufak bir hata riskini ortadan kaldıran denemeler yaptıktan sonra model ipucu ve sözel ipucuna geçilmesi önerilmektedir.

Becerinin öğretimi tamamlandıktan sonra öğrencilere “Videodaki satış görevlisi müşteriyi nasıl karşıladı? Kasada para üstünü nasıl verdi? gibi sorularla öğrencilerinizden geri bildirim alarak öğretimi özetleyiniz.

**Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri**

Fırsat öğretimini ise günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız. Sınıfça kullanılan materyalleri (kalem, defter vb.) bir "Sınıf dükkânından temin etme etkinliği" düzenleyerek bir öğrenci "müşteri" rolünde kasaya geldiğinde öğrenciye "Fişi vermeyi unutma" yönergesi vermeden 4-5 saniye bekleyiniz. Öğrenciler bu doğal fırsatı fark edip kendiliğinden fişi veriyorlarsa bu durumu aferin sana, fişi vermeyi hatırladın! vb. diyerek mutlaka pekiştiriniz. Yapmazlarsa ipucu vererek, yapmalarını sağlayıp öğretim yapınız.

Öğretim sürecinde öğrenci kitabında yer alan "Adım Adım Yapalım" bölümündeki etkinlikleri kendi rehberliğinizde yürütünüz. Yönergeleri açıklayarak doğru adımları gösteriniz ve öğrencilere bunları uygulama fırsatı veriniz. Ardından "Sıra Sendel!" bölümündeki etkinlikleri öğrencilerin bağımsız olarak uygulama yapmasını sağlayacak şekilde düzenleyiniz. Bu aşamada gözlemci konumunda olarak gerektiğinde sözel ipucu veya yönlendirme yapınız.

Bu becerilerin kalıcı olması için öğretimi, simüle edilmiş mağaza ortamında (sınıf köşesi) ve farklı ürünlerle/ödeme yöntemleriyle düzenli bir şekilde tekrar ederek olumlu davranışları "Harika, ürünü çok düzgün paketledin!" sözel pekiştiricileriyle destekleyiniz. Ayrıca ailelerle iş birliği yaparak bu becerilerin ev ortamında da uygulanabilmesini sağlayınız.

**Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri**

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci için değerlendirme formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının "Kendimi Değerlendiriyorum" başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

**Öğretimsel
Uyarlamalar**

Öğrenme sürecinde zorlanan öğrenciler için satış basamaklarını uygulamayı desteklemek amacıyla aşağıdaki eylemleri yapabilirsiniz:

Zincirleme basamak kartları kullanabilirsiniz. Satış sürecinin tüm adımlarını gösteren sıralı ve resimli kartlar hazırlayabilir ve öğrencinin her adımı tamamladığında kartı çevirmesini veya kaldırmasını isteyebilirsiniz.

Öğretimsel Uyarlamalar

Hazır nezaket ifadeleri sunabilirsiniz. Müşteriyi karşılama (Merhaba, hoş geldiniz) ve kasada ödeme alma gibi kritik adımlar için hazır, basit ve kısa sözel kalıplar içeren kartlar kullanabilirsiniz.

Görsel alan işaretleme yapabilirsiniz. Mağaza düzeni üzerinde ürün kategorilerinin yerini ve kasayı gösteren büyük oklar veya renkli şeritler kullanarak müşteriyi ürüne veya kasaya yönlendirme adımlarını kolaylaştırabilirsiniz.

Yavaş çekim modelleme uygulayabilirsiniz. Satışın fiziksel gereklilikleri (barkod okutma, alarm çıkarma, paketlenme) için öğretmenin adımları yavaşça ve abartarak uyguladığı video modellemesi veya canlı demonstrasyon kullanabilirsiniz.

Satış basamaklarını bağımsız olarak uygulayan öğrencilerin üst düzey yeterlilikleri geliştirmeleri için aşağıdaki eylemleri yapabilirsiniz:

Müşteri itirazları ile çalışabilirsiniz. Müşterinin üründen memnun kalmadığı veya fiyatı fazla bulduğu durumlarda uygulanacak farklı iletişim ve ikna stratejileri geliştirmelerini isteyebilirsiniz.

Ek satış simülasyonları yapabilirsiniz. Müşterinin ihtiyacını belirledikten sonra ilgili tamamlayıcı ürünleri (telefon kılıfı, pil vb.) önerme becerilerini içeren karmaşık rol oynama senaryoları uygulayabilirsiniz.

Stok ve envanter kontrolü ekleyebilirsiniz. Satış sırasında ürünün stokta olup olmadığını, farklı renk/beden seçeneklerini dijital bir sistemden kontrol etme görevlerini ekleyerek bilişsel yükü artırabilirsiniz.

Farklı ödeme sistemlerini uygulayabilirsiniz. Öğrencinin nadir kullanılan ödeme yöntemlerini (mobil ödeme, döviz) kabul etme ve bu süreçleri yönetme becerisini geliştirecek uygulamalar yapabilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	3.4.4. İade işlem basamaklarını uygular. 3.4.4.1. İade edilecek ürünü kontrol eder. 3.4.4.2. İade edilecek ürünün fatura/fişini kontrol eder. 3.4.4.3. İade süresini kontrol eder. 3.4.4.4. İade edilen ürün miktarını kontrol eder. 3.4.4.5. İade edilecek ürünün fiyatını kontrol eder. 3.4.4.6. İade sonunda müşterinin tercihinine göre iade şeklini belirler.
Ön Koşul Beceriler	• Ürünü ve ambalajını ayırt eder. • Ürünün sağlam veya hasarlı olduğunu gözlemleyebilir. • Fatura ve fiş arasındaki farkı ayırt eder. • Ürün üzerindeki fiyat etiketini tanır ve okur. • Takvim, tarih veya süre kavramlarını ayırt eder. • Sayı ve miktar kavramlarını (bir, iki, fazla vb.) kullanır. • Farklı ödeme ve iade şekillerini(nakit, karta iade, değişim) ayırt eder. • Müşteri ve çalışan arasındaki iletişim kurallarını bilir. • Etkinlik çizelgesini takip eder. • Basit yönergeleri sırasına göre yerine getirir. • Nesneleri karşılaştırma, eşleştirme ve sınıflama becerisine sahiptir. • Gözlem ve dikkat gerektiren görevleri sürdürebilir.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	İade Alıyorum.
Önerilen Araç Gereç	İade ürünleri (bozulmamış ambalajlı ürünler), örnek fiş/fatura belgeleri, iade takip formu, iade süresi çizelgesi

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Öğretim, hedeflenen beceri basamaklarını kapsayacak şekilde “Doğrudan Öğretim, İpucunun Giderek Artırılması, Video Model Yöntemiyle Öğretim ve Fırsat Öğretimi” yöntemlerini entegre ederek yapılandırılacaktır. Özellikle zorlu basamaklarda “Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemini kullanınız.

Öğretim seansına başlamadan önce, öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için “Bir müşteri iade yapmak isterse ne yaparız, hangi evraklar gereklidir?” şeklinde bir soru sorarak öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz.

Ardından “Doğrudan Öğretim Yöntemi” ile iade edilecek ürünü, fiş/faturasını, iade süresini ve miktar/fiyatını kontrol etme işlemlerinin doğru ve yasal bir iade işlemi için yapılması gerekenler olduğunu açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Ardından bir beceri basamağı için açıklamalar yaparak öğrencilere model olunuz. (Fiş/faturadaki tarihi bularak iade süresini kontrol etme modeli) Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere “Haydi, şimdi sıra sizde!” yönergesini veriniz (rehberli uygulama). Öğrenciler uygulamayı yaparken gereksinim duydukları yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz. Birkaç rehberli uygulama yaptıktan sonra öğrenciler hazır olduklarında onları uygulamayı bağımsız olarak yapmaları için yönlendiriniz. Sonrasında tüm beceri basamaklarını içeren karmaşık iade senaryolarını (sağlam ürün iadesi → iade süresi geçmiş ürün iadesi) yaparak öğrencilere model olunuz.

“Video Model” yöntemi ve “Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemiyle çalışmalarınıza devam ediniz. Becerinin asıl adımlarına (İade İşlemi Basamakları) geçildiğinde, beceri basamaklarını örnekleyen bir iade işleminin baştan sona yapılışını gösteren bir video izletiniz.

Videodaki beceri basamağının tümünün yapılışını birkaç kere izlettikten sonra her basamak için ayrıık denemelerle öğretimi uygulayınız.

Örnek Deneme (İade Süresi Kontrolü): Video, ürün fiş/faturası kontrol adımıında durdurulur ve öğrencilere “şimdi fiş/faturadaki tarihi bul ve iade süresi (örneğin 14 gün) dolmuş mu

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

kontrol et” gibi yönergeler verilir. Yönergeleriniz oldukça açık olabilir. Bu kısımda 4-5 saniye bekleyip öğrencilerin tamamının beceriyi tamamlamalarına fırsat tanıyınız.

Ayrık denemelerle öğretimde ipuçlarını kullanırken ipucunun giderek artırılması yöntemini bu aşamada kullanınız.

Örneğin “Ürünü kontrol etme” becerisini tamamlayamayan veya tepkisiz kalan öğrencilere, önce sözel olarak yönergeyi tekrarlayıp “Üründe hasar var mı, paketi açılmış mı kontrol et” deyiniz.

Öğrencilerden hala zorlanan varsa “Şu ürüne bak, paketi açılmış mı kontrol ediyorum” diyerek kendiniz model olunuz.

Öğrencilerden hala zorlanan varsa fiziksel yardım sağlayarak (elinden tutup paketi tutmasına ve incelemesine yardım ederek) beceriyi tamamlamasını sağlayınız.

Tüm beceri basamakları için aynı şekilde (sözel ipucu → model ipucu → fiziksel ipucu) öğretime devam ediniz. Ancak “İade Süresi Kontrolü/Fiyat Kontrolü” gibi finansal hata riskini artıran beceri basamaklarında, tam fiziksel ipucu ile başlayıp en ufak bir hata riskini ortadan kaldıran denemeler yaptıktan sonra model ipucu ve sözel ipucuna geçilmesi önerilmektedir.

Becerinin öğretimi tamamlandıktan sonra öğrencilere “Videodaki görevli iadeyi kabul etmeden önce neye baktı?”, “İade süresi dolan ürüne ne dedi?” gibi sorularla öğrencilerinizden geri bildirim alarak öğretimi özetleyiniz.

Fırsat Öğretimi:

Fırsat öğretimini ise günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız. Örneğin sınıfta ortak kullanılan bir materyalin (oyun, ders kitabı vb.) iade/geri verme ihtiyacı doğduğunda öğrenciye “Geri vermeden önce sağlamlığını ve iade (geri verme) süresini kontrol et” yönergesi vermeden 4-5 saniye bekleyiniz. Öğrenciler bu doğal fırsatı fark edip kendiliğinden kontrol yapıyorlarsa bu durumu “Kitabın yırtık olup olmadığını kontrol ettin, aferin sana! vb.” diyerek mutlaka pekiştiriniz. Yapmazlarsa ipucu vererek yapmalarını sağlayıp öğretim yapınız.

Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretim sürecinin sonunda, çalışma kitabının ilgili sayfalarındaki pekiştirme etkinliklerini uygulayınız. “Adım Adım Yapalım” başlığındaki etkinlikleri rehberli olarak (öğretmen eşliğinde), “Sıra Sendel!” başlığındaki etkinlikleri ise öğrencilerin bağımsız olarak (kendi kendine uygulama) yapmalarını sağlayınız. Bu becerilerin kalıcı olması için öğretimi, simüle edilmiş mağaza ortamında (iade/müşteri hizmetleri masası) ve farklı iade senaryolarıyla (sağlam, bozuk, süresi dolmuş) düzenli olarak tekrar ederek olumlu davranışları sözel pekiştirmeyle “Harika, iade süresini doğru hesapladın!” destekleyiniz. Ayrıca ailelerle iş birliği yaparak bu becerilerin ev ortamında da (evdeki garantili ürünlerin sürelerini takip etme) genellenmesini sağlayınız.
Önerilen Değerlendirme Süreçleri	Hem ön değerlendirme için hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 59. sayfasındaki “6. Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.
Öğretimsel Uyarlamalar	Öğrenme sürecinde zorlanan öğrencilerle iade işlem basamaklarını uygulama becerisini desteklemek için aşağıdaki etkinlikleri yapabilirsiniz. Görsel Eşleştirme Durum-Eylem İlişkisi: İade sürecine ait adımları temsil eden kartlar “Ürünü kontrol et, Fatura/fiş kontrolü yap, İade süresini denetle, İade türünü belirle vb.” hazırlayabilirsiniz. Öğrenciden, gösterilen durum kartını doğru eylem kartı ile eşleştirmesini isteyebilirsiniz. Örnek “Müşteri ürünü 20 gün önce almış → Süreyi kontrol et.” İşlem Basamakları Sıralama Etkinliği/Adım Sıralama: İade işleminin aşamalarını temsil eden görsel veya yazılı kartları karışık sırada verebilirsiniz. Öğrenciden kartları doğru sıraya dizmesini sağlayabilirsiniz. 1. Ürünü kontrol et → 2. Fatura/fiş kontrol et → 3. Süreyi kontrol et → 4. Miktarı kontrol et → 5. Fiyatı kontrol et → 6. İade şeklini belirle.

Rol Oynama Müşteri/Satış Elemanı Etkileşimi: Öğrenciye satış elemanı rolünü verebilirsiniz, öğretmen veya bir akran müşteri rolünde olabilir.

Öğrenci, müşteri tarafından getirilen ürünü kontrol eder, iade belgesini inceler ve uygun iade yöntemini (nakit, değişim, hediye çeki vb.) belirler. Rol oynama sürecinde doğru adımları takip etmesi için görsel ipuçları veya kısa yönerge listeleri kullanabilirsiniz.

İade Formu Tamamlama Uygulama Simülasyonu: Basitleştirilmiş bir “Ürün İade Formu” örneği hazırlayabilirsiniz. Öğrenciden formda yer alan “Ürün Adı, Fatura No, İade Nedeni, İade Şekli” gibi alanları doğru şekilde doldurmasını isteyebilirsiniz.

Her adımı doğru tamamladığında öğrenciye “Harika, iade süresini doğru kontrol ettin!” gibi olumlu pekiştireçler verebilirsiniz.

Karmaşık İade Senaryoları:

Öğrenciden, farklı iade durumlarına göre uygun kararlar vermesini isteyebilirsiniz.

Örnek: “Müşteri fişi kaybetmiş ama ürün etiketli.” / “Ürün 15 gün önce alınmış ancak kullanılmış.”

Öğrenci, her durumda ne yapılması gerektiğini tartışır veya yazılı olarak açıklar.

Karşılaştırmalı İade Şekli Analizi: Öğrenciden farklı iade türlerinin (nakit, ürün değişimi, hediye çeki) avantaj ve dezavantajlarını içeren bir tablo hazırlamalarını isteyebilirsiniz. Böylece işyeri politikalarını anlama ve uygun karar verme becerisi gelişir.

İade Takip Sistemi Simülasyonu: Öğrencilerden, bir iade işleminin tamamlanma sürecini (ürün teslimi → kontrol → form → muhasebe → müşteri bilgilendirmesi) dijital veya yazılı olarak adım adım canlandırmalarını isteyebilirsiniz.

Empati ve İletişim Uygulamaları: Öğrencilere “memnuniyetsiz müşteri” rolü vererek satış elemanının sakin, empatik ve çözüm odaklı iletişim kurma becerilerini gözlemleyebilirsiniz. Öğrenciler, uygun ses tonu ve beden dili kullanarak müşteriye memnun etmeye çalışır.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	4.3.1. Ürün yükleme sembollerini tanır. 4.3.1.1. İstenen yükleme sembolünü gösterir. 4.3.1.2. Gösterilen yükleme sembolünün ismini söyler.
Ön Koşul Beceriler	• Görsel dikkatini bir nesneye veya sembole yönlendirir. • Nesneleri, şekilleri ve sembolleri birbirinden ayırt eder. • Basit görsel sembolleri eşleştirir. • Görsel ve sözel yönergelere uygun tepki verir. • Ürün ambalajlarını ve üzerindeki işaretleri fark eder. • “Göster”, “Söyle” gibi basit yönergeleri anlar ve uygular. • Temel kavramları (üst, alt, kırılabilir, dikkat vb.) tanır. • Görsel materyaller üzerinde simge ve yazı arasındaki farkı ayırt eder. • Etkinlik çizelgesini takip eder. • El- göz koordinasyonu gerektiren etkinlikleri yapar. • Kısa süreli görsel hafızasını kullanarak sembolü hatırlar
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Ürün Yükleme Sembollerini Öğreniyorum.
Önerilen Araç Gereç	Yükleme sembolleri içeren görsel kartlar
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi hedeflenen beceri basamaklarını kapsayacak şekilde “Doğrudan Öğretim, Sabit Bekleme Süreli Öğretim Yöntemi, Soru Cevap Yöntemi ve Fırsat Öğretimi” kullanarak yapılır. “Depolarda ya da kargo kutularının üzerinde gördüğünüz hangi sembolleri/işaretleri hatırlıyorsunuz?” şeklinde bir soruyla öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz. Öğretime sabit bekleme süreli öğretim yöntemi ile başlayınız. Örneğin, “Çatlak Kadeh” sembol kartını öğrencilere göstererek “Bu hangi yükleme sembolü?” sorusunu sorduktan sonra

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

hiç beklemeden “Çatlak Kadeh” deyiniz. Sonra da “Çatlak Kadeh” sembolü ne anlama gelir?” sorusunu sorup hiç beklemeden “Kırılabilir” cevabını veriniz.

Bütün semboller için 0 saniye bekleme süreli birkaç deneme yaptıktan sonra öğrenciden doğru cevabı 4 saniye içerisinde beklediğiniz denemelere geçiniz.

Örneğin “Bu hangi yükleme sembolü?” sorusunu sorduktan sonra 4 saniye bekleyip öğrencinin “Şemsiye” demesini bekleyiniz. Öğrenci 4 saniye içerisinde “Şemsiye” derse “Harikasin, bu sembol ürünün kuru tutulması gerektiğini gösterir vb.” pekiştireçleri sununuz. Öğrenci 4 saniye içinde cevap vermez veya yanlış cevap verirse “Bu bir Şemsiye sembolü” deyip sonraki denemeye geçiniz.

Sonrasında “Şemsiye sembolü ne anlama gelir?” sorusunu sorunuz. Öğrenci 4 saniye içerisinde “Ürün kuru tutulmalı” derse “Harikasin, bu sembol ürünü kuru tutulmalı demek” vb. pekiştireçleri sununuz. Öğrenci 4 saniye içinde cevap vermez veya yanlış cevap verirse “Bu sembol ürünü kuru tutun demektir” deyip yükleme de kullanılan bir başka yükleme sembolü resmine geçiniz.

Diğer temel yükleme sembolleri (ates, yukarıyı gösteren oklar, dikkatli tutun vb.) için öğretim oturumlarını yukarıdaki gibi devam ettiriniz.

Doğrudan öğretim yöntemiyle temel yükleme sembollerini ve bu sembollerin ne anlama geldiklerini açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Ardından öğrenci kitabının 77. sayfasındaki “Adım Adım Yapalım” kısmında bulunan “Yükleme Sembollerini Tanıyorum.” etkinliğini öğrencilerin açmasını isteyiniz. İlk eşleme basamağındaki örneği göstererek “Bakın bu bir ‘Çatlak Kadeh’ sembolü burada ‘Kırılabilir’ yazıyor ve bu da sembolün resmi, bir ok çizerek eşliyoruz.” diyerek öğrencilere model olunuz.

Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere haydi şimdi sıra sizde yönergesini veriniz (rehberli uygulama). Öğrenciler uygulamayı yaparken gereksinim duydukları yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz. Birkaç rehberli uygulama yapıldıktan sonra öğrenciler hazır olduklarında onları bağımsız olarak yapmaları için yönlendiriniz.

**Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri**

Fırsat öğretimini ise günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayabilirsiniz. Atölye veya sınıf ortamına gelen kargo kutularındaki sembolleri gördüğünüzde, öğrencinin bu sembollerin ne anlama geldiğini söylemesi durumunda veya siz sembolün adını sorduğunuzda (Bir kutudaki “Şemsiye” sembolünü işaret ederek) doğru cevabı vermesi durumunda pekiştiriniz.

Öğrenmede kalıcılığın oluştuğundan emin olduktan sonra genelleme amacıyla elinizde bulunan görsel kartlardaki sembol resimlerini değiştiriniz (farklı çizim tarzı, farklı renk). Ayrıca öğrencilerden depo, kargo veya marketlerdeki kutular üzerinde bulunan yükleme sembollerinin fotoğrafını çekmelerini isteyiniz. Böylece öğrenciler farklı marka ve türde ambalajlar üzerindeki yükleme sembollerini tanıyarak genellemelerine yardımcı olabilirsiniz.

Öğretim sürecinin sonunda öğrenci kitabının 78. sayfasındaki yer alan “Sıra Sendel!” başlığında bulunan etkinlikleri ise öğrencilerinizin bağımsız olarak (kendi kendine uygulama) yapmalarını sağlayınız.

**Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri**

Hem ön değerlendirme için hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 79. sayfasında “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

**Öğretimsel
Uyarlamalar**

Öğrenme sürecinde zorlanan öğrencilerle ürün yükleme sembollerinin öğretimini desteklemek için aşağıdaki etkinlikleri yapabilirsiniz:

Görsel Eşleştirme Kartları (Sembol-Anlam Eşleştirme): Sembollerin (kırılabilir, yağmurdan koruyunuz, dik tutunuz, üst üste koymayınız vb.) görselleriyle anlamlarını içeren kartlar hazırlayarak eşleştirme oyunu oynatabilirsiniz. Öğrenciden “Kırılabilir” sembol kartını bularak “Dikkatli Taşıyınız” kartıyla eşleştirmesini isteyebilirsiniz. Bu etkinlik, görsel algı ve sembol-anlam ilişkilendirmesini güçlendirir.

Sembol ve Nesne İlişkilendirme: Gerçek ürün kutuları (cam şişe, elektronik cihaz, deterjan) veya resimleriyle üzerlerindeki sembolleri eşleştirme etkinliği yaptırabilirsiniz.

Örneğin “Cam ürün kutusunun üzerindeki sembol hangisidir?” diye sorarak öğrencinin doğru işareti göstermesini sağlayabilirsiniz.

Hikâyeleştirme Etkinliği (Sembol Hikayesi): Her sembolü kısa bir hikâye ile ilişkilendirebilirsiniz.

Örneğin “Bir gün bir kutu yağmurda ıslandı, içindeki ürün zarar gördü. İşte o kutuda ‘Yağmurdan Koruyunuz’ sembolü olmalıydı.” Bu sayede öğrenciler, sembolleri bağlam içinde öğrenebilirler.

Oyunlaştırma (Sembol Avı): Sınıf içinde çeşitli yerlere sembol kartları gizleyerek “Sembol Bulma Oyunu” oynatabilirsiniz.

“Şimdi ‘Yukarı Ok’ sembolünü bulabilir misiniz?” gibi yönergeler vererek dikkat, görsel tarama ve eşleştirme becerilerini destekleyebilirsiniz.

Sembol Tanıtım Görevi (Sunum): Bu öğrencilerden, sınıf arkadaşlarına bir sembolü seçip (Kırılabilir” veya “Üst Üste Koymayınız vb.) bu sembolün nerelerde kullanıldığını, ne işe yaradığını ve neden önemli olduğunu anlatan kısa bir sunum hazırlamalarını isteyebilirsiniz.

Sembol Tasarımı Etkinliği: Öğrencilerden yeni bir “uyarı sembolü” tasarlamalarını isteyebilirsiniz (“Dikkat! Elektronik ürün” gibi).

Bu çalışma, yaratıcılık ve genelleme becerilerini güçlendirir.

Gerçek Hayat Gözlemi (Sembol Avı Görevi): Öğrencilerden evde veya okulda ambalajlar üzerindeki sembollerin fotoğraflarını çekip sınıfa getirmelerini isteyebilirsiniz. Sonra bu sembollerin ne anlama geldiğini grup halinde tartışabilirsiniz.

Dijital Oyun (Doğru Sembolü Seç): Ekranda bir ürün görseli gösterip (örneğin, “cam vazo”) öğrenciden doğru yükleme sembolünü seçmesini isteyebilirsiniz.

Bu oyun hem eğlenceli hem de dikkat ve sembol-genelleme becerilerini artırıcı olur.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	4.7.3. Ürünü depoya yerleştirir. 4.7.3.1. Ürünün yerleştireceği depoyu ürünün çeşidine göre seçer. 4.7.3.2. Ürün çeşidine göre seçtiği depoya ürünü yerleştirir.
Ön Koşul Beceriler	• Ürün çeşitlerini ayırt eder. • Depo/raf kodlama sistemini tanır. • Ürün yerleştirme kurallarını bilir. • Yazılı ve sözlü yönergeleri takip eder. • Etkinlik çizelgesini takip eder. • Ürün yükleme sembollerini tanır. • Ürünleri bir yerden başka bir yere güvenli ve dengeli bir şekilde taşımak için motor beceri gerektiren hareketleri (eğilme, uzanma, kaldırma) yapar.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Ürünleri Depoya Yerleştiriyorum.
Önerilen Araç Gereç	Gerçek/temsil ürünler (gıda,temizlik,elektronik vb.), etiketli depo kutuları, raflar, renkli etiketler, depo haritası (renkli alanlarla belirlenmiş)
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretim, hedeflenen beceri basamaklarına “Doğrudan Öğretim, İpucunun Giderek Artırılması, Video Model Yöntemiyle Öğretim ve Fırsat Öğretimi” yöntemleri entegre ederek yapılandırılacaktır. Özellikle zorlu basamaklarda “Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemini kullanınız. Öğretim seansına başlamadan önce, öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için “Depodaki ürünleri nereye koyduğumuz neden önemlidir? Bir süt kutusu ile bir deterjan kutusu aynı yere konur mu?” şeklinde bir soruyla öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz. Ardından “Doğrudan Öğretim Yöntemi” ile ürünün çeşidine göre doğru depoyu (soğuk hava, kuru gıda, temizlik ürünleri vb.) seçmenin ve seçilen depoda ürünü güvenli, türüne uygun bir şekilde yerleştirmenin bu hedeflere ulaşmak için yapılması

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

gerekenler olduğunu açık ve net bir şekilde ifade ediniz. Özellikle temizlik ürünleri deposunun gıda depolarından ayrı tutulması gerektiğini vurgulayınız.

Ardından bir beceri basamağı için açıklamalar yaparak öğrencilere model olunuz (Bir deterjanı göstererek “Bu deterjan, temizlik ürünleri deposuna gider, gıdalarla karışmaz” şeklinde depo seçimi modeli). Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere “Haydi, şimdi sıra sizde!” yönergesini veriniz (rehberli uygulama).

Öğrenciler uygulamayı yaparken gereksinim duydukları yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz. Birkaç kere rehberli uygulama yaptıktan sonra öğrenciler hazır olduklarında onları bağımsız olarak yapmaları için yönlendiriniz. Sonrasında tüm beceri basamaklarını içeren karmaşık yerleştirme senaryoları yaparak öğrencilere model olunuz.

“Video Model” yöntemi ve “Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemiyle çalışmalarınıza devam ediniz. Becerinin asıl adımlarına (Depoya Yerleştirme) geçildiğinde, beceri basamaklarını örnekleyen bir ürün yerleştirme işleminin baştan sona yapılışını gösteren bir video izletiniz.

Videodaki beceri basamağının yapılışının tümünü birkaç kere izlettikten sonra, her basamak için ayrık denemelerle öğretimi uygulayınız.

Örnek Deneme (Depo Seçimi): Videoyu ürünün çeşidi (dondurma vb.) gösterildiğinde durdurunuz ve öğrencilere “Şimdi bu dondurma için doğru depoyu seç.” şeklinde yönerge veriniz. Yönergeleriniz oldukça açık olabilir. Bu kısımda 4-5 saniye bekleyip öğrencilerin tamamının beceriyi tamamlamalarına fırsat tanıyınız.

Ayrık denemelerle öğretimde ipuçlarını kullanırken ipucunun giderek artırılması yöntemini bu aşamada kullanınız.

Örneğin “Depo Seçimi” becerisini tamamlayamayan veya tepkisiz kalan öğrencilere, önce sözel olarak yönergeyi tekrarlayıp “Bu defter, kırtasiye deposuna gitmeli.” şeklinde ifade ediniz.

Öğrencilerden hala zorlanan varsa “Kırtasiye deposu etiketine bak.” cümlesiyle dikkatlerini çekip “Bu defteri kırtasiye deposuna yerleştireyorum” diyerek kendiniz model olunuz.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Öğrencilerden hala zorlanan varsa fiziksel yardım sağlayarak (elinden tutarak ürünü doğru depo yönüne hareket ettirmesine yardım ederek) beceriyi tamamlamasını sağlayınız.

Tüm beceri basamakları için aynı şekilde (sözel ipucu → model ipucu → fiziksel ipucu) öğretime devam ediniz. Ancak soğuk hava deposunda sıcaklık kontrolü veya temizlik ürünleri/gıda ayrımı gibi kritik güvenlik ve hijyen gerektiren beceri basamaklarında, tam fiziksel ipucu ile başlayıp en ufak bir hata riskini ortadan kaldıran denemeler yaptıktan sonra model ipucu ve sözel ipucuna geçilmesi önerilmektedir.

Becerinin öğretimi tamamlandıktan sonra öğrencilere “Videodaki kişi peyniri nereye koydu?, Klavye hangi depoya gitti?” gibi sorularla öğrencilerinizden geri bildirim alarak öğretimi özetleyiniz.

Fırsat öğretimini ise günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız. Örneğin sınıf temizliği için alınan malzemeler (silgi, deterjan, meyve suyu vb.) geldiğinde öğrenciye “Bunları ait oldukları yere yerleştir” yönergesi vermeden 4-5 saniye bekleyiniz. Öğrenciler bu doğal fırsatı fark edip kendiliğinden ürünleri türüne göre (deterjanı, temizlik dolabına; meyve suyunu, buzdolabına) koyuyorlarsa bu durumu “Deterjanı yiyeceklerden uzağa koydun, aferin sana!” diyerek mutlaka pekiştiriniz. Yapmazlarsa ipucu vererek yapmalarını sağlayarak öğretim yapınız.

Öğretim sürecinin sonunda, öğrenci kitabının 82. sayfasında yer alan pekiştirme çalışmalarını uygulayınız. “Adım Adım Yapalım” başlığındaki etkinlikleri öğrencilerle birlikte rehberli olarak yapınız. Bu aşamada öğrencinin etkinlik çizelgesini incelemesini sağlayınız “Sıra Ben de!” başlığındaki etkinlikleri ise öğrencinin bağımsız olarak uygulamasını isteyiniz. Eğer öğrenci bağımsız uygulamada zorlanırsa ihtiyaca göre adım adım ipuçları sağlayınız; önce sözel ipucu, ardından kısmi fiziksel yardım (dirsekten hafifçe yönlendirme), en son tam fiziksel yardım (ellerle yönlendirme) uygulayınız.

Tüm süreç boyunca öğrencilerin bireysel gelişimini takip ederek küçük başarılarını mutlaka sözel pekiştiricilerle destekleyiniz. Görsel ipuçları, etiketler veya simgeler kullanarak öğrencinin

Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	hatasız uygulama yapmasını sağlayınız. Ayrıca sistem güvenliği ve malzeme bütünlüğü konularına da vurgu yaparak öğrencilerin doğru ve güvenli uygulama yapmasını destekleyiniz.
Önerilen Değerlendirme Süreçleri	Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 88. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.
Öğretimsel Uyarlamalar	Öğrenme sürecinde zorlanan öğrenciler için depo yerleştirme becerisini desteklemek amacıyla aşağıdaki eylemleri yapabilirsiniz: Görsel Eşleştirme Etkinliği (Ürün-Depo Türü): Öğrencilere farklı ürün türlerinin (gıda, temizlik malzemesi, elektronik ürün, cam eşya vb.) ve depo bölümlerinin (kuru depo, soğuk depo, kırılğan ürün bölümü vb.) görsellerini sunarak eşleştirme yaptırabilirsiniz. “Cam kavanoz hangi depoya yerleştirilir?” sorusuyla öğrenci doğru alanı gösterebilir. Gerçek Nesneyle Uygulama: Sınıfa getirilmiş küçük ürün kutularını (deterjan kutusu, plastik şişe, kutu süt vb.) etiketlenmiş depo alanlarına (temizlik, gıda gibi) yerleştirme çalışması yaptırabilirsiniz. Bu uygulama sınıflandırma ve yerleştirme becerilerini destekler. Sıralama Etkinliği: Depoya ürün yerleştirme sürecinin adımlarını (Ürünü Tanı → Doğru Depoyu Seç → Rafı Kontrol Et → Ürünü Yerleştir → Depoyu Düzenle) temsil eden görsel kartlar oluşturabilirsiniz. Öğrencilerden bu adımları doğru sıraya dizmelerini isteyebilirsiniz. Güvenlik adımlarını (Rafa dikkatli yerleştir.) farklı renklerle vurgulayarak öğrencinin dikkatinin odaklanmasını sağlayabilirsiniz. Basamaklandırma ve Kontrol Listesi: Depolama sürecini basit adımlara ayırabilirsiniz:

Öğretimsel Uyarlamalar

1. Ürünü tanımla, 2. Depo çeşidini belirle, 3. Doğru depoya yerleştir.

Her adım için bir kontrol listesi vererek öğrencinin süreci takip etmesini sağlayabilirsiniz.

Örneğin “Deterjan mı? (Evet/Hayır) → Kimyasal depo mu? (Evet/Hayır)”

Depo Yerleşim Planı Tasarımı: Öğrencilerden, verilen ürün çeşitlerine göre (yanıcı, zehirli, çabuk bozulan, ağır vb.) verimli ve güvenli depo yerleşim planını (kroki) çizmelerini veya dijital olarak tasarımlarını isteyebilirsiniz.

Güvenlik ve Hijyen Standartları Araştırması: Farklı ürün türlerinin (kimyasal ve gıda gibi) neden yan yana yerleştirilmemesi gerektiğini araştırmalarını ve sunmalarını isteyebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	4.7.4. Depoya gelen ürünü teslim alır. 4.7.4.1. Depoya gelen ürünü teslim belgesi üzerinden kontrol eder. 4.7.4.2. Depoya gelen ürünün yükleme sembollerini kontrol eder. 4.7.4.3. Ürünün barkod kontrolünü yapar. 4.7.4.4. Depoya gelen ürünü sayarak teslim alır.
Ön Koşul Beceriler	• Etkinlik çizelgesini takip eder. • İletişim ve yönerge alma becerisine sahiptir. • Ürün yükleme sembollerini tanır. • Barkodu barkod okuyucuya okutur. • Teslim belgesi, fatura ve belgeleri görsel olarak ayırt eder. • Belge üzerinde yer alan sayı, ürün adı, miktar gibi bilgilerin ne işe yaradığını bilir. • Teslim edilen ürün sayısını belge üzerindeki rakamla karşılaştırır. • Ürünleri doğru ve hatasız bir şekilde sayar. • İki nesneyi ya da bilgiyi (belge üzerindeki bilgiyle kutu üzerindeki bilgi) karşılaştırır. • Eşleştirme ve doğrulama işlemleri yapar.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Depoya Gelen Ürünleri Teslim Alıyorum.
Önerilen Araç Gereç	Etiketli ürün kutuları, teslim belgesi örnekleri, barkod görselleri/okutucusu (gerçek veya simülasyon), yükleme sembollerini görselleri, sayma materyalleri
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi, hedeflenen beceri basamaklarını kapsayacak şekilde "Doğrudan Öğretim, İpucunun Giderek Artırılması/Azaltılması ve Fırsat Öğretimi" yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız. Özellikle zorlu basamaklarda Ayırık Denemelerle Öğretim yöntemini kullanınız.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Öğretim seansına başlamadan önce öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için “Depoya ürün geldiğinde ilk ne yaparız? Ürünlerin doğru geldiğini nasıl anlarız?” gibi sorularla öğrencilerin ön bilgilerini ve deneyimlerini yoklayınız.

“Bugün depoya gelen ürünleri nasıl teslim alacağımızı öğreneceğiz.” bilgisini öğrencilerle paylaşınız.

Ardından “Doğrudan Öğretim Yöntemi” ile teslim belgesiyle kontrol etme, yükleme sembollerini kontrol etme, barkod kontrolü yapma ve sayarak teslim alma işlemlerinin, depoya gelen ürünü güvenli ve hatasız teslim almak için yapılması gerekenler olduğunu açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Bir beceri basamağı için açıklamalar yaparak öğrencilere model olunuz. (Teslim belgesini alıp üzerindeki ‘Adet’ kısmını okuyarak kutu sayısı ile karşılaştırma modelini sergileme)

Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere “Haydi, şimdi sıra sizde!” diyerek (rehberli uygulama) yapmaları için fırsat veriniz.

Rehberli uygulamayı daha yapılandırılmış hale getirmek için beceri zincirini oluşturan her bir hedef davranışı ayrıık denemeler halinde çalışınız.

Sembol Kontrolü: Öğrenciye teslim belgesi ve kutu verilir ve “Şimdi kutudaki kırılğan sembolünü bul ve kutunun hasarlı olup olmadığını kontrol et” gibi yönergeleriniz oldukça açık olabilir. Bu kısımda 4-5 saniye bekleyip öğrencilerin tamamının beceriyi tamamlamalarına fırsat tanıyınız.

Barkod Kontrolü: Öğrenciye barkod okuyucu verilir ve “Şimdi teslim belgesindeki ürünün barkodunu okutarak doğrula” yönergelerini uygulaması istenir.

İpucunun Giderek Artırılması: Ayrıık denemelerle öğretimde zorlanan öğrencilere ipucunun giderek artırılması yöntemini kullanınız.

Örneğin “Belge Kontrolü” becerisini tamamlayamayan öğrencilere teslim belgesini al ve kontrol et şeklinde sözel ipucu verebilirsiniz.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Model İpucu: “Belgedeki sayıya bak, sonra kutuları sayıyorum” diyerek öğrenciye kendiniz model olunuz.

Fiziksel İpucu: Elinden tutarak belgeyi tutmasına ve işaret parmağıyla kontrol edilecek kısmı göstermesine yardım ederek beceriyi tamamlamasını sağlayınız.

Fırsat öğretimini günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız. Örneğin atölye/sınıf için gelen bir paket/malzeme olduğunda öğrenciye “Paketi teslim al” yönergesi vermeden 4-5 saniye bekleyiniz. Öğrenciler bu doğal fırsatı fark edip kendiliğinden teslimatçıdan belgeyi isteyip sayım yapıyorlarsa bu durumu “Gelen malzemeyi sayarak aldın, harika! vb.” diyerek mutlaka pekiştiriniz. Yapmazlarsa ipucu vererek yapmalarını sağlayarak öğretim yapınız.

Öğretim sonunda öğrencinin bağımsız olarak ürünü teslim alma becerisini güvenli ve doğru bir şekilde yapması beklenir. Öğretim sürecinin sonunda öğrenci kitabının 90. sayfasında yer alan pekiştirme çalışmalarını uygulayınız. “Adım Adım Yapalım” başlığında bulunan etkinlikleri öğrencilerinizle birlikte rehberli olarak yapınız. “Sıra Sendel” başlığında bulunan etkinlikleri ise öğrencilerinizin bağımsız olarak yapmalarını sağlayınız.

Bu becerilerin kalıcı olması için öğretimi, atölyede ve mümkünse gerçek depo ortamında düzenli olarak tekrar edebilir, olumlu davranışları sözel pekiştiricilerle “Harika, yükleme sembolü-nün hassasiyetini hemen fark ettin!” diyerek destekleyebilirsiniz. Ayrıca ailelerle veya iş yeri temsilcileriyle iş birliği yaparak bu becerilerin genellenmesini sağlayabilirsiniz.

Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 95. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

Öğretimsel
Uyarlamalar

Görsel-Somut Eşleştirme: Teslim belgesi üzerindeki ürün adları veya görsellerle gerçek ürün eşleştirmesi yapabilirsiniz.

Sembol Tanıma Ağıştırması: “Kırılabilir”, “Dik Tutunuz” gibi sembol kartlarıyla tekrar yapabilirsiniz.

Öğretimsel Uyarlamalar

Sayma Oyunu: “Belgede 4 yazıyor, burada kaç kutu var?” gibi küçük oyunlarla öğrencinin dikkat ve sayma becerilerini destekleyebilirsiniz.

Barkod Çalışması: Oyuncak barkod okuyucu veya QR kod uygulamalarıyla barkodun yerini bulma ve tanıma etkinliği yapabilirsiniz.

Akran Öğretimi: Beceriye bağımsız yapabilen öğrencilere, akranlarına ürün kontrol sürecini model olarak gösterme görevi verebilirsiniz.

Araştırma Görevi: Öğrencilerden farklı ürünlerin hangi sembollerle işaretlendiğini araştırıp sınıfta paylaşımlarını isteyebilirsiniz (“Kırılabilir” sembolü hangi ürünlerde olur?).
Uygulamalı Görev: Öğrenciye gerçek veya maket depo alanında, gelen ürünleri teslim belgesine göre kontrol etme ve sayma görevi vererek süreci uygulatabilirsiniz.

Süreç Raporu: Öğrenciler “Bugün kaç ürün kontrol ettik, belgede ne yazıyordu?” sorularını yanıtlayarak öğrencilerden kısa raporlar hazırlamasını isteyebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	4.7.6. Depodaki ürünleri yerlerine yerleştirir. 4.7.6.1. Ürünlerin saklama koşullarını kontrol eder. 4.7.6.2. Ürünlerin saklama koşullarına göre yerleştireceği rafı belirler. 4.7.6.3. Ürünleri belirlenen depo rafına uygun araçla yerleştirir.
Ön Koşul Beceriler	• Ürün çeşitlerini ve özelliklerini ayırt eder. • Ürünlerin saklama koşullarını (ısı, nem, ışık, güvenlik vb.) bilir. • Raf türlerini ve depo bölümlerini ayırt eder. • Etiket ve talimatları okuyabilir, yorumlayabilir. • Depoda kullanılan araç gereci (el arabası, taşıma kutusu vb.) tanıır ve güvenli kullanır. • Ağır ve hafif ürünleri ayırabilir, uygun kaldırma ve taşıma hareketlerini yapar. • Ürünleri sınıflandırma ve düzenleme ilkelerini bilir. • İş güvenliği kurallarını bilir ve uygular. • Talimatları takip eder. • Çalışma sırasını planlar.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Ürünleri Yerleştiriyorum.
Önerilen Araç Gereç	Etiketli ürün kutuları, ürünler, sınıf içi raf alanı, taşıma ekipmanı (transpalet, sepet vb.)
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi, hedeflenen beceri basamaklarına “Doğrudan Öğretim, İpucunun Giderek Artırılması, Video Model Yöntemiyle Öğretim ve Fırsat Öğretimi” yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız. Özellikle zorlu basamaklarda “Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemini kullanınız. Derse başlamadan önce, öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için “Hepimiz evde bazı eşyaları veya yiyecekleri belirli yerlere koyarız, değil mi? Örneğin

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

dondurmayı neden dolabın içine değil de buzuğa koyarız? Ya da deterjan kutusu ile ekmek paketini aynı yere koyarsak ne olur?” gibi günlük hayattan basit örneklerle bir ön bilgi kontrolü yapınız:

Ardından “Doğrudan Öğretim Yöntemi” ile bu mantığın depolardaki ürünler için de geçerli olduğunu açıklayınız.

“Tıpkı evdeki gibi depoda da her ürünün kalitesinin korunması ve güvenliği için özel bir yeri vardır. Bizim depocu olarak görevimiz:

Ürünün ne istediğini (saklama koşullarını) kontrol etmek,

○ koşula uygun (doğru sıcaklıkta veya kuru) rafı belirlemek,

Ve ürünü o rafa güvenli bir şekilde yerleştirmektir.

Bu üç adımı doğru yaparsak ürünler bozulmaz ve depo düzenli kalır.”

Ardından bir beceri basamağı için açıklamalar yaparak öğrencilere model olunuz. (Bir süt paketini göstererek “Paketin üzerindeki ‘soğukta saklayınız’ yazısını kontrol ediyorum” ve sonra soğuk depoyu işaret etme modeli)

Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere “Haydi, şimdi sıra sizde!” diyerek (rehberli uygulama) yapmaları için fırsat veriniz.

Uygulamayı yaparken öğrencilerin gereksinim duyduğu yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz. Birkaç rehberli uygulama yaptıktan sonra öğrenciler hazır olduklarında onları bağımsız olarak yapmaları için yönlendiriniz.

Sonrasında tüm beceri basamaklarını içeren karmaşık yerleştirme senaryolarını (koşul kontrolü → raf belirleme → yerleştirme) yaparak öğrencilere model olunuz.

“Video Model Yöntemi” ve “Ayrık Denemelerle Öğretim Yöntemi” ile çalışmalarınıza devam ediniz. Becerinin asıl adımlarına (Ürün Yerleştirme) geçildiğinde öğrencilere beceri basamaklarını örnekleyen bir yerleştirme işleminin baştan sona yapılışını gösteren bir video izletiniz.

Videodaki beceri basamağının tümünün yapılışını birkaç kere izlettikten sonra, her basamak için ayrı denemelerle öğretimi uygulayınız.

Örnek deneme (Raf Belirleme): Video, ürünün saklama koşulunun kontrol edildiği adımda durdurulur ve öğrencilere “Şimdi bu kırılğan ürün için doğru rafı bul.” gibi açık yönergeler verilir. Bu kısımda 4-5 saniye bekleyip öğrencilerin tamamının beceriyi tamamlamalarına fırsat tanıyınız.

Ayrı denemelerle öğretimde ipuçlarını kullanırken ipucunun giderek artırılması yöntemini bu aşamada kullanınız.

Örneğin “Koşul Kontrolü” becerisini tamamlayamayan veya tepkisiz kalan öğrencilere, önce sözel olarak yönergeyi tekrarlayıp “Kutudaki sıcaklık bilgisini oku” şeklinde yönerge veriniz.

Öğrencilerden hala zorlanan varsa “Kutu üzerindeki buzdolabı simgesine bak” diyerek dikkatlerini çekip “Bu ürün soğukta saklanmalı” cümlesini söyleyerek kendiniz model olunuz.

Öğrencilerden hala zorlanan varsa fiziksel yardım sağlayarak (elinden tutarak ürünün üzerindeki etiket/simgelere yönlendirerek) öğrencinin beceriyi tamamlamasını sağlayınız.

Tüm beceri basamakları için aynı şekilde (sözel ipucu → model ipucu → fiziksel ipucu) öğretime devam ediniz. Ancak “Uygun Araçla Yerleştirme” (yüksek raf için merdiven/forklift kullanımı) gibi yüksek güvenlik gerektiren beceri basamağı olması nedeniyle bu basamakta özellikle ipucunun giderek azaltılması hiyerarşisini uygulamanız önerilmektedir. Bu adım gibi kritik güvenlik becerilerinde, tam fiziksel ipucu ile başlayıp en ufak bir hata riskini ortadan kaldıran denemeler yaptıktan sonra model ipucu ve sözel ipucuna geçiniz.

Becerinin öğretimi tamamlandıktan sonra öğrencilere “Video-daki kişi gıdaları neden soğuk depoya koydu?, Yerleştirme yaparken hangi aracı kullandı?” gibi sorularla öğrencilerinizden geri bildirim alarak öğretimi özetleyiniz.

Fırsat öğretimini günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız. Örneğin sınıfa yeni ders materyalleri veya yiyecek/içecek geldiğinde öğrenciye “Bunları yerine koy” yönergesi vermeden 4-5 saniye bekleyiniz.

Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğrenciler bu doğal fırsatı fark edip kendiliğinden ürünün paketini kontrol edip doğru yere (Bu kitabı rafta düzgünce yerine koymak) koyuyorlarsa “Kitabı dikey ve düzgün koydun, aferin sana! vb.” diyerek bu durumu mutlaka pekiştiriniz. Yapmazlarsa ipucu yapmalarını sağlayarak öğretim yapınız. Öğretim sonunda öğrenci çalışma kitabının 97. sayfasında yer alan pekiştirme etkinliklerini uygulayınız. “Adım Adım Yapalım” bölümündeki etkinlikleri rehberli olarak yapınız. “Sıra Sendel!” bölümündeki etkinlikleri ise öğrencilerin bağımsız olarak yapmalarını sağlayınız. Evde pekiştirme amacıyla ailelerle iş birliği yapabilir, ailelerden çocuklarının evde düzenli yerleştirme etkinlikleri yaparken (kuru gıdaları ve temizlik malzemelerini doğru dolaplara yerleştirme) kısa videolar çekmelerini isteyebilirsiniz. Tüm süreç boyunca öğrencilerin bireysel gelişimlerini dikkatle takip edip güçlü yönlerini pekiştirerek zorlandıkları beceri basamaklarında onlara bireyselleştirilmiş destek sağlayınız. Öğretim sonunda her öğrencinin hangi aşamada bağımsız çalışabildiğini değerlendirmek için gözlem formu doldurunuz, gerektiğinde bireysel destek uygulamalarıyla öğretimi yeniden yapılandırınız.
Önerilen Değerlendirme Süreçleri	Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 101. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.
Öğretimsel Uyarlamalar	Raf yerleştirme oyunları oynatabilirsiniz. Örneğin, ürün resimlerini (gıda, temizlik, tekstil vb.) karton kutulara koyarak “Hangi kutu hangi rafta olmalı?” etkinliği yaptırabilirsiniz. Görsel sıralama kartları kullanarak “1. kontrol et – 2. rafı belirle – 3. yerleştir” adımlarını öğretim sırasında görünür bir panoya yerleştirebilirsiniz. Gerçek ürünlerle çalışmadan önce, maket veya oyuncak ürünlerle depo yerleştirme alıştırması yaptırabilirsiniz.

Öğretimsel Uyarlamalar

Renk kodlama yöntemi kullanabilirsiniz. Gıda ürünlerini kırmızı etiketli, temizlik ürünlerini mavi etiketli olarak sınıflandırılabilirsiniz.

Öğrencinin dikkatini toplamak için görsel veya işitsel ipuçları (bip sesiyle adım geçişi) kullanabilirsiniz.

Basitten karmaşığa ilkesiyle öğretim planlanarak önce tek ürün türüyle ardından karışık ürünlerle uygulama yapabilirsiniz.

Stok düzenleme ve kontrol listesi oluşturma çalışması yaptırabilirsiniz.

Raflardaki ürünlerin "üretim ve son kullanma tarihi kontrolü" görevi verebilirsiniz.

Öğrencilerden, depoda bulunan ürünler için etiket tasarımı veya raf düzeni planı hazırlamalarını isteyebilirsiniz. Akran öğretimi uygulayarak beceriyi bağımsız kazanan öğrencilere arkadaşlarına sunum yapma sorumluluğu verebilirsiniz.

Ürünleri kategoriye göre sınıflandırma yarışması veya doğru rafı en hızlı bulma oyunu gibi etkileşimli etkinliklerle öğrenmeyi pekiştirebilirsiniz.

Öğrenciye gerçek veya sanal depo ortamında gözlem yaptırarak ürünlerin doğru yerleştirilme gerekçelerini açıklamaları istenebilir.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	4.8.4. Ürünün ambalajlamasını yapar. 4.8.4.2. Ürünü ambalajlar.
Ön Koşul Beceriler	• Ambalaj malzemelerini tanır. • Ambalajlama sürecinde kullanılan araç ve gereçleri ayırt eder. • Ürünü zarar vermeden tutar ve taşır. • Ürünün temiz ve düzenli olmasının önemini fark eder. • Ürün boyutuna ve şekline uygun ambalaj malzemesini seçer. • Basit yönergeleri takip eder. • El-göz koordinasyonunu kullanarak nesneye yerleştirme becerisine sahiptir. • Çalışma alanını düzenli tutar. • Güvenli çalışma kurallarına uyar. • Etkinlik çizelgesini takip eder.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Ambalajlama Yapıyorum.
Önerilen Araç Gereç	Ürün örnekleri (tekstil kategorisine ait ürünler; kazak, pantolon, tişört, eşofman, nevresim vb.), ambalaj malzemeleri (poşetler, bant, etiketler, ambalaj kâğıdı, kutu)
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi, hedeflenen beceri basamaklarına “Doğrudan Öğretim, İpucunun Giderek Artırılması, Video Model Yöntemiyle Öğretim ve Fırsat Öğretimi” yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız. Özellikle zorlu basamaklarda “Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemini kullanınız. Derse öğrencilerin dikkatini çekmek için farklı ambalaj örnekleri (kutular, şeffaf poşetler, ambalaj kâğıtları vb.) getiriniz. “Bir ürünü neden ambalajlarız? Ambalaj sadece korumak için midir yoksa tanıtmak için de kullanılabilir mi?” gibi sorular sorarak öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçiriniz. Öğrencilerin verdiği cevaplar üzerinden ambalajlamanın; ürünü koruma, taşımayı

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

kolaylaştırma ve tanıtım açısından önemine değininiz.

Ardından “Doğrudan Öğretim” yöntemiyle açıklama yapınız: “Ambalajlama; ürünü korumak, temiz tutmak ve taşınmasını kolaylaştırmak demektir.”

Sonrasında tüm beceri basamaklarını sesli düşünerek net yönergelerle yapınız.

“Şimdi bu cam vazoyu paketleyeceğim (Ürünü Seçme). Cam olduğu için balonlu naylon, büyük bir kutu ve koli bandına ihtiyacım var (Malzemeleri Hazırlama). Vazoyu önce balonlu naylona sarıyorum, sonra kutunun tam ortasına, hareket etmeyecek şekilde yerleştiriyorum (Ürünü Yerleştirme). Kutunun kapağını kapatıyorum ve bantla tamamen sabitliyorum (Ambalajın Ağzını Kapatma). Şimdi kutuyu alıp hasar görmeyecek şekilde büyük kargo poşetine koyuyorum (Poşete Yerleştirme).”

Her adımda öğrencilerin gözlem yapmasını ve işlem sırasını anlamalarını sağlayınız.

Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere “Haydi, şimdi sıra sizde!” diyerek (rehberli uygulama) yapmaları için fırsat veriniz.

Öğrenciler uygulamaları yaparken gereksinim duyduğu yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz.

Birkaç rehberli uygulama yaptıktan sonra öğrenciler hazır olduğunda onları bağımsız olarak yapmaları için yönlendiriniz.

Beceri adımlarına geçildiğinde, beceri basamaklarını örnekleyen bir video izletiniz. Videodaki beceri basamağının tümünün yapılışını birkaç kere izletiniz.

Her bir basamak için “Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemini uygulayınız.

Örnek Deneme (Ambalajın Ağzını Kapatma): Videoyu ambalajın kapatılması adımıyla durdurun ve öğrencilere “Şimdi ambalajın ağzını bantla/kapat” gibi açık yönergeler veriniz.

Bekleme Süresi: Bu kısımda 4-5 saniye bekleyip öğrencilerin tamamının beceriyi tamamlamalarına fırsat tanıyınız.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

İpucunun Giderek Artırılması: Ambalajlama becerisini tamamlamayan veya tepkisiz kalan öğrencilere bu aşamada ipucunun giderek artırılması yöntemini uygulayınız.

Sözel İpucu: Yönerge tekrarlanır (Bantla/Kapat).

Model İpucu: Öğretmen "Ambalajı nasıl kapattığıma bak" diyerek model olur.

Fiziksel İpucu: Fiziksel yardım sağlayarak (elinden tutup bandı ambalaja yapıştırmasına yardım ederek) beceriyi tamamlaması sağlanır.

Güvenlik Odaklı Basamak: Ambalajlamada makas/bıçak gibi kesici aletlerin kullanımı varsa bu basamağı yüksek güvenlik gerektiren bir basamak olarak ele alınız. Bu tür kritik güvenlik becerilerinde, hata riskini ortadan kaldırmak için tam fiziksel ipucu ile başlayıp denemelerden sonra model ve sözel ipucuna geçiniz.(İpucunun Giderek Azaltılması)

Fırsat öğretimini günlük rutinlerde doğal şekilde uygulayınız. Örneğin sınıf içinde yapılan etkinlik sonunda el işi ürünlerinin korunması veya taşınması gerektiğinde öğrencilere "Ürünü taşımadan önce ne yapmamız gerekiyor?" gibi yönergeler vererek doğal bir öğretim fırsatı sağlayınız. Öğrenciler bu durumu fark edip kendiliğinden ambalajlama sürecine başlıyorsa "Kutuyu hemen getirdin ve ürünü dikkatlice yerleştirdin, çok güzel!" diyerek bu davranışı pekiştiriniz. Yapamayan öğrenciler için ipucu vererek süreci yeniden öğretim fırsatına dönüştürünüz.

Tüm süreç boyunca öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alınız. Zorlanan öğrencilerle boş veya dayanıklı kutularla pratik yapınız. Bağımsız çalışan öğrencilerle ambalajın estetik yönüne (katlama düzgünlüğü, süsleme uyumu, etiket yerleşimi) odaklanınız.

Süreç içinde görsel ipuçları "Burayı katla, Etiketini buraya yapıştır" gibi yazılı ya da resimli kartlar) kullanınız.

Etkinliğin sonunda öğrencilerin yaptığı ambalajları sınıf içinde sergileyiniz. Böylece öğrencilerin özgüven gelişimini destekleyebilir, öğrenciye ürünle ilişkilendirilmiş mesleki sorumluluk bilinci kazandırabilirsiniz.

Önerilen Öğrenme–Öğretme Süreçleri	Öğretim sonunda, öğrenci çalışma kitabının ilgili sayfasında yer alan pekiştirme etkinliklerini uygulayınız. “Adım Adım Yapalım” bölümündeki etkinlikleri öğrencilerinizle rehberli olarak yapınız. “Sıra Sendel” bölümündeki etkinlikleri öğrencilerinizin bağımsız olarak uygulamalarını sağlayınız. Evde pekiştirme amacıyla öğrencilerden sabun, defter, kupa vb. basit ürünleri ambalajlamalarını isteyiniz. Öğrencilerin ilerlemelerini bireysel gelişim çizelgeleriyle takip ediniz. Küçük başarılarını “Harika, bugün ambalajı tek başına kapattın!” diyerek sözel pekiştirmeyle destekleyiniz.
Önerilen Değerlendirme Süreçleri	Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 108. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.
Öğretimsel Uyarlamalar	Ambalajlama sürecinde kullanılan temel araç gerecin (makas, bant, kutu, poşet, etiket) ve ürün türlerinin (sabun, kurabiye, kalem vb.) fotoğraflarını içeren kartlarla eşleştirme oyunu oynatabilirsiniz. Örneğin öğrenciden “sabun” kartını bulup “kutuyla” eşleştirmesini isteyebilirsiniz. Ambalajlama sürecinin adımlarını gösteren sıralı kartlar hazırlayabilirsiniz. 1. Malzemeleri hazırla 2. Ürünü kutuya/poşete yerleştir 3. Ambalajı kapat 4. Etiketle 5. Kontrol et Bu kartları renklendirebilirsiniz (Güvenlik adımları kırmızı renkle vurgulanabilir). Basamakları akılda tutmak için küçük ritmik yönergeler kullanabilirsiniz: “Kutuyu aç, ürünü koy, bandı çek, etiketi koy!”

Öğretimsel Uyarlamalar

Bu ritmik tekrar, işlem sırasını kalıcı hale getirir.

Gerçek ambalaj malzemesine geçmeden önce;

- Renkli kâğıtlarla “katlama kapatma” çalışması,
- Oyuncak ürünlerle prova ambalajlama,
- Boş kutularla “doğru boyut seçme” etkinlikleri yaptırabilirsiniz.

Öğrencilerden, farklı ürünler için uygun ambalaj türlerini (gıda – plastik, tekstil – kâğıt) araştırmalarını isteyebilirsiniz. Öğrencilerin bulduğu bilgileri poster veya kısa sunumla arkadaşlarıyla paylaşmalarını sağlayabilirsiniz.

Ambalaj üstü bilgileri (üretim tarihi, logo, içerik) tanıtan mini etiket tasarımları yaptırabilirsiniz. Öğrencilerden kendi “marka adlarını” oluşturup ambalajlarına yerleştirmelerini isteyebilirsiniz.

Öğrencilerden ambalaj hatalarının nasıl tespit edildiğini gösteren kısa bir “öğretici video” hazırlamalarını isteyebilirsiniz. Videoda bantlanmamış, eğri kapanmış ya da yanlış etiketlenmiş örnekler üzerinden öğrenciye farkındalık kazandırabilirsiniz.

Bağımsız çalışan öğrencilerden, arkadaşlarına model olarak ambalajlama adımlarını göstermelerini isteyebilirsiniz. “Bir kişi ürün yerleştirir, diğeri kapatır, bir diğeri etiketler.” şeklinde iş bölümü yapıp ekip çalışması yaptırabilirsiniz.

Maliyet analizi yaptırabilirsiniz. Öğrencilerden ambalaj malzemelerinin (kutu, bant, dolgu) birim maliyetlerini hesaplamalarını ve öğrencilerin en uygun maliyetli paketlenme çözümünü belirlemelerini sağlayabilirsiniz.

Çevre dostu çözümler araştırmalarını sağlayabilirsiniz. Geleneksel ambalaj malzemeleri yerine çevre dostu (geri dönüştürülmüş, biyolojik olarak parçalanabilir) alternatifleri araştırmalarını ve uygulamalarını isteyebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	5.2.1. Mağaza içi düzenleme alanlarını tanıır. 5.2.1.1. Mağaza içerisinde düzenlenecek yer olarak kasayı gösterir. 5.2.1.2. Mağaza içerisinde düzenlenecek yer olarak reyonları gösterir. 5.2.1.3. Mağaza içerisinde düzenlenecek yer olarak rafları gösterir. 5.2.1.4. Mağaza içerisinde düzenlenecek yer olarak depoyu gösterir. 5.2.1.5. Mağaza içerisinde düzenlenecek yer olarak vitrini gösterir. 5.2.1.6. Mağaza içerisinde düzenlenecek yer olarak kabinleri gösterir.
Ön Koşul Beceriler	• Mağaza bölümlerini ayırt eder. • Kasa, reyon, raf, depo, vitrin ve kabin gibi alanların isimlerini bilir. • Mağaza içindeki farklı alanların işlevlerini temel düzeyde anlar. • Gözlem yaparak nesneleri ve yerleri tanıyabilir. • Basit yönlendirmelerle hareket edebilir. • Etkinlik çizelgesini takip eder.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Mağazamı Tanıyorum.
Önerilen Araç Gereç	Mağaza ortamı ya da görseli, mağaza ortamında kasa alanı ya da görseli, mağaza ortamında reyonlar ya da görseli, mağaza ortamında raflar ya da görseli, mağaza ortamında depo ya da görseli, mağaza ortamında vitrin ya da görseli, mağaza ortamında kabin ya da görseli
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi, hedeflenen beceri basamaklarını (Kasa, Reyon, Raf, Depo, Vitrin, Kabin) kapsayacak şekilde "Doğrudan Öğretim,

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Sabit Bekleme Süreli Öğretim Yöntemi, Soru-Cevap Yöntemi ve Fırsat Öğretimi” yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız.

Derse başlamadan önce öğrencilerin ilgisini çekmek amacıyla:

Hiç, bir mağazaya gittiniz mi?

Mağazanın içinde neler gördünüz?

Markette veya mağazada alışveriş yaparken ürünlerin sergilendiği veya ödeme yaptığınız yerler neresidir?

Hangi kısımları hatırlıyorsunuz?” gibi sorularla ön bilgi kontrolü yapınız.

Sınıfta veya ekranda mağaza içi görseli (kasa, raf, reyon, depo, kabin, vitrin) göstererek öğrencilerin dikkatini çekiniz.

Ardından “Doğrudan Öğretim” yöntemiyle mağaza içerisindeki bu alanların (kasa, reyon, raf, depo, vitrin, kabin) nereler olduğunu ve mağaza düzeni için neden önemli olduklarını açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Öğretime “Sabit Bekleme Süreli” öğretim yöntemi ile başlayınız.

0 Saniye Bekleme Süresi (Modelleme): Kasa görsel kartını gösteriniz. “Bu mağazanın kasası.” Ardından “Kasa ne işe yarar?” diye sorunuz ve hemen “Müşteriler alışverişlerini burada öder.” cevabını veriniz.

Aynı süreci reyon, raf, depo, vitrin ve kabin için tekrarlayınız.

0 saniye bekleme süresiyle birkaç deneme yapılarak doğru cevap modelleri öğrencide yerleşik hale getirilir.

4 Saniye Bekleme Süresi

Vitrin görselini gösteriniz. “Bu hangi mağaza alanı? “sorusunu sorduktan sonra 4 saniye bekleyip öğrencinin “vitrin” demesini bekleyiniz.

Doğru Cevap (4 saniye içinde): Öğrenci 4 saniye içerisinde “vitrin” derse “Harikasin, bu alan vitrin!” gibi pekiştireçleri sununuz.

Yanlış/Cevapsız: Öğrenci 4 saniye içinde cevap vermez veya yanlış cevap verirse “bu bir vitrin” diyerek sonraki denemeye geçiniz..

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Sonrasında “Vitrin ne işe yarar?” sorusunu sorunuz. Öğrenci 4 saniye içerisinde “Ürünlerin sergilendiği yerdir” derse “Harikasin! Vitrin ürünleri sergiler” pekiştiricilerini sununuz. Öğrenci 4 saniye içinde cevap vermez veya yanlış cevap verirse “Vitrin ürünleri sergiler” deyip mağazanın bir başka alan resmine geçiniz.

Mağazada kullanılan tüm alanlar için öğretim oturumlarını yukarıdaki gibi devam ettiriniz.

Doğrudan öğretim yöntemiyle mağazada kullanılan tüm düzenleme alanları ile bu alanların ne işe yaradıklarını açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Ardından kitabın 112. sayfasındaki “Adım Adım Yapalım” kısmında bulunan “Mağaza İçi Düzenleme Alanlarını Göstereceğim.” etkinliğini öğrencilerin açmasını isteyiniz.

İlk eşleme basamağındaki örneği (reyon) göstererek “Bakın bu bir kasa, burada kasa yazıyor ve bu da kasa resmi. Bir ok çizerek eşliyoruz” diyerek öğrencilere model olunuz.

Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere “Haydi, şimdi sıra sende!” diyerek (rehberli uygulama) yapmaları için fırsat veriniz. Öğrencilerin yaparken gereksinim duydukları yerlerde öğrencilere ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz. Birkaç rehberli uygulama yaptıktan sonra öğrenciler hazır olduklarında bağımsız olarak yapmaları için yönlendiriniz.

Mağaza içerisindeki her bir düzenleme alanı (kasa, reyon, raf, depo, vitrin, kabin) için bu aşamaları tekrarlayınız.

Fırsat öğretimini günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız.

Atölye veya okulda “mini mağaza köşesi” hazırlanarak öğrencilerin alanları tanımlamalarını isteyiniz. Öğrenciden “Reyonlara hangi ürünleri koyarız? Kasa neredeydi?” gibi sorularla doğal tepkiler alınız. Eğer öğrenci kasayı veya reyonu kendiliğinden doğru gösterirse anında “Evet, doğru! Orası kasa bölümü, tebrikler!” diyerek öğrenciyi pekiştiriniz:

**Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri**

Öğrenmede kalıcılığın oluştuğundan emin olduktan sonra genelleme amacıyla elinizde bulunan görsel kartlardaki mağaza resimlerini değiştiriniz (Büyük bir market kasası yerine butik mağaza kasası gibi). Ayrıca öğrencilerden (kasa, reyon, raf, depo, vitrin, kabin) listesinden farklı mağazalarda (giyim, gıda, elektronik) bulunanların fotoğrafını çekmelerini isteyiniz. Böylece öğrenciler farklı türde mağaza içi düzenleme alanlarını tanıyarak genellemelerine yardımcı olunuz.

Öğretim sürecinin sonunda öğrenci etkinlik kitabının 113. sayfasında yer alan “Sıra Sendel!” başlığında bulunan etkinlikleri ise öğrencilerinizin bağımsız olarak (kendi kendine uygulama) yapmalarını sağlayınız.

**Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri**

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 114. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

**Öğretimsel
Uyarlamalar**

Mağaza alanlarının (kasa, reyon, raf, depo, vitrin, kabin) fotoğraflarını ve bu alanların işlevlerini (“Ürün ödenir, ürün sergilenir, ürün depolanır”) içeren kartları kullanarak eşleştirme oyunu oynatabilirsiniz.

Örneğin, öğrenciden “Kasa” fotoğrafını bulup “Ürün ödenir” kartıyla eşleştirmesini isteyebilirsiniz.

Sınıfta basit bir mağaza maketi (kasa, raf, reyon, depo, kabin, vitrin bölümleri içeren pano veya masa düzeni) oluşturabilir, öğrencilerden bu bölümlere küçük kartlar veya etiketler yerleştirmelerini isteyebilirsiniz.

Örneğin: “Raf neredeydi? Şimdi raf etiketini doğru yere yapıştıralım.”

Sınıfta mağaza bölümlerinin görsellerini farklı yerlere asabilir, öğretmen “Kasa nerede?” dediğinde öğrenciden doğru bölümü göstermesini isteyebilirsiniz.

Doğru cevabı bulduğunda sözel pekiştirme “Aferin, kasayı doğru gösterdin!” yapabilirsiniz.

Öğretimsel Uyarlamalar

Alanların isimlerini ve işlevlerini içeren basit ritmik tekerlemeler oluşturabilirsiniz:

Kasa ödeme yeri, reyon ürünleri sergiler,

Depo saklar, raf dizilir, vitrin dıştan süslenir!

Bu sayede öğrenciler alanları hem ad hem işlev olarak daha kolay hatırlarlar.

Öğrencilerden vitrin veya depo gibi bir mağaza alanını seçip arkadaşlarına bu alanın görevini, kimlerin kullandığını ve neden önemli olduğunu anlatan kısa bir sunum hazırlamalarını isteyebilirsiniz.

Öğrencilerden evlerinin yakınındaki bir mağazayı ziyaret edip kasayı, reyonları, vitrin veya kabinleri fotoğraflamalarını ve ertesi gün sınıfta paylaşımlarını isteyebilirsiniz.

Öğrencilerle “Benim Mağazam” adlı bir mini video etkinliği yapabilirsiniz. Her öğrenci “Burası kasa. Burada müşteriler ödeme yapar.vb.” diyerek farklı bir tanıtabilir.

Öğrencilerden grup çalışmasıyla karton, renkli kâğıt ve etiketler kullanarak kendi mağaza maketlerini oluşturmalarını ve alanları doğru şekilde yerleştirmelerini isteyebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	5.3.1. Kasa çevresindeki eksik ürünleri tamamlar. 5.3.1.1. Kasa çevresindeki eksik ürünleri tespit eder. 5.3.1.2. Eksiklik durumunu belirlediği ürünleri depodan bulur. 5.3.1.3. Depodan bulduğu ürünü kasa çevresinde ilgili kısma koyar.
Ön Koşul Beceriler	• Kasa çevresinde satılan ürünleri ayırt eder. • Ürünlerin kasa çevresindeki yerleşim düzenini ayırt eder. • Depo içindeki ürünlerin yerleşim düzenini ve ilgili bölümleri ayırt eder. • “Eksiklik” durumunu ayırt eder ve tespit eder. • Motor beceri gerektiren hareketleri (ürün taşıma, eğilme, uzanma) yapar. • Görev talimatlarını/kontrol listesini takip eder. • Ürünleri doğru rafa/sergi alanına yerleştirmeyi ayırt eder.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Kasa Çevresindeki Eksikleri Tamamlıyorum.
Önerilen Araç Gereç	Kasa alanı, kasada satışa yardımcı olarak kullanılan ürünlerin listesi, kasada satışa yardımcı olarak kullanılan ürünler(alışveriş poşeti, fiş/fatura rulosu, zimba teli, kasa kalemi, iade fişleri, hediye paketleri, hediye çekleri, kasa önü ürünler (anahtarlık, toka, pil, sakız vb.), ürün listesi/ürün planogramı, ürün taşıma sepeti veya kutusu
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi hedeflenen beceri basamaklarını (Kasa çevresindeki eksik ürünleri tespit etme, depodan bulma ve ilgili kısma koyma) kapsayacak şekilde “Doğrudan Öğretim Yöntemi, Video Modelle Öğretim, Video İpucu ile Öğretim, İpucunun Giderilerek Azaltılmasıyla Öğretim ve Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim” yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız. Özellikle becerinin tespiti ve depoda doğru ürünü bulma aşamalarında ayırık deneyimlerle öğretim yaklaşımlarını kullanınız. Derse başlamadan önce, öğrencilerin dikkatini çekmek, becerinin önemini vurgulamak ve ön bilgilerini harekete geçirmek için öğrenciye: Kasada bir müşteri ödeme yaparken veya iade

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

yaparken hangi malzemeleri kullanınız? Hangi eşyalarımızın sürekli dolu olması gerekir?” gibi sorular sorunuz.

Ardından “Doğrudan Öğretim” yöntemiyle eksik tespiti, depodan doğru ürünü bulma ve ilgili yere koyma işlemlerinin kasa işleyişinin sürekliliği için yapılması gerekenler olduğunu açık ve net bir şekilde öğrenciye ifade ediniz.

Ardından bir beceri basamağı için “Şimdi zimba telinin kutusunu kontrol ediyorum. Kutunun içi boş. Demek ki zimba teli eksik. “gibi açıklamalar yaparak öğrencilere model olunuz. Birkaç kere model olduktan sonra öğrenciler “Haydi, şimdi sıra sizde!” diyerek yapmaları için fırsat veriniz. Öğrencilerin yaparken gereksinim duydukları yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz. Birkaç rehberli uygulama yaptıktan sonra öğrenciler hazır olduklarında uygulamayı bağımsız olarak yapmaları için onları yönlendiriniz. Sonrasında tüm beceri basamaklarını yaparak öğrencilere model olunuz.

“Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemine geçildiğinde, beceri basamaklarını görsel kartlar/olay sıralama kartları ile destekleyiniz. Becerinin asıl adımlarına (eksik tamamlama) geçildiğinde beceri basamaklarını örnekleyen büyük, renkli ve gerçekçi fotoğrafların (Olay Sıralama Kartları) bulunduğu bir akış şeması kullanınız. “Depodan Ürünü Bulma” adımı, beceri basamağının görseli gösterilir ve öğrencilere “Şimdi depodaki fiş rulosunu bul ve al” şeklinde oldukça açık yönergeler veriniz. Bu kısımda 4-5 saniye bekleyip öğrencilerin tamamının beceriyi tamamlamalarına fırsat tanıyınız.

Ayrık denemelerle öğretimde, zorlanan öğrencilere veya tepkisiz kalan öğrencilere ipucunun giderek artırılması yöntemini kullanınız.

Örnek: Fiş rulosunu bulma becerisini tamamlayamayan öğrencilere:

Sözel İpucu: Önce sözel olarak yönergeyi tekrarlayıp “Depoda fiş rulosunu bul” şeklinde ifade ediniz.

Model İpucu: Öğrencilerden hala zorlanan varsa doğru rafa giderek ve ruloyu göstererek kendiniz model olunuz.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Fiziksel İpucu: Öğrencilerden hala zorlanan varsa fiziksel yardım sağlayarak (elinden tutarak doğru rafa yönlendirip ruloyu almasına yardım ederek) beceriyi tamamlamasını sağlayınız.

Fırsat öğretimini günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız. Günlük atölye etkinliklerinde, öğrencilere fırsat sununuz.

Örnek:

“Kasanın yanındaki kalem çalışmıyor.” → Öğrenci fark edip yenisini getirirse hemen pekiştiriniz.

“Fiş rulosu bitmiş.” → Öğrenci kendiliğinden değiştiriyorsa “Harika, eksik ürünü tamamladın.” deyiniz.

Öğrenci fark etmiyorsa öğretmen doğal ipucu verir: “Fiş çıkmadı, sence neden olabilir?”

Öğretimin her aşamasında güvenlik kurallarına dikkat etmelerini isteyiniz. Depoda ürünleri alırken veya taşıırken “Ağır kaldırma, dikkatli taşı” gibi basit açıklamalar yapınız.

Öğretimin sonunda, öğrencilere “Depoda doğru ürünü bulmak için neye baktın? Ürünü rafa koyarken neye dikkat ettin?” gibi sorularını sorunuz, geri bildirim olarak öğretimi özetleyiniz. Öğretim sürecinin sonunda öğrenci kitabının sayfasında yer alan pekiştirme çalışmalarını uygulayınız.

“Adım Adım Yapalım” başlığında bulunan etkinlikleri öğrencilerinizle birlikte rehberli olarak (öğretmen eşliğinde) yapınız. “Sıra Sendel!” başlığında bulunan etkinlikleri ise öğrencilerinizin bağımsız olarak (kendi kendine uygulama) yapmalarını sağlayınız. Becerinin kalıcılığını sağlamak için öğretimi, gerçek iş ortamını taklit eden bir atölyede veya okul marketinde düzenli olarak tekrar ederek, olumlu davranışları “Harika, doğru ürünü hemen buldun!” gibi sözel pekiştireçlerle destekleyiniz. Ayrıca iş birliği yapılan işletmelerdeki yetkililerle iş birliği yaparak bu becerilerin gerçek iş ortamında da genellenmesini sağlayınız.

Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 122. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

Öğretimsel Uyarlamalar

Basamak Kartları ile Zincirleme Öğretim: Kasa çevresinde yapılacak işlemleri gösteren sıralı , resimli kartlar (1. Eksik ürünü fark et – 2. Depoya git – 3. Ürünü getir – 4. Yerine koy) hazırlayabilirsiniz. Öğrenciden her adımı tamamladığında kartı çevirmesini veya kaldırmasını isteyebilirsiniz. **Görsel İpucu Panosu Kullanımı:** Kasa çevresinde malzemelerin bulunduğu yerleri gösteren “Poşetler burada, zimba kalemin yanında “şeklinde etiketli fotoğraf panosu oluşturabilirsiniz. Öğrenci, eksikliği fark ettiğinde bu panoya bakarak doğru konumu hatırlayabilir.

Eşleştirme Etkinliği: Öğrencilerden ürün görselleri “zimba, poşet, fiş rulosu vb.” ile “kasa önü, kasa çekmecesini, depodaki raf” gibi yer görsellerini eşleştirmelerini isteyebilirsiniz. **Yavaş Çekim Modelleme:** Her beceri adımını yavaş ve abartılı bir biçimde gösterebilirsiniz. Zimbayı alıyorum şimdi kasanın yanına koyuyorum diyerek sözel ve görsel modellemeyi birleştirebilirsiniz. **Görsel Kontrol Listesi:** Öğrencinin kasa çevresini kontrol etmesini kolaylaştırmak için “kontrol listesi” hazırlayabilirsiniz.

- ☒ Zimba yerinde mi?
- ☒ Poşet dolu mu?
- ☒ Fiş rulosu takılı mı?

Stok Takibi Simülasyonu: Öğrenciden eksik ürünlerin bir listesini tutmasını, stok kontrol çizelgesine “azalan ürünleri” not etmesini isteyebilirsiniz.

Zamanlı Görev Çalışmaları: Öğrencilere “3 dakika içinde kasadaki eksikleri tamamla” gibi zaman sınırlı görevler verebilirsiniz.

Ekip Görevlendirmesi: Öğrencilere “kasa sorumlusu” rolü verebilirsiniz. Öğrenci, diğer arkadaşlarının çalışmalarını gözlemler ve onlara eksiklerini hatırlatır.

Farklı Mağaza Senaryoları: Kırtasiye, market, hediyelik eşya gibi farklı türde mağaza senaryoları hazırlayarak öğrencinin genelleme becerisi gelişmesini sağlayabilirsiniz.

Dijital Envanter Uygulaması: Öğrenciden tablet veya bilgisayarda dijital stok listesi üzerinden sanal eksikleri tamamlamasını isteyebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	5.4.2. Reyonu düzenler. 5.4.2.1. Reyona belirtilen miktar kadar ürün koyar. 5.4.2.2. Reyonda bulunan son kullanma tarihi geçmiş ürünleri ayırır. 5.4.2.3. Reyonun zeminini paspaslar. 5.4.2.4. Reyonlardaki ürünlerin tozunu uygun malzeme ile alır. 5.4.2.5. Reyonlardaki ürünleri düzenler. 5.4.2.6. Reyonda fiyat etiketi olmayan ürünlere fiyat etiketi yerleştirir.
Ön Koşul Beceriler	• Öğrenciler mağaza reyonlarının genel düzen yapısını tanır. • Ürünleri (reyonda satılan) ayırt eder. • Temizlik malzemelerini ayırt eder. • Fiyat etiketlerini ayırt eder. • Sayıları ayırt eder. • Son kullanma tarihlerini okur ve ayırt eder. • Motor beceri gerektiren hareketleri (taşıma, paspaslama, silme) yapar. • Temel temizlik ve hijyen kurallarına aşinadır. • Etiket yapıştırma gibi ince motor hareketleri yapar. • Dağınık ve düzenli arasındaki farkı ayırt eder. • İş akışı sırasını takip eder. • İş güvenliği kurallarını bilir.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Reyon Düzenliyorum.
Önerilen Araç Gereç	Ürünler, paspas ve temizlik kovaı, toz alma bezi, barkod okuyucu, etiketler
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi, hedeflenen beceri basamaklarını kapsayacak şekilde "Doğrudan Öğretim, İpucunun Giderek Artırılması, Ayırık Denemelerle Öğretim ve Fırsat Öğretimi" yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Derse başlamadan önce, öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak ve ön bilgilerini kontrol etmek için şu soruları sorabiliriz:

Reyonda ürünler nasıl durmalı?

Bir ürün bittiğinde ne yaparız?

Tozlanmış ürünleri gördüğümüzde ne yapmalıyız? Markete veya mağazaya girdiğimizde, ürünlerin dizili olduğu rafların düzenli ve temiz olması neden önemlidir? Reyon düzenlemek için hangi görevleri yaparız?

Ardından “Doğrudan Öğretim” yöntemiyle reyonun temiz, düzenli ve stokların eksiksiz olmasının müşteri memnuniyeti ve satışlar için önemini, bu hedeflenen işlemlerin (ürün koyma, son kullanma tarihi kontrolü, temizlik) reyon düzenlemek için yapılması gerekenler olduğunu açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Ardından bir beceri basamağı için açıklamalar yaparak öğrencilere canlı model olunuz. Örneğin ürünleri düzenleme basamağı için: “Bakın, öndeki ürünleri elimle çekerek düz bir hizaya getiriyorum ve etiketin üzerini kapatmıyorum.” Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere “Haydi, şimdi sıra sizde! diyerek (rehberli uygulama) yapmaları için fırsat veriniz. Öğrenciler uygulamayı yaparken gereksinim duydukları yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz.

Bağımsız Uygulama: Birkaç rehberli uygulama yaptıktan sonra öğrenciler hazır olduklarında bağımsız olarak yapmaları için onları yönlendiriniz. Sonrasında tüm beceri basamaklarını yaparak öğrencilere model olunuz.

“Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemine geçildiğinde, beceri basamaklarını olay sıralama kartları (gerçekçi fotoğraflar) ile destekleyiniz. Becerinin asıl adımlarına (Reyon Düzenleme) geçildiğinde, beceri basamaklarını örnekleyen büyük, gerçekçi fotoğrafların (Olay Sıralama Kartları) bulunduğu bir akış şeması kullanınız.

Son Kullanma Tarihi Kontrolü

Örnek Deneme (Son Kullanma Tarihi Kontrolü) adımı, beceri basamağının görseli gösterilir ve öğrencilere “Şimdi reyondaki ürünlerden son kullanma tarihi geçmiş olanları ayır.”

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

gibi oldukça açık yönergeler verilir. Bu kısımda 4-5 saniye bekleyip öğrencilerin beceriyi tamamlamalarına fırsat tanınır.

“Ayrık Denemelerle Öğretim” de, zorlanan veya tepkisiz kalan öğrencilere “İpucunun Giderek Artırılması” yöntemini kullanınız. Örneğin son kullanma tarihi geçmiş ürünü bulma becerisini tamamlayamayan öğrencilere:

Sözel İpucu: Yönergeyi önce sözel olarak tekrarlayıp tarihlere bak, geçmiş olanı ayır şeklinde yönerge veriniz.

Model İpucu: Öğrencilerden hala zorlanan varsa bir ürünü alıp üzerindeki tarihi gösteriniz (henüz geçmemiş bir tarih). Ardından hatalı bir ürüne bakıyormuş gibi yaparak kendiniz model olunuz.

Fiziksel İpucu: Öğrencilerden hala zorlanan varsa fiziksel yardım sağlayarak (elinden tutup bir ürünün üzerindeki tarihi okumasına yardım ederek) beceriyi tamamlamasını sağlayınız.

Temizlik kimyasallarının kullanımı (paspaslama, toz alma) veya ağır/kırılabılır ürünleri taşıma gibi kritik güvenlik becerilerinde ipucunun giderek azaltılması hiyerarşisini uygulamanız önerilmektedir.

Becerinin öğretimi tamamlandıktan sonra öğrencilere, reyona neden belirtilen miktardan fazla ürün koymamalıyız? veya toz alırken hangi malzemeyi kullandık? gibi sorular sorarak öğrencilerinizden geri bildirim alınız ve öğretimi özetleyiniz.

Fırsat öğretimini günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız. Öğretim süresi boyunca simülasyon reyonunu düzenli olarak bozunuz (ürünleri karıştırınız, etiketleri çıkarınız). Öğrenci kendiliğinden bir reyondaki bozukluğu fark ettiğinde (beklemesiz fırsat) bu durumu reyonun dağınık olduğunu fark ettin ve düzelttin, aferin sana! diyerek pekiştiriniz.

Beceri basamaklarının kalıcı olması için öğretimi, mümkünse okul atölyesi ve gerçek market/mağaza ortamlarında düzenli olarak tekrar ediniz.

Ailelerle veya ilgili iş yeri yöneticileriyle iş birliği yaparak bu becerilerin ev/iş ortamında da genellenmesi ve kullanılması için fırsatlar yaratılmasını sağlayınız.

Öğretim sürecinin sonunda öğrenci kitabının 125. sayfasında yer alan pekiştirme çalışmalarını uygulayınız. “Adım Adım Yapalım” başlığında bulunan etkinlikleri öğrencilerinizle birlikte

**Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri**

rehberli olarak (öğretmen eşliğinde) yapınız. “Sıra Sendel!” başlığında bulunan etkinlikleri ise öğrencilerinizin bağımsız olarak (kendi kendine uygulama) yapmalarını sağlayınız. Bu becerilerin kalıcı olması için öğretimi, atölyede ve gerçek iş ortamında düzenli olarak tekrar ederek olumlu davranışları “Harika, tüm reyonu doğru ve hızlı bir şekilde paspasladın!” biçiminde sözel pekiştireçlerle destekleyiniz. Ayrıca ailelerle iş birliği yaparak bu becerilerin ev ortamında da genellenmesini sağlayınız.

**Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri**

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 132. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

**Öğretimsel
Uyarlamalar**

Adım Kartları (Sıralı Görsel Rehber): Her reyon düzenleme adımını (ürün yerleştirme, toz alma, etiketleme vb.) gösteren resimli adım kartları hazırlayabilirsiniz. Öğrenciden her adımı tamamladığında kartı çevirerek süreci takip etmesini isteyebilirsiniz.

Gölgeli Yerleşim Şablonu Kullanımı: Raf, reyon ve ürünlerin yerleştirilmesi gereken alanların altına ürün gölgeleri veya fotoğraflar yapıştırarak öğrencinin ürünleri doğru yerleştirmesini kolaylaştırabilirsiniz.

Renk Kodlu Etiketleme: Her ürün grubuna (gıda, temizlik, kozmetik) farklı renkte etiketler koyarak hangi ürünün hangi rafta olması gerektiğini görsel olarak destekleyebilirsiniz.

Basit Kontrol Listesi: Raf dolu mu?, etiket var mı?, toz var mı?” gibi üç maddelik kontrol listesi hazırlayarak öğrencinin her adımda kendini değerlendirmesini sağlayabilirsiniz.

Reyon Düzeni Tasarımı (Kreatif Görev): Öğrencilere farklı ürün grupları için (örneğin Temizlik reyonu için görsel çekicilik oluşturun.) estetik ve düzenli bir raf dizaynı yaptırabilirsiniz.

Promosyon / Kampanya Alanı Hazırlama: Öğrenciden “İndirimli Ürünler” köşesi tasarlamasını ve ürünleri fiyat etiketleriyle birlikte düzenlemesini isteyebilirsiniz.

Öğretimsel Uyarlamalar

Ürün Rotasyonu: Öğrenciden yeni gelen ürünleri arkaya, eski ürünleri öne yerleştirerek ilk giren, ilk çıkar (FIFO) sistemini uygulamasını isteyebilirsiniz.

Ürün Sayımı ve Raf Planlama: Reyondaki ürünleri sayma, eksik miktarı belirleme ve depo listesiyle karşılaştırma becerileri ekleyebilirsiniz.

Müşteri Deneyimi Odaklı Düzenleme: Öğrencilerden reyonu, müşterinin kolay erişebileceği ve ürünleri rahat görebileceği biçimde yeniden düzenlemelerini isteyebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	5.5.1. Raf düzenini kontrol eder. 5.5.1.1. Raflardaki ürünlerin belirtilen miktarda olup olmadığını tespit eder. 5.5.1.2. Raflardaki ürünlerin son kullanma tarihini kontrol eder. 5.5.1.3. Rafların temizliğini kontrol eder. 5.5.1.4. Raflardaki ürünlerin düzenini kontrol eder. 5.5.1.5. Raflardaki ürünlerin fiyat etiketi olup olmadığını kontrol eder.
Ön Koşul Beceriler	• Öğrenciler mağaza raflarının genel yapısını ve yerleşim düzenini tanır. • Raflarda yer alan ürün gruplarını (gıda, temizlik, kozmetik vb.) ayırt edebilir. • Ürünlerin miktar bilgisini (az, çok, eksik, tam) görsel veya sayısal olarak değerlendirebilir. • Son kullanma tarihini okuyabilir ve tarihsel sıralamayı (önce-sonra) kavrayabilir. • Raf temizliği için gereken standartları ve temizlik göstergelerini (toz, leke, kir) ayırt edebilir. • Ürünlerindüzenli ve dağınık dizimlerini birbirinden ayırt edebilir. Fiyat etiketlerini tanıyabilir ve etiketi eksik ya da hatalı ürünleri fark edebilir. • Gözlem yapma ve kontrol etme becerisine sahiptir. • Liste veya kontrol formu gibi görsel materyalleri kullanarak kontrol sürecini takip edebilir. • Dikkatini belirli bir alana yönlendirebilir ve denetim sırasında sistematik hareket edebilir. • İş güvenliği ve hijyen kurallarına uygun davranabilir (örneğin reyon kontrolü sırasında kaygan zemin uyarılarını fark edebilir). • Akranları veya öğretmeniyle iş birliği yaparak kontrol sürecini tamamlayabilir. • Geri bildirim alabilir ve hatalı durumları düzeltme yönünde davranış geliştirebilir.

Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Raf Düzenini Kontrol Ediyorum.
Önerilen Araç Gereç	Raf örneği, ürün kutuları, fiyat etiketleri, tarih çizelgesi ve örnek son kullanma tarihli ürünler, kontrol formu, toz kontrol kartı
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi hedeflenen beceri basamaklarını (Raflardaki ürünlerin belirtilen miktarda olup olmadığını tespit etme, son kullanma tarihini kontrol etme, rafların temizliğini kontrol etme, raflardaki ürünlerin düzenini kontrol etme ve fiyat etiketi olup olmadığını kontrol etme) kapsayacak şekilde “Doğrudan Öğretim Yöntemi, İpucunun Giderek Azaltılmasıyla Öğretim ve Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim” yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız. Derse başlamadan önce, öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için “Markette rafların düzenli olması neden önemlidir? veya Bir rafta ürünlerin doğru durup durmadığını nasıl anlarız?” şeklindeki yönlendirici sorularla öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz. Ardından “Doğrudan Öğretim” yöntemiyle raflardaki ürün miktarını, son kullanma tarihini, temizliği, düzeni ve fiyat etiketlerini kontrol etme işlemlerinin raf düzenini sağlamak için yapılması gerekenler olduğunu açık ve net bir şekilde ifade ediniz. Bir beceri basamağı için (örneğin son kullanma tarihini kontrol etme) açıklamalar yaparak öğrencilere model olunuz. Örnek “Bak, ürünün üzerindeki bu tarihe (SKT) bakıyorum. Bugünün tarihinden önce mi sonra mı diye kontrol ediyorum. Eğer tarih geçmişse bu ürünü raftan kaldırmamız gerekir.” Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere “Haydi, şimdi sıra sizde, bu ürünün son kullanma tarihine bakın” diyerek (rehberli uygulama) yapmaları için fırsat veriniz. Öğrencilerin yaparken gereksinim duyduğu yerlerde, “İpucunun Giderek Azaltılması” yöntemini kullanarak onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz. Birkaç rehberli uygulama yaptıktan sonra öğrenciler hazır olduklarında, farklı ürünlerle bağımsız olarak yapmaları için onları yönlendiriniz. Sonrasında tüm beceri basamaklarını (miktar, tarih, temizlik, düzen, etiket) sırasıyla yaparak öğrencilere model olunuz..

**Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri**

karakterler yerine gerçek kişi ve ürünlerin (market reyonu fotoğrafları) kullanımı somutlaştırmayı artıracaktır.

İşin önemini ve güvenliğini belirtiniz: “Ürünlerin tarihi geçerse müşteriler hasta olabilir veya “Raf düzenli olmazsa müşteriler aradığını bulamaz, bu yüzden kontrol etmemiz çok önemli.” gibi basit açıklamalar yapınız. Rafları kontrol ederken görsel ipuçlarından yararlanınız. Örneğin öğrencinin elinde tüm adımları (miktar, tarih, temizlik vb.) gösteren bir “Kontrol Listesi” (görsel veya yazılı) bulundurmasını sağlayınız.

Öğretim sonunda öğrencinin bağımsız olarak raf düzeni kontrol etme becerisini doğru ve sistematik bir şekilde yapması beklenebilir. Öğretim sürecinin sonunda öğrenci etkinlik kitabının 135. sayfasında yer alan pekiştirme çalışmalarını uygulayınız. “Adım Adım Yapalım” başlığında bulunan etkinlikleri öğrencilerinizle birlikte rehberli olarak (öğretmen eşliğinde) yapınız. “Sıra Sendel” başlığında bulunan etkinlikleri ise öğrencilerinizin bağımsız olarak (kendi kendine uygulama) yapmalarını sağlayınız.

Bu becerilerin kalıcı olması için öğretimi, okulun uygulama atölyesinde (market reyonu) ve mümkünse gerçek bir market ortamında (iş yeri stajı/gözlemi) düzenli olarak tekrar ediniz. Olumlu davranışları ve doğru kontrolleri sözel pekiştireçlerle (“Harika, son kullanma tarihini doğru fark ettin!”, “Rafların düzenini çok iyi kontrol ettin!”) destekleyiniz. Ayrıca staj yapılan iş yerlerindeki personel veya ailelerle iş birliği yaparak bu becerilerin farklı ortamlarda da genellenmesini sağlayınız.

**Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri**

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 139. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

**Öğretimsel
Uyarlamalar**

Görsel Ayırt Etme Kartları (Doğru/Yanlış): Rafların “doğru” (tam, düzenli, etiketli) ve “yanlış” (eksik ürün, tarihi geçmiş, dağınık, etiketsiz) hallerini gösteren fotoğraflı kartlar hazırlayabilirsiniz. Öğrenciden bu kartları “Düzeltilmesi Gerekli” ve “Tamam” olarak iki kutuya ayırmasını isteyebilirsiniz.

Öğretimsel Uyarlamalar

Adım Adım Kontrol Listesi (Beceri Basamakları): Hedef davranışları (miktar, tarih, temizlik, düzen, etiket) basit simgelerle gösteren görsel bir kontrol listesi hazırlayabilirsiniz. Öğrencinin her bir adımı tamamladıkça ilgili simgenin yanına bir işaret koymasını (ör. cırt cırtlı bir tamam simgesi yapıştırmasını) sağlayabilirsiniz.

Model Reyon Çalışması: Sınıf içinde veya sakin bir alanda küçük bir model raf (örneğin bir kitaplık) oluşturabilirsiniz. Bu rafa bilinçli olarak sadece tek bir tür hata (sadece son kullanma tarihi geçmiş bir ürün veya sadece etiketi eksik bir ürün) yerleştirebilirsiniz. Öğrenciden “Hata Dedektifi” rolüyle sadece o hatayı bulmasını isteyebilirsiniz.

Kontrol Raporu Hazırlama: Öğrenciden her kontrol adımı sonrası kısa bir “Raf Durum Raporu” oluşturunuz. Eksik veya hatalı noktaları listeleyip öneri (3 adet ürün eksik, etiket solmuş.) yazmasını isteyebilirsiniz.

Karşılaştırmalı Raf Analizi: Öğrenciye iki farklı raf düzeni göstererek hangisinin daha düzenli, temiz veya eksiksiz olduğunu belirlemesini isteyebilirsiniz. Gerekçelerini yazar veya söyler.

Tarih Analizi Etkinliği: Öğrenciye farklı son kullanma tarihli ürünler vererek “Hangisi rafta kalmalı, hangisi ayrılmalı?” şeklinde karar verme etkinliği yapmasını isteyebilirsiniz.

Etiket Denetim Görevi: Öğrenciden belirli bir reyonda eksik veya hatalı etiketleri bulup düzeltme önerisi geliştirmesini isteyebilirsiniz. Bu görev analitik düşünmeyi teşvik eder.

Müşteri Odaklı Değerlendirme: Öğrenciden reyonun müşterisi gözüyle değerlendirilmesini isteyebilirsiniz: “Bu rafı görsem alışveriş yapmak ister miyim?” sorusu üzerinden geri bildirim alabilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	5.6.2. Depoyu düzenler. 5.6.2.1. Depoda belirtilen miktarda ürün yoksa ürünün siparişini verir. 5.6.2.2. Depodaki son kullanma tarihi geçmiş ürünleri ayırır. 5.6.2.3. Deponun raflarını uygun malzeme ile temizler. 5.6.2.4. Deponun yerlerini paspaslar. 5.6.2.5. Depodaki ürünleri yerleştirme düzenine uygun şekilde yerleştirir.
Ön Koşul Beceriler	• Öğrenci, depo alanının genel yapısını tanır. • Ürün gruplarını (gıda, temizlik, kozmetik vb.) ayırt eder. • Depo yerleşim planını (raf düzeni, koridor yapısı, güvenli geçiş alanı) tanır. • Depodaki temizlik araçlarını (bez, paspas, deterjan, fırça vb.) ayırt eder. • Ürün miktarlarını kontrol eder. • Ürünlerin son kullanma tarihlerini okur ve değerlendirir. • Ürünleri uygun depolama koşullarına göre (raf yeri, tür, ağırlık) yerleştirir. • Eksik ürünleri fark eder ve sipariş sürecini başlatır. • Temizlik malzemelerini doğru ve güvenli biçimde kullanır. • Paspaslama, silme, kaldırma gibi motor beceri gerektiren hareketleri yapar. • Raf temizliği sırasında uygun araç gereç seçimi yapar. • Etiket ve kutu üzerindeki bilgileri (ürün adı, miktar, tarih) okur. • Ürünleri FIFO (ilk giren ilk çıkar) sistemine göre düzenler. • Düzenli ve düzensiz depo görünümünü ayırt eder. • Çalışma sırasını izler ve iş akışına uygun davranır. • Depo içinde iş güvenliği kurallarına uygun davranır. • Depo araç ve gerecini (raf, kutu, el arabası vb.) doğru şekilde kullanır. • Ürün eksikliği, son kullanma tarihi ve temizlik durumlarını kontrol eder. • Çalışma alanının temizliğini ve düzenini korur. • Görevini tamamladıktan sonra alanı düzenli biçimde bırakır.

Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Depomu Düzenliyorum
Önerilen Araç Gereç	Depo maketi veya gerçek depo alanı, ürün kutuları (temsili), sipariş formu, kalem, raf temizleme bezleri, temizlik spreyi, paspas, su kovası, son kullanma tarihi etiketleri, raf yerleştirme şemaları
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi hedeflenen beceri basamaklarını (sipariş verme, son kullanma tarihi kontrolü, raf temizliği, yer paspaslama ve ürün yerleştirme) kapsayacak şekilde “Doğrudan Öğretim Yöntemi, Benzetilmiş Ortamda Öğretim, İpucunun Giderek Azaltılmasıyla Öğretim ve Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim” yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız. Derse başlamadan önce öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için “Depomuzun düzenli olması neden önemlidir? veya Ürünlerin son kullanma tarihine bakmazsak ne olur?” şeklinde sorular sorarak öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz. Ardından “Doğrudan Öğretim” yöntemi ile depo düzenlemenin (ürünlerin taze kalması, kolay bulunması, iş güvenliği ve temizlik) önemini, bu beceri basamaklarının neden yapılması gerektiğini öğrenciye açık ve net bir şekilde ifade ediniz. Bu beceri, birden fazla adımı içerdiğinden ve temizlik malzemesi kullanımı vb. bazı adımlar güvenlik riski taşıdığından, öğretime öncelikle “Benzetilmiş Ortamda Öğretim” ile başlamanız önerilmektedir. Sınıf veya atölye ortamında; raflar, etiketler, son kullanma tarihleri farklı olan (gerçek veya sahte) ürün kutuları ve temizlik malzemeleri (boş veya su dolu spreyler) kullanarak güvenli bir “depo köşesi” oluşturunuz. “Doğrudan Öğretim” modeliyle (Model Olma- Rehberli Uygulama- Bağımsız Uygulama) her bir beceri basamağını bu benzetilmiş ortamda uygulayarak öğrenciye model olunuz. Örneğin “Son kullanma tarihi geçmiş ürünleri ayırır” basamağı için elinize bir ürün alıp tarihini nasıl okuduğunuzu, tarihi geçmişse hangi kutuya (“İade” etiketli) koyduğunuzu göstererek model olunuz. Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere “Haydi, şimdi sıra sizde, bu ürünlerin tarihlerini kontrol edelim.” diyerek (rehberli uygulama) yapmaları için fırsat veriniz. Özellikle “Deponun raflarını uygun malzeme ile temizler ve Deponun yerlerini paspaslar” gibi güvenlik gerektiren adımlarda

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

“İpucunun Giderek Azaltılmasıyla Öğretim” (Hatasız Öğretim) yöntemini uygulamanız önerilmektedir. Bu adımlarda hata yapma riskini en aza indirmek önemlidir. Örneğin temizlik spreyini kullanma adımı, başlangıçta tam fiziksel ipucu (öğrencinin elini elinizin üzerine koyup birlikte spreyi sıkmasına rehberlik etme) ile başlayınız. Öğrenci beceride yeterlilik gösterdikçe ipucunu yavaşça çekerek önce gölge ipucuna (elini yakınında tutma) sonra model ipucuna (sizin nasıl yaptığınızı gösterme) ve son olarak sözel ipucuna “Şimdi spreyi sık!” geçiş yapınız. Aynı yaklaşımı, kayma riskine karşı paspas yapma becerisinde de (“kaygan zemin” levhasını koyma) kullanınız.

“Depodaki ürünleri yerleştirme düzenine uygun şekilde yerleştirir” gibi eşleştirme ve ayırt etme gerektiren becerilerde “Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim” yöntemini kullanınız. Bu yöntemde, öğrenciye hedef uyaran (yerleştirilecek ürün) ve yönerge (“Bu ürünü yerine yerleştir.”) sunulurken aynı anda doğru tepkiyi sağlayan ipucu da (ürünün konulması gereken rafı parmakla gösterme veya raf etiketinin aynısını gösterme) verilir. Birkaç deneme boyunca ipucunu yönergeyle eş zamanlı sunduktan sonra ipucunu geciktirmeye başlayarak öğrencinin bağımsız tepki vermesini bekleyiniz.

Beceri öğretimi sırasında araçların aşamalı kullanımını ele alınız. Örneğin “Depoda belirtilen miktarda ürün yoksa ürünün siparişini verir.” becerisi için önce üzerinde stok miktarlarının yazılı olduğu basit görsel listeler (stok takip formu) kullanınız. Eksik ürünü fark ettiğinde bir sipariş formuna (görsel destekli) işaret koymasını veya adını yazmasını öğretiniz.

Olay sıralama kartları ile yapması gerekenlerin sırasını (Önce tarih kontrolü yapılır→ Sonra raf yapılır→ Sonra yeni ürünler yerleştirilir vb.) öğretiniz. Kartlarda çizgi karakterler yerine iş yerindeki gerçek kişi ve ekipman (deponun kendi rafları, kullanılan temizlik malzemeleri) fotoğraflarının kullanımı somutlaştırmayı artırabilecektir.

Güvenliğin son derece önemli olduğunu sık sık belirtiniz; “Temizlik malzemesini kullandıktan sonra ellerimizi yıkamalıyız, paspas yaptığımız yere kaygan zemin uyarısı koymalıyız.” gibi basit ve net açıklamalar yapınız. Öğretim sırasında benzetilmiş ortamda görsel ipuçlarından yararlanınız. Örneğin raflara hangi ürünün geleceğini gösteren etiketler yapıştırabilir, temizlik malzemelerinin dolabına “Dikkat!” etiketi koyabilirsiniz.

Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Bu becerilerin kalıcı olması için öğretimi, atölyedeki benzetilmiş ortamda düzenli olarak tekrar edebilir, olumlu davranışları “Harika, ürünleri doğru etiketlere göre yerleştirdin! son kullanma tarihini doğru okudun, aferin!” biçiminde verilen sözel pekiştireçlerle destekleyebilirsiniz. Benzetilmiş ortamda beceri kazanıldıktan sonra okul kantininin deposu veya iş birliği yapılan bir işletmenin gerçek deposu gibi doğal ortamlarda becerinin genellenmesini sağlayınız. Ayrıca ailelerle ve staj/ iş yeri sorumlularıyla iş birliği yaparak bu becerilerin farklı ortamlarda da genellenmesini destekleyiniz.
Önerilen Değerlendirme Süreçleri	Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 145. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.
Öğretimsel Uyarlamalar	Adım Kartları (Sıralı Görsel Rehber): Depo düzenleme adımlarını (ürün kontrolü, sipariş verme, raf temizliği, paspaslama, yerleştirme) gösteren görsel adım kartları hazırlayabilirsiniz. Öğrenciden her adımı tamamladığında kartı çevirerek süreci takip etmesini isteyebilirsiniz. Gölge Yerleşim Şablonu Kullanımı: Raflara ürün gölgeleri veya fotoğraflar yapıştırarak öğrencinin ürünleri doğru yere koymasını kolaylaştırabilirsiniz. Renk Kodlu Etiketleme: Her ürün grubuna (gıda, temizlik, ambalaj vb.) farklı renkte etiketler koyarak yerleştirmeyi görsel olarak destekleyebilirsiniz. Basit Kontrol Listesi: “Raf temiz mi? , ürün eksik mi?, tarihleri kontrol ettin mi?” gibi maddelerden oluşan bir kontrol listesiyle öğrencinin kendi performansını değerlendirmesini sağlayabilirsiniz. Depo Düzeni Tasarımı (Kreatif Görev): Öğrencilerden depo raflarını işlevsel ve düzenli biçimde tasarlamalarını örneğin “temizlik ürünleri rafını yeniden düzenle” isteyebilirsiniz

Öğretimsel Uyarlamalar

FIFO (İlk Giren, İlk Çıkar) Uygulaması: Öğrencilerle yeni ürünleri arkaya, eski ürünleri öne yerleştirme sistemini çalıştırabilirsiniz.

Ürün Sayımı ve Stok Planlama: Öğrencilerden depodaki ürünleri saymalarını, eksikleri belirleyip sipariş listesi hazırlamalarını isteyebilirsiniz.

Güvenli Çalışma Alanı Tasarımı: Öğrencilerle birlikte “kaymaz zemin, ağır ürün alt raflara” gibi güvenli çalışma ilkelerini belirleyebilirsiniz.

Kampanya Ürün Alanı Oluşturma: “Yeni Gelen Ürünler” veya “İade Alanı” köşesi tasarlayabilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	5.7.1. Vitrin düzenini kontrol eder. 5.7.1.1. Vitrinde bulunan ürünlerin belirtilen miktarda olup olmadığını tespit eder. 5.7.1.2. Vitrinde bulunan ürünlerin düzenini kontrol eder. 5.7.1.3. Vitrinde bulunan ürünlerin fiyat etiketlerini kontrol eder. 5.7.1.4. Vitrin ışıklandırmasının belirtilen miktarda olup olmadığını kontrol eder. 5.7.1.5. Vitrin camlarının temizliğini kontrol eder. 5.7.1.6. Vitrin zemininin temizliğini kontrol eder.
Ön Koşul Beceriler	• Vitrin düzeni standartlarını (ürün yerleşimi, miktarı, temizlik vb.) bilir. • Ürünleri ve fiyat etiketlerini tanır ve ayırt eder. • Miktarları (sayısal verileri) doğru bir şekilde tespit edebilir. • Işıklendirme ve temizlik standartlarının ne anlama geldiğini bilir. • Gözlem yapma ve detayları fark etme becerisine sahiptir. • Kontrol sırasında kullanılması gereken araç gereci (örneğin kontrol listesi, ölçüm aletleri) tanır ve kullanır. • Kontrol edilen öğelerle ilgili sorunları veya eksiklikleri tespit edebilir. • Kontrol listesi/çizelgesi gibi yönergeleri takip edebilir. • Temel temizlik kavramlarını ve gerekliliklerini anlar (cam, zemin temizliği). • Görsel algı ve dikkatini sürdürme becerisine sahiptir.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Vitrinimi Kontrol Ediyorum
Önerilen Araç Gereç	Vitrin maketi veya mağaza simülasyonu, ürün kutuları (temsili), Fiyat etiketleri (karton üzerine yazılmış), vitrin camı maketi (şeffaf pleksi veya cam panel), bez, temizlik spreyi, ışıklandırma maketi (LED'li), zemin alanı (temsili halı veya zemin parçası)

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Öğretimi hedeflenen beceri basamaklarını (Vitrin ürün miktarını tespit etme, ürünlerin düzenini kontrol etme, fiyat etiketlerini kontrol etme, ışıklandırmayı kontrol etme, vitrin camlarının temizliğini kontrol etme ve vitrin zemininin temizliğini kontrol etme) kapsayacak şekilde “Doğrudan Öğretim Yöntemi, İpucunun Giderek Azaltılmasıyla Öğretim ve Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim” yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız.

Derse başlamadan önce, öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için “Bir mağazanın vitrini neden önemlidir? veya vitrin kontrolünü nasıl yaparız?” şeklinde sorular sorarak öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz. Ardından “Doğrudan Öğretim” yöntemiyle vitrin düzenini kontrol etmenin altındaki beceri basamaklarını (ürün miktarı, düzen, fiyat etiketleri, ışıklandırma, cam temizliği, zemin temizliği) açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Her bir beceri basamağı için örneğin ürün miktarını tespit etme gibi açıklamalar yaparak öğrencilere model olunuz. Bu süreçte, vitrin planındaki her ürün yerinde mi? fiyat etiketleri doğru ürünün üzerinde mi? gibi sorular sorarak kritik noktaları ve kabul edilebilir standartları vurgulayınız. Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere rehberli uygulama için fırsat veriniz. Öğrenciler uygulamaları yaparken gereksinim duydukları yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz.

Öğretimde özellikle “İpucunun Giderek Azaltılmasıyla Öğretim” ve “Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim” yöntemlerini kullanınız. Özellikle öğrencilerin örneğin fiyat etiketlerini kontrol etme ve eksik/hatalı olanları not alma gibi hata yapma olasılığının yüksek olduğu ya da doğruluk gerektiren kritik adımlarda “İpucunun Giderek Azaltılmasıyla Öğretim” hiyerarşisini uygulayınız. Bu yaklaşımda, öğrenciye başlangıçta en fazla yardımcı sağlayan ipucuyla başlayıp performansı geliştikçe ipucunu sistematik olarak azaltınız.

Örneğin “Vitrin zemininin temizliğini kontrol eder” becerisi için:

Tam Fiziksel İpucu: Öğrencinin elini alarak süpürgeyi veya temizlik bezini vitrin zemininde belirli bir alana yönlendiriniz.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

(Hata riskini en aza indirmek için başlangıçta tam fiziksel ipucu kullanabilirsiniz.)

Kısmi Fiziksel İpucu: Öğrencinin koluna hafifçe dokunarak doğru yöne hareket etmesini sağlayınız.

Model İpucu: Zemini kontrol etme ve temizlik gerekiyorsa nasıl müdahale edileceğini gösteren bir model olunuz.

Sözel İpucu: “Şimdi zemini kontrol etmelisin, temiz mi?” diyerek yönlendiriniz.

Bağımsız Uygulama: Hiç ipucu vermeden öğrencinin kontrolü kendiliğinden yapmasını bekleyiniz.

Daha az hata toleransı olan veya hızla öğrenilmesi gereken örneğin vitrin ışıklandırmasının belirtilen miktarda olup olmadığı kontrol etme gibi basit denetim adımlarını içeren beceri basamaklarında “Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim” yöntemini kullanınız.

Öğrenciye deneme yönergesini örneğin “Vitrin ışıklarını kontrol et” verdikten hemen sonra (0 saniye gecikmeyle) gerekli ipucunu örneğin “ışık seviyesi göstergesine bakarak ışıklar belirtilen düzeyde” şeklinde veriniz.

İlerleyen denemelerde, öğrenci doğru tepkiyi ipucundan önce vermeye başladığında bu, ipucunun gerekli olmadığını gösterir.

Periyodik aralıklarla sadece yönergeyi vererek öğrencinin bağımsız olarak doğru tepki vermediğini kontrol ediniz.

Genelleme ve Kalıcılık: Öğretim sırasında ve sonrasında, her bir beceri basamağı için görsel kontrol listeleri veya olay sıralama kartları kullanınız. Bu kartlarda gerçek vitrin ürünleri, etiketler ve temizlik ekipmanlarının görselleri bulunmasını sağlayınız.

Fırsat öğretimini günlük iş akışları içinde uygulayınız. Örneğin mağazanın açılışına yakın bir zamanda vitrin kontrolü yapma ihtiyacı doğduğunda öğrenciye “Vitrin tamam mı, bir bak bakalım?” gibi doğal bir yönerge vermeden 4–5 saniye bekleyebilir, öğrenci kendiliğinden kontrol listesindeki adımları uygulamaya başlarsa onu “Harika, ürünlerin adedini kontrol ederek başladın, aferin!” şeklinde sözel pekiştireçlerle destekleyiniz

**Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri**

Güvenlik gerektiren durumlara özellikle dikkat ediniz. Örneğin vitrin camlarının temizliği kontrol edilirken veya ışıklandırma ayarlanırken güvenli çalışma kurallarını “Camı temizlerken dikkatli olmalısın, yüksek bir yere uzanırken güvenlik önlemini almalıyız vb.” öğrenciye basit açıklamalarla belirtiniz.

Beceri basamaklarının öğretimi tamamlandıktan sonra, öğrencilere “Bu vitrinde hangi üründe eksiklik gördün? fiyat etiketi kontrolünde en çok neye dikkat ettin?” gibi sorular sorularla geri bildirim alarak öğretimi özetleyiniz. Öğrencinin bağımsız olarak vitrin düzenini kontrol etme becerisini güvenli ve doğru bir şekilde yapması beklenebilir. Öğretim sürecinin sonunda, öğrenci kitabının ilgili sayfasında yer alan “Adım Adım Yapalım” başlığındaki etkinlikleri rehberli olarak yapınız. “Sıra Sende!” başlığındaki uygulamaları ise öğrencilerin bağımsız olarak gerçekleştirmesini sağlayınız.

Becerinin kalıcılığını sağlamak için öğretimi, farklı vitrin modelleri veya farklı günlerde düzenli olarak tekrar ederek olumlu davranışları “Çok iyi, vitrin camları tertemiz!” şeklinde verilen sözel pekiştireçlerle destekleyiniz. Ayrıca iş yeri mentorleriyle veya ailelerle iş birliği yaparak bu becerilerin farklı bağlamlarda da genellenmesini sağlayınız.

**Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri**

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 154. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

**Öğretimsel
Uyarlamalar**

Görsel Kartlar ve Kontrol Listesi (Malzeme/Alet Tanıma): Vitrinde bulunması gereken ayakkabı, çanta, manken vb. temel ürünlerin fiyat etiketlerinin, ışıklandırma ayarlarının ve temizlik malzemelerinin görsellerini içeren kartlar hazırlayabilirsiniz. Öğrenciden, bu kartları vitrindeki gerçek nesnelerle veya bir görev kartındaki öğelerle eşleştirmesini isteyebilirsiniz.

Sıralama Etkinliği (Beceri Basamakları): Vitrin kontrol adımlarını (ürün miktarı kontrolü, ürün düzeni, etiket kontrolü, ışık kontrolü, cam temizliği, zemin temizliği) sıralı resimlerle veya

estetik adımlarını ayrı bir renkle vurgulayabilirsiniz.

Rol Oynama ve Model Olma (Davranış Canlandırması):

Vitrin kontrol görevini adım adım yüksek sesle düşünerek (bi-lişsel modelleme) ve uygulayarak öğrencilere gösterebilirsiniz. Daha sonra öğrenciden “Vitrin kontrol görevlisi” rolünü üstlenmesini ve bu adımları sizin gözetiminizde yapmasını isteyebilirsiniz.

Gölgeli Yerleşim Şablonu: Vitrine konulacak ürünlerin altına ürün gölgeleri veya fotoğraflar yapıştırarak eksik veya yanlış yerleştirilen ürünleri fark etmeyi kolaylaştırabilirsiniz.

Görsel Geri Bildirim Kartları: Her doğru adım için “✓ Tamamlandı” veya “🔍 Kontrol Et” gibi görsel kartlar kullanabilirsiniz.

Vitrin Düzeni Tasarımı: Öğrencilerden vitrin ürünlerini estetik ve dikkat çekici biçimde örneğin “kozmetik ürünleri renk uyumuna göre diz” şeklinde belirterek yeniden düzenlemelerini isteyebilirsiniz.

Kampanya / Sezon Temalı Vitrin: Öğrenciler “Anneler Günü”, “Bayram”, “Okula Dönüş” gibi temalarla vitrin tasarımı yapabilirler.

Işıklandırma Denemesi: Öğrencilerden farklı ışık şiddeti veya renk kombinasyonlarıyla vitrin görünümünü “sıcak ışık mı, beyaz ışık mı daha uygun?” şeklinde sorarak test etmelerini isteyebilirsiniz.

Ürün Rotasyonu: Vitrinde uzun süredir bulunan ürünleri değiştirme ve yenileriyle güncelleme etkinliği yapabilirsiniz.

Müşteri Deneyimi Odaklı Gözlem: Öğrencilere “Bir müşteri olsaydın bu vitrini nasıl bulurdun?” sorusuyla vitrin değerlendirmesi yaptırabilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	5.9.1. Mağazadaki donatı çeşitlerini bilir. 5.9.1.1. Mağazadaki donatı çeşitlerinin ismini söyler. 5.9.1.2. Mağazadaki donatı çeşitlerinin ismini yazar. 5.9.1.3. Söylenen donatı çeşidinde hangi ürünün sergilendiğini söyler. 5.9.1.4. Söylenen donatı çeşidinde hangi ürünün sergilendiğini yazar. 5.9.1.5. Gösterilen donatı çeşidinde hangi ürünün sergilendiğini söyler. 5.9.1.6. Gösterilen donatı çeşidinde hangi ürünün sergilendiğini yazar
Ön Koşul Beceriler	• Öğrenci, mağaza ortamını ve temel donatı çeşitlerini tanır. Ürünleri basit bir şekilde yerleştirebilir. • Görsel desteklerle ve adım adım yönlendirmelerle öğrenmeye açıktır.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Ürünü Doğru Donatıya Yerleştiriyorum.
Önerilen Araç Gereç	Ürün örnekleri (tişört, kalem, süt, çanta, indirimli ürün vb.), donatı çeşitleri (askı, bukalemun, tırmık, garden seperasyon, duvar standı, gondol, indirim sepeti, raf, soğutucu, camekân, manken vb.)
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi, hedeflenen beceri basamaklarını kapsayacak şekilde “Doğrudan Öğretim, Sabit Bekleme Süreli Öğretim Yöntemi, Soru-Cevap Yöntemi ve Fırsat Öğretimi” yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız. Öğretim seansına başlamadan önce öğrencilerin dikkatini çekmek için “Mağazalarda kıyafetler nerede asılı durur? İçeceklerimizi soğuk tutan camlı dolaplara ne ad verilir? Ürünlerin sergilenmesini sağlayan eşyalardan hangilerini hatırlıyorsunuz?” gibi soruları sorarak ön bilgi kontrolü yapınız. Ardından “Doğrudan Öğretim” yöntemiyle bu donatıların (askı, manken, gondol, soğutucu vb.) ne olduğunu, mağaza içindeki

yerlerini ve ürünlerin satışını artırmadaki rollerini açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Öğretime “Sabit Bekleme Süreli Öğretim” yöntemi ile başlayınız.

0 Saniye Bekleme Süreli Denemeler

Örneğin manken görsel kartını öğrencilere göstererek “Bu hangi mağaza donatısı?” sorusunu sorduktan sonra hiç beklemeden “manken” cevabını veriniz.

Sonra “Manken ne işe yarar?” sorusunu sorup hiç beklemeden “Kıyafetleri gösterir, sergiler.” cevabını veriniz.

Bütün donatılar (askı, gondol, indirim sepeti vb.) için 0 saniye bekleme süreli birkaç deneme yaptıktan sonra öğrencilerin dikkatini çekerek bir sonraki aşamaya geçiniz.

4 Saniye Bekleme Süreli Denemeler

Öğrenciden doğru cevabı 4 saniye içerisinde beklediğiniz denemelere geçiniz. Örneğin “Bu hangi mağaza donatısı?” sorusunu sorduktan sonra 4 saniye bekleyip öğrencinin “askı” demesini bekleyiniz.

Doğru Cevap (4 saniye içinde): Öğrenci 4 saniye içerisinde “askı” derse “Harikasin, bu donatı askı!” vb. pekiştireçleri öğrenciye sununuz.

Yanlış/Cevapsız: Öğrenci 4 saniye içinde cevap vermez veya yanlış cevap verirse “Bu bir askıdır.” deyip sonraki denemeye geçiniz.

Sonrasında “Askıda hangi ürünler sergilenir?” sorusunu sorunuz. Öğrenci 4 saniye içerisinde “Genellikle giyim ürünleri sergilenir.” derse “Doğru, askı gıda ürünlerini sergilemek için idealdir!” vb. pekiştireçleri öğrenciye sununuz. Öğrenci 4 saniye içinde cevap vermez veya yanlış cevap verirse “Askı giyim ürünlerini sergiler.” deyip başka bir donatı resmine geçiniz.

Tüm donatılar için öğretim oturumlarını yukarıdaki gibi devam ettiriniz.

“Doğrudan Öğretim” yöntemiyle tüm mağaza donatıları ile bu donatıların ne işe yaradıklarını, hangi ürünler için kullanıldıklarını açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

**Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri**

Ardından kitabının 157. sayfasındaki “Adım Adım Yapalım” kısmında bulunan “Ürünleri donatıya yerleştiriyorum.” etkinliğini öğrencilerin açmasını isteyiniz.

İlk eşleme basamağındaki örneği (Bukalemun) göstererek “Bakın burada bir ayakkabı var. Ayakkabılar bukalemunda sergilenir. Bu da bukalemun resmi, bir ok çizerek eşliyoruz.” diyerek öğrencilere model olunuz.

Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere “Haydi, şimdi sıra sizde!” diyebilirsiniz (rehberli uygulama). Öğrencilerin yaparken gereksinim duydukları yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekebilirsiniz. Birkaç rehberli uygulama yapıldıktan sonra öğrenciler hazır olduklarında bağımsız olarak yapmaları için yönlendiriniz.

Tüm donatılar için (askı, gondol, indirim sepeti, camekân vb.) için bu aşamaları tekrarlayınız. Yazılı cevap isteyen hedefler için defter veya çalışma kâğıdı kullanmasını isteyiniz.

Fırsat öğretimini ise günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız.

Atölyede ürün dizme çalışması sırasında öğrenci askıyı doğru alırsa “Harika, askıyı doğru seçtin” diyerek öğrenciyi pekiştiriniz.

“Gondola tişörtleri dizer misin?” dendiğinde öğrenci doğru donatıyı kullanırsa öğrenciyi pekiştiriniz.

Öğrenmede kalıcılığın oluştuğundan emin olduktan sonra genelleme amacıyla öğrencilerden askı, gondol, soğutucu, manken, vb. listesinden farklı mağazalarda gördükleri donatıların fotoğrafını çekmelerini isteyiniz. Böylece öğrenciler farklı marka ve türde mağaza donatılarını tanıyarak öğrencilerin bunları genellemelerine yardımcı olabilirsiniz.

Öğretim sürecinin sonunda öğrenci kitabının 158-159 ve 160. sayfasındaki “Sıra Sendel!” başlığında bulunan etkinlikleri öğrencilerinizin bağımsız olarak (kendi kendine uygulama) yapmalarını sağlayınız.

**Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri**

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 161. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

Görsel ..İşlev Kartları (Donatı Eşleştirme Oyunu): Öğrencilere ; askı, gondol, tırmık, duvar standı, indirim sepeti, camekân gibi mağaza donatılarını gösteren görsel kartlar ve bu donatılarda sergilenen elbise, tişört, oyuncak, gıda, aksesuar vb. ürünleri gösteren kartlar verebilirsiniz. Öğrenciden her donatının hangi ürünle eşleştiğini bulmasını isteyebilirsiniz.

Örneğin:

- Askı → Elbise
- Gondol → Katlanmış tişört
- Camekân → Takı
- Raf → Temizlik malzemesi

Bu etkinlikle öğrencinin donatı-ürün ilişkisini görsel olarak anlamasını destekleyebilirsiniz.

Donatı Hafıza Oyunu (Eş Kartları): Her biri aynı donatıya ait iki karttan oluşan bir hafıza oyunu hazırlayabilirsiniz.

Kartları ters çevirerek öğrencilerden sırayla iki kart açıp eşleştirme yapmalarını isteyebilirsiniz.

Örnek:

- Askı – Askı
- Gondol – Gondol
- Raf – Raf

Her doğru eşleşmede öğrenciden donatının adını yüksek sesle söylemesini isteyebilirsiniz:

“Bu bir askı! Elbiseler buraya asılır.”

Bu oyunla hem isimlendirme becerisini hem de hafızayı geliştirebilir ve destekleyebilirsiniz.

Donatı-Mekân Eşleştirme (Gerçek Görsel Etkinliği): Gerçek mağaza içi fotoğraflar kullanarak etkinliği gerçekleştirebilirsiniz.

Fotoğraflarda(market rafı, giyim mağazası askıları, takı camekânı vb. farklı donatılar bulunur.

Öğrenciden görseldeki donatıyı işaret etmesini veya adını söylemesini isteyebilirsiniz:

- Bu görselde ne görüyorsun? → “Raf
- Raflarda hangi ürünler olabilir? → “Şampuan, deterjan

Öğretimsel Uyarlamalar

Bu etkinlikle öğrencinin genelleme yapabilmesini ve gerçek yaşamla ilişkilendirme becerisini destekleyebilirsiniz.

Donatı Tanıtım Görevi: Her öğrenciden bir donatı türü (örneğin askı veya gondol) seçip sınıfa bu donatıyı anlatan mini bir tanıtım yapmasını isteyebilirsiniz. Tanıtımda donatının işlevi, kullanım yeri, üzerinde sergilenen ürünler ve görsel örnekler yer alır.

Mağaza Düzenleme Simülasyonu: Öğrencilerden sınıfta küçük bir “mini mağaza” alanı oluşturmalarını isteyebilirsiniz. Öğrencilerden ürün kartlarını doğru donatıya yerleştirerek bir düzenleme oyunu oynamalarını isteyebilirsiniz.

Gözlem Görevi: Öğrencilerden bir mağazada (okul kantini, market veya alışveriş merkezi) gördükleri donatıları gözlemlemelerini isteyebilirsiniz.

Sonraki derste gözlemlerini “Ben ne gördüm?” panosunda paylaşmalarını isteyebilirsiniz.

Donatı Posterı Hazırlama: Her öğrenciden bir donatı türü hakkında kısa bilgi, çizim ve örnek fotoğraf içeren bir poster hazırlamasını isteyebilirsiniz. Posterleri sınıf panosuna asabilirsiniz.

Tasarım Etkinliği: Öğrencilerden bir donatı örneğinin yeni bir “indirim sepeti” modeli tasarlayıp adını, amacını ve kullanılacağı yeri anlatmasını isteyebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	6.2.1. Verilen yüzdelik değerine göre indirim tutarını hesaplar. 6.2.1.1. Verilen sayıyı verilen yüzdelik ile çarpır. 6.2.1.2. Çarpım sonucunu 100'e böler. 6.2.1.3. Çıkan sonucun indirim tutarı olduğunu söyler. 6.2.1.4. Çıkan sonucun indirim tutarı olduğunu yazar.
Ön Koşul Beceriler	• Doğal sayıları okur, yazar ve tanır. • Verilen sayıları karşılaştırır ve anlamlandırır. • Dört işlem sembollerini (+, ., . . ., .÷, =) tanır ve söyler. • Çarpma ve bölme işlemlerini yapar. • İşlem sırasını takip eder. • “%” sembolünü tanır ve söyler. • “Yüzde” kavramının “100 üzerinden oran belirtme” anlamını açıklar. • Verilen yüzdelik oranları okur ve yazar. • Basit kesirleri (%50, %25, %10 gibi) tanır ve örneklendirir. • Oran kavramını açıklar ve uygular. • “İndirim” kelimesini tanır ve açıklar. • İndirimli ve indirimsiz fiyatı karşılaştırır. • Günlük yaşam örneklerinde indirimli fiyatı söyler. • Basit yönergeleri okur, anlar ve uygular. • “Önce çarp, sonra böl” gibi işlem sırasını takip eder. • İşlem adımlarını kontrol eder. • İşlem sonucunu söyler ve yazar. • Sonucun “indirim tutarı” olduğunu belirtir. • Hesap makinesini veya kalem-kâğıdı kullanır. • İşlemleri düzenli biçimde yazar. • El-göz koordinasyonunu sağlar. • İnce motor hareketleri (yazma, tuşa basma vb.) yapar. • Etkinlik çizelgesini okur ve takip eder.

Etkinliğin / Çalışmanın Adı	İndirim Tutarını Hesaplıyorum.
Önerilen Araç Gereç	Etiketli ürün kartları (fiyat bilgisi içeren), yüzdelik indirim kartları, hesap makinesi veya dört işlem kartları, alışveriş fişi örnekleri, renkli kalemler, görsel destekli işlem çizelgeleri, öğrenci etkinlik kağıtları
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi, hedeflenen beceri basamaklarını (verilen sayıyı yüzdelik ile çarpma, çarpım sonucunu 100'e bölme, çıkan sonucun indirim tutarı olduğunu söyleme/yazma) kapsayacak şekilde "Doğrudan Öğretim, Bilişsel Strateji Öğretimi, Etkinlik Temelli Öğretim Yöntemi, İpucunun Giderek Azaltılmasıyla Öğretim, Sabit Bekleme Süreli Öğretim ve Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim" yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız. Giriş ve Ön Bilgi Kontrolü: Derse başlamadan önce, öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için "Bir ürünün indirimli fiyatını bulmak için ne yapmalıyız?" veya "İndirim ne anlama gelir?" şeklinde bir soruyla öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz. Ardından "Doğrudan Öğretim" yöntemiyle indirim tutarını hesaplama basamaklarını (sayıyı yüzdelik ile çarpma, 100'e bölme) bir problem örneği üzerinden açık ve net bir şekilde ifade ediniz. Bu aşamada, indirim tutarını hesaplamanın bir bilişsel strateji olduğunu vurgulayınız. Stratejinin Tanıtılması: Öğrenciye indirim tutarını bulmak için uygulanması gereken adımları (Çarpma-Bölme-Sonucu Belirtme) içeren bir işlem akışı veya görsel bir şema sununuz. "50 TL'lik bir üründe %20 indirim varsa, indirim tutarını nasıl hesaplarız?" gibi bir örnek üzerinde, her adımı yüksek sesle düşünerek (bilişsel modelleme) öğrencilere model olunuz. $(50 \times 20 = 1000, 1000 \div 100 = 10)$. İndirim tutarı 10 TL'dir.) Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere "Haydi, şimdi sıra sizde!" diyerek (rehberli uygulama) yapmaları için fırsat veriniz. Öğrenciler yaparken gereksinim duydukları yerlerde ipucu vererek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz. Birkaç rehberli uygulama yaptıktan sonra öğrenciler hazır olduklarında bağımsız olarak yapmaları için onları yönlendiriniz.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Özellikle işlem basamaklarında (çarpma ve bölme) yeterince başarılı olmayan öğrenciler için Ayırık Denemelerle Öğretim yaklaşımlarını kullanınız.

Öğrencinin yeni öğrendiği beceriyi hatasız yapması için öğretimin başlangıcında “Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim” yöntemini kullanınız. Örneğin, ilk birkaç denemede yönergeyi verdikten hemen sonra (0 saniye bekleme süresiyle) gerekli ipucunu (örneğin işlemin ilk basamağını gösteren görsel kartı) sununuz.

Öğrenci eş zamanlı ipucuna doğru tepki verdikçe ipucunun şiddetini azaltınız. Örneğin, sayıyı yüzdelerle ile çarpma becerisini tamamlayamayan veya tepkisiz kalan öğrencilere önce sözel olarak yönergeyi tekrarlayıp “Sayıyı yüzdelerle çarp” şeklinde söyleyiniz. Öğrencilerden hala zorlanan varsa “Hangi iki sayıyı çarpacağız?” diyerek dikkatlerini çekerek çarpma işlemini gösteren bir model (görsel ipucu) sununuz. Öğrencilerden hala zorlanan varsa kalemını tutup, doğru çarpma işlemini yapmasına yardımcı olarak fiziksel yardım sağlayınız.

Beceride ilerleme kaydedildikçe yönerge ve ipucu arasındaki süreyi (bekleme süresi) kademeli olarak artırarak (örneğin 3 saniye) “Sabit Bekleme Süreli Öğretim” yöntemine geçiş yapınız. Öğrenci 3 saniye içinde doğru tepki vermezse ipucunu sunarak hatasız öğrenmeyi sağlayınız.

Öğrenilen stratejinin günlük yaşamla ilişkilendirilmesi için “Etkinlik Temelli Öğretim” yöntemini kullanınız. Sınıf içinde bir “Mini Market” veya “Alışveriş Köşesi” oluşturarak öğrencilere, üzerinde etiket fiyatları ve indirim yüzdeleri bulunan ürün kartları veriniz. Öğrencilerden indirim tutarlarını hesaplamalarını isteyiniz.

Öğretim sürecinin sonunda, öğrenci kitabının ilgili sayfasında yer alan “Adım Adım Yapalım” başlığındaki etkinlikleri rehberli olarak yapınız, “Sıra Sendi!” başlığındaki uygulamaları ise öğrencilerin bağımsız olarak gerçekleştirmesini sağlayınız.

Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 168. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

Öğretimsel Uyarlamalar

Adım Kartları (Sıralı Görsel Rehber): Her işlem basamağını gösteren görsel kartlar hazırlayabilirsiniz.

“% ile çarp”, “100’e böl”, “İndirim tutarını bul” gibi adımlar, işlem sırası ile birlikte resimlendirebilirsiniz.

Öğrenciden her adımı tamamladığında kartı çevirerek süreci takip etmesini isteyebilirsiniz.

Renk Kodlu İşlem Şeması: Yüzde hesaplama adımlarını renklerle ayırabilirsiniz.

Örneğin: “Yüzdelik değer – kırmızı”, “Sayı –mavi”, “Sonuç – yeşil” renkle kodlanır.

Basit Kontrol Listesi: “Yüzdeyi çarptım mı?, 100’e böldüm mü? Sonucu yazdım mı?” gibi üç maddelik bir kontrol listesi ile öğrencinin her adımı gözden geçirmesini sağlayabilirsiniz.

Somut Materyal Kullanımı: Renkli bloklar, yüzdelik çarkı veya kesirli parça setleriyle işlemleri somutlaştırabilirsiniz.

Gerçek Hayat Görevleri: Öğrencilere alışveriş senaryoları vererek indirim hesaplamaları yaptırabilirsiniz (örneğin: “%20 indirimli tişörtün yeni fiyatını bul”).

Dijital İndirim Hesaplama Uygulaması: Öğrencilerle birlikte basit bir “indirim hesaplama” uygulaması veya tablo oluşturabilirsiniz.

Kampanya Tasarlama: “%10 İndirimli Ürünler Köşesi” afişi hazırlatarak öğrencinin hem hesaplama hem de tasarım becerilerini kullanmasını sağlayabilirsiniz.

Farklı Yüzdeliklerle Çalışma: Aynı ürün için %10, %25, %50 gibi farklı oranları kullanarak karşılaştırmalı çalışmalar yaptırabilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	6.3.1. Hesap makinesini kullanır. 6.3.1.1. Hesap makinesini açar/kapatır. 6.3.1.2. Hesap makinesindeki sembolleri söyler. 6.3.1.3. Hesap makinesinde toplama işlemi yapar. 6.3.1.4. Hesap makinesinde çıkarma işlemi yapar. 6.3.1.5. Hesap makinesinde çarpma işlemi yapar. 6.3.1.6. Hesap makinesinde bölme işlemi yapar. 6.3.1.7. Verilen sayının yüzdesini hesap makinesinde hesaplar.
Ön Koşul Beceriler	• Rakamları (0–9) tanır ve ayırt eder. • Temel matematiksel işlem sembollerini (+, −, ×, ÷, =, %) ayırt eder. • Hesap makinesinin bölümlerini (ekran, tuşlar) ayırt eder. • Temel matematiksel işlemlerin (toplama, çıkarma, çarpma, bölme) anlamına ilişkin temel bilgiye sahiptir. • Yüzde kavramını bilir. • El-göz koordinasyonu kurar. • Düğmelere parmağıyla basmak gibi ince motor beceri gerektiren hareketleri yapar. • Basit sözlü veya yazılı yönergeleri takip eder. • Etkinlik çizelgesini takip eder.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Hesap Makinesi Kullanıyorum.
Önerilen Araç Gereç	Hesap makinesi, eğitim materyali olarak sayılar ve işlemler içeren kartlar
Önerilen Öğrenme–Öğretme Süreçleri	Öğretimi hedeflenen beceri basamaklarını (hesap makinesini açma/kapatma, sembolleri tanıma, dört işlem yapma ve yüzde hesaplama) kapsayacak şekilde “Doğrudan Öğretim, Bilişsel Strateji Öğretimi, Etkinlik Temelli Öğretim, İpucunun Giderek Azaltılmasıyla Öğretim, Sabit Bekleme Süreli Öğretim ve Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim” yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Derse başlamadan önce öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için “Bir markette alışveriş yapsak aldıklarımızın toplam fiyatını hızlıca nasıl buluruz?” şeklinde bir soru sorarak öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz.

Temel beceriler olan hesap makinesini açma/kapatma ve sembollerini söyleme basamaklarının öğretimi için “Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim” veya “Sabit Bekleme Süreli Öğretim” yöntemlerini kullanınız.

“Sabit Bekleme Süreli Öğretim” için: Öğrenciye “+” sembolünü gösterip “Bu hangi sembol?” yönergesini veriniz. İlk denemelerde (0 saniye bekleme süreli) yönergenin hemen ardından “Artı” diyerek doğru tepki için model olunuz. Birkaç denemeden sonra öğrencinin yönergeye tepki vermesi için 4–5 saniye bekleyiniz. Öğrenci doğru tepki verirse öğrenciyi pekiştiriniz. Yanlış tepki verirse veya tepkisiz kalırsa “Artı” diyerek hatayı düzeltiniz. Bu süreci tüm semboller (+, -, x, /, %, =, C/AC) ve açma/kapatma tuşları için uygulayınız.

Dört işlem (toplama, çıkarma, çarpma, bölme) ve yüzde hesaplama gibi sıralı becerilerin öğretiminde “Doğrudan Öğretim” ve “Bilişsel Strateji Öğretimi” yöntemlerini birlikte kullanınız.

Öğrencilere, dört işlem için bir bilişsel strateji (zihinsel bir formül) örneğin “SİSE” stratejisi (Sayı- İşlem- Sayı- Eşittir). öğretebilirsiniz. Bu stratejiyi görsel bir kart haline getirip öğrencinin masasına koyabilirsiniz.

“Doğrudan Öğretim” ile önce kendiniz bu stratejiyi kullanarak model olunuz. Öğrencilere “15 + 10 işlemini yapacağım” diyerek süreci sesli düşünerek: “Stratejime bakıyorum: Önce ‘Sayı’ (1 ve 5’e basarım), sonra ‘İşlem’ (‘+’ tuşuna basarım), sonra diğer ‘Sayı’ (1 ve 0’a basarım) ve son olarak ‘Eşittir’ (‘=’ tuşuna basarım). Sonuç 25.”

Birkaç kere model olduktan sonra “Haydi, şimdi sıra sizde!” diyerek rehberli uygulamalara geçiniz. Bu aşamada, öğrenci bir basamakta takılırsa örneğin ilk sayıyı girdikten sonra beklerse “İpucunun Giderek Azaltılmasıyla Öğretim” yöntemini uygulayınız. Önce “Strateji kartına bak, sayıdan sonra ne geliyordu?” şeklinde sözel ipucu ardından (işlem tuşunu parmağınızla göstererek) model ipucu ve son olarak gerekirse öğrencinin elini tuşa yönlendirerek fiziksel ipucu veriniz. Öğrenci beceride ilerledikçe bu ipuçlarını sistematik olarak geri çekiniz.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Yüzde hesaplama becerisi için de benzer bir bilişsel strateji (Örneğin Sayı 1- Çarpı- Sayı 2 - Yüzde Tuşu) geliştirebilir ve aynı doğrudan öğretim sürecini (model olma, rehberli uygulama, bağımsız uygulama) işletebilirsiniz.

Becerilerin kalıcılığı ve farklı durumlarda kullanılması (genellenmesi) için "Etkinlik Temelli Öğretim" yöntemini kullanınız.

Örneğin, sınıf içinde bir "kafe" veya "market" etkinliği düzenleyiniz. Öğrencilere bir menü veya ürün kataloğu ve belirli bir bütçe veriniz.

Öğrencilerden, "Bir çay (5 TL) ve bir tost (15 TL) alırsan toplam ne kadar ödemen gerekir?" (Toplama) veya "Bütçen 50 TL idi, 20 TL harcadın, ne kadar paran kaldı?" (Çıkarma) gibi problemleri hesap makinesi kullanarak çözmelerini isteyiniz.

Aynı etkinlikte, "Alacağın pantolon 200 TL ve %10 indirim var. Ne kadar indirim kazanacaksın?" gibi bir problemle yüzde hesaplama becerisini doğal bağlamda çalıştırınız. Bu etkinlikler sırasında öğrencinin ihtiyaç duyduğu anda (stratejiyi unutursa) ipucu sunarak beceriyi tamamlamasını sağlayınız.

Öğretim sürecinde araçların aşamalı kullanımını ele alınız. Önce büyük tuşlu ve basit hesap makineleri veya tablet/akıllı tahtadaki büyütülmüş uygulamalarla başlayıp, ardından standart boyutlu hesap makinelerine geçiş yapınız. "SİSE" gibi strateji kartlarını veya işlem basamaklarını gösteren görsel destekleri öğrencilerin kolayca görebilecekleri yerlerde (masa, duvar vb.) bulundurunuz.

Öğretim sonunda öğrencinin bağımsız olarak hesap makinesini kullanarak dört işlem yapması ve yüzde hesaplama beklenir. Öğretim sürecinin sonunda öğrenci etkinlik kitabında yer alan pekiştirme çalışmalarını uygulayınız. "Adım Adım Yapalım" başlığında bulunan etkinlikleri öğrencileriniz-le birlikte rehberli olarak (öğretmen eşliğinde) yapınız. "Sıra Sendel!" başlığında bulunan etkinlikleri ise öğrencilerinizin bağımsız olarak (kendi kendine uygulama) yapmalarını sağlayınız.

Bu becerilerin kalıcı olması için öğretimi, matematik dersleri içinde, okul kantininde veya düzenlenen market etkinliğinde düzenli olarak tekrar ediniz. Doğru yapılan her adımı veya bulunan her doğru sonucu sözel pekiştiricilerle ("Harika, doğru tuş sırasını kullandın!", "Sonucu doğru buldun, aferin!") destekleyiniz. Ayrıca ailelerle iş birliği yaparak bu becerilerin ev ortamında (örneğin ev bütçesi planlaması, market alışverişi fişini kontrol etme) da genellenmesini sağlayınız.

**Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri**

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabının 175. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

**Öğretimsel
Uyarlamalar**

Adım Kartları (Sıralı Görsel Rehber): Her işlem basamağı (aç/kapat, toplama, çıkarma vb.) için görsel adım kartları hazırlayabilirsiniz. Öğrenci her adımı tamamladığında kartı çevirerek süreci takip edebilir.

Sembol Tanıma Kartları: Hesap makinesi üzerindeki “+”, “-”, “x”, “÷”, “%” sembollerini büyük puntolu ve renkli kartlarla eşleştirme etkinliği yapabilirsiniz.

Renk Kodlu Tuş Etiketleme: Her işlem türü için (örneğin toplama kırmızı, çıkarma mavi) tuşlara renkli etiketler yapıştırabilirsiniz.

Basit Kontrol Listesi: “Makine açık mı?”, “Doğru tuşa bastım mı?”, “Sonuç doğru mu?” gibi kısa kontrol sorularından oluşan bir listeyle öğrencinin kendi performansını gözden geçirmesini sağlayabilirsiniz.

Model Olma: Öğretmen olarak adımları yüksek sesle söyleyip tuşlayarak model olabilir, ardından öğrencinin sizi taklit etmesini isteyebilirsiniz.

Gerçek Yaşam Bağlantılı Görevler: Öğrenciden alışveriş fişlerindeki fiyatları toplayarak toplam tutarı hesaplamasını isteyebilirsiniz.

Yüzde Hesaplama Görevi: “Bir üründe %20 indirim varsa yeni fiyatı bulabilir misin?” gibi günlük yaşam örnekleriyle çalışabilirsiniz.

Hızlı İşlem Oyunu: Belirli sürede en çok doğru hesaplama yapan öğrenciyi seçerek motivasyonu artırabilirsiniz.

Problem Çözme Görevleri: “Bir kalemin fiyatı 15 TL, 5 kalem alırsak ne kadar öderiz?” gibi kısa sözel problemler üzerinden hesap makinesiyle işlem yaptırabilirsiniz.

Kreatif Görev: Öğrenciden “kendi işlem defterini” tasarlamasını ve öğrendiği her sembol için örnek işlem yazmasını isteyebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	6.4.1. Ticari belgeleri açıklar. 6.4.1.1. Faturanın ticari bir belge olduğunu söyler. 6.4.1.2. Tahsilât makbuzunun ticari bir belge olduğunu söyler. 6.4.1.3. Sevk irsaliyesinin ticari bir belge olduğunu söyler. 6.4.1.4. Sipariş fişinin ticari bir belge olduğunu söyler. 6.4.1.5. Yazar kasa fişinin ticari bir belge olduğunu söyler.
Ön Koşul Beceriler	• “Fatura, Makbuz, İrsaliye, Fiş” gibi farklı ticari belgeleri görünümleri, boyutları ve formatları açısından (görsel olarak) ayırt eder. • Belgelerin ticari işlemlerde düzen ve kontrol sağlamak amacıyla kullanıldığını fark eder. • Belgeler üzerindeki başlıkları, logoları ve ana bilgi alanlarını örneğin “Toplam Tutar, Tarih, Miktar” ayırt eder. • Belgeler arasındaki benzerlik ve farklılıkları fark eder. • “Alışveriş”, “Ödeme”, “Teslimat/Taşıma”, “Sipariş” gibi temel ticari işlemlerin ne anlama geldiğini bilir. • Öğretim basamaklarını ve yönergeleri içeren etkinlik çizelgesini takip eder.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Ticari Belgeleri Öğreniyorum.
Önerilen Araç Gereç	Fatura, tahsilat makbuzu, sevk irsaliyesi, sipariş sişi, yazar kasa fişi örnekleri
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi, hedeflenen beceri basamaklarını (Belgeyi Tanıma ve Açıklama) kapsayacak şekilde Doğrudan Öğretim, Sabit Bekleme Süreli Öğretim Yöntemi, Soru-Cevap Yöntemi ve Fırsat Öğretimi yöntemlerini entegre ederek yapılandırınız. Öğretim seansına başlamadan önce öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için, mutfak aletleri yerine daha uygun bir soruyla öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz: “Markette veya bir mağazada alışveriş yaptıktan sonra

sonra size verilen, üzerinde fiyatların yazılı olduğu küçük kâğıtlar hangileridir? Bunlar ne işe yarar?”

Ardından “Doğrudan Öğretim” yöntemiyle bu belgelerin (fatura, makbuz, fiş vb.) ticari işlemlerin kanıtı olduğunu, yasal zorunluluk taşıdığını ve işletmeler için neden önemli olduklarını açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Öğretime “Sabit Bekleme Süreli Öğretim” yöntemi ile başlayınız.

0 Saniye Bekleme Süreli Denemeler

Örneğin fatura görsel kartını öğrencilere göstererek “Bu hangi ticari belge?” sorusunu sorduktan sonra hiç beklemeden “fatura” cevabını veriniz.

Sonra “Fatura ne işe yarar?” sorusunu sorup hiç beklemeden “Yapılan satışın detayını gösterir.” cevabını veriniz.

Bütün belgeler (fatura, tahsilat makbuzu, sevk irsaliyesi vb.) için 0 saniye bekleme süreli birkaç deneme yaptıktan sonra öğrencilerin dikkatini çekerek bir sonraki aşamaya geçiniz.

4 Saniye Bekleme Süreli Denemeler

Öğrenciden doğru cevabı 4 saniye içerisinde beklediğiniz denemelere geçiniz. Örneğin bu hangi ticari belge? sorusunu sorduktan sonra 4 saniye bekleyip öğrencinin “Sevk İrsaliyesi” demesini bekleyiniz.

Doğru Cevap (4 Saniye İçinde): Öğrenci 4 saniye içerisinde “sevk irsaliyesi” derse “Harikasin, bu belge sevk irsaliyesidir!” vb. pekiştireçleri sununuz.

Yanlış/Cevapsız: Öğrenci 4 saniye içinde cevap vermez veya yanlış cevap verirse “bu bir Sevk İrsaliyesi” diyerek sonraki denemeye geçiniz.

Sonrasında “Sevk irsaliyesi ne işe yarar?” sorusunu sorunuz. Öğrenci 4 saniye içerisinde “Ürünün adresten adrese taşındığını gösterir” derse “doğru, irsaliye taşınmayı belgeler!” vb. pekiştireçleri sununuz. Öğrenci 4 saniye içinde cevap vermez veya yanlış cevap verirse “Sevk İrsaliyesi ürünü taşındığını gösterir” deyip başka bir belge resmine geçiniz.

Ticari belgeler için öğretim oturumlarını yukarıdaki gibi devam ettiriniz.

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

“Doğrudan Öğretim” yöntemiyle tüm ticari belgeler ile bu belgelerin ne işe yaradıklarını açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Ardından kitabın ... sayfasındaki “Adım Adım Yapalım” kısmında bulunan “Eşleştiriyorum” etkinliğini öğrencilerin açmasını isteyiniz.

İlk eşleme basamağındaki örneği (fatura) göstererek “Bakın bu bir fatura, burada fatura yazıyor ve bu da fatura resmi, bir ok çizerek eşliyoruz” diyerek öğrencilere model olunuz.

Birkaç kere model olduktan sonra öğrencilere

“Haydi, şimdi sıra sende!” diyerek (rehberli uygulama) yapmaları için fırsat veriniz. Öğrenciler yaparken gereksinim duydukları yerlerde ipucu verilerek onlara yardım ediniz. Bu aşamada verilen desteği yavaş yavaş çekiniz. Birkaç rehberli uygulama yapıldıktan sonra öğrenciler hazır olduklarında bağımsız olarak yapmaları için yönlendiriniz.

Her bir ticari belge (Fatura, tahsilat makbuzu, sevk irsaliyesi, sipariş fişi, yazar kasa fişi) için bu aşamaları tekrarlayınız.

Fırsat öğretimini günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız. Atölye veya simülasyon mağaza saatlerinde yapacağınız çalışmalarda, öğrencinin bir ödeme sonrası yazar kasa fişini veya bir kargo teslimi sırasında sevk irsaliyesini alması/kullanması durumunda pekiştiriniz.

Öğrenmede kalıcılığın oluştuğundan emin olduktan sonra genelleme amacıyla elinizde bulunan görsel kartlardaki belge resimlerini örneğin farklı mağazalara ait yazar kasa fişleri değiştiriniz. Ayrıca öğrencilerden evde veya çevrede gördükleri fatura, fiş vb. belgelere bakarak üzerlerindeki tarih, miktar, fiyat vb. ortak bilgileri söylemelerini isteyiniz. Böylece öğrencilerin farklı marka ve türde ticari belgeleri tanıyarak genellemelerine yardımcı olunuz.

Öğretim sürecinin sonunda öğrenci etkinlik kitabının 180. sayfasında yer alan pekiştirme çalışmalarını uygulayınız. “Adım Adım Yapalım” başlığında bulunan etkinlikleri öğrencilerinizle birlikte (rehberli olarak) yapınız. “Sıra Sende!” başlığında bulunan etkinlikleri ise öğrencilerinizin bağımsız olarak (kendi kendine uygulama) yapmalarını sağlayınız.

**Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri**

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci kitabı 183. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

**Öğretimsel
Uyarlamalar**

Görsel Eşleştirme (Belge–Ad Eşleştirme): Ticari belgelerin (fatura, makbuz, sevk irsaliyesi, sipariş fişi, yazar kasa fişi) görsellerini ve adlarını içeren kartlarla eşleştirme oyunu yapabilirsiniz.

Rol Oyunu (Müşteri–Satıcı): Öğrencilerle “alışveriş” oyunu oynayıp öğrencilere yazar kasa fişi verme, makbuz düzenleme gibi süreçleri canlandırabilirsiniz.

Sınıflandırma Çalışması: Gerçek/örnek belgeleri öğrencilere “Hangisi makbuzdur? Hangisi faturadır?” sorularıyla sınıflandırma etkinliği gerçekleştirebilirsiniz.

Belge Analizi Görevi

Fatura, makbuz ve sevk irsaliyesi örnekleri “Bu belgenin üzerinde hangi bilgiler var?” araştırmasını yapabilirsiniz.

Belge Hazırlama Uygulaması

Öğrencilere örnek bir fatura veya sipariş fişi doldurarak belge oluşturma uygulaması gerçekleştirebilirsiniz.

Gerçek Yaşam Senaryosu

Akran öğretimiyle öğrenciler arasında “sipariş oluşturma... belge verme” süreci kurgulayabilirsiniz.

Ticari Belge Dosyası Oluşturma

Öğrencilerden ticari belge sınıflandırma dosyası hazırlamalarını isteyebilirsiniz.

Belge Tanıtım Görevi: Öğrencilerden atölye veya sınıf arkadaşlarına fatura gibi belirli bir ticari belgenin yasal zorunluluklarını, imza, kaşe gibi geçerlilik şartlarını ve e-fatura gibi dijital versiyonlarını anlatan kısa bir sunum hazırlamalarını isteyebilirsiniz.

Öğrencilerin ailelerinden fatura, fiş, makbuz vb. gerçek örnekler getirmelerini ve bu belge türlerini sınıfta tanıtmalarını isteyebilirsiniz. Dileyen öğrenciler, “e-fatura” gibi dijital belgeleri de araştırıp paylaşabilirler.

Öğretimsel Uyarlamalar

Belge Dedektifleri Oyunu: Sınıf panosuna fatura, fiş, kimlik, kargo etiketi, öğrenci kartı vb. farklı belgelerin küçük görsellerini karıştırılmış biçimde asabilirsiniz. Öğrencilerden “Ticari belge hangisi?” sorusuna yanıt olarak doğru görseli seçmesini ve nedenini açıklamasını isteyebilirsiniz.

Ticari Belge Poster: Öğrencilerden seçtiği bir belge türü hakkında bilgi, işlev, görsel ve örneklerle bir poster tasarlamasını isteyebilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	6.5.2. Stok girişi yapar. 6.5.2.1. Kasa programını açar. 6.5.2.2. Stok modülünü açar. 6.5.2.3. Stok kartını tanımlar. 6.5.2.4. Barkodun girişini yapar. 6.5.2.5. Ürüne ait bilgilerin girişini yapar. 6.5.2.6. Ürünün görselini yükler. 6.5.2.7. Ürüne ait temizleme talimatının girişini yapar.
Ön Koşul Beceriler	• Temel okuma yazma becerilerine sahiptir. • Rakamları ve harfleri tanır. • Bilgisayar, tablet vb. teknolojik cihazları açar ve kapatır. • Fare (mouse) veya dokunmatik ekran kullanarak imleci hareket ettirir ve seçim yapar. • Klavyeyi kullanarak harf ve rakam girişi yapar. • Ekranda yer alan simgeleri (ikon) ayırt eder. • Program, modül, stok, barkod gibi temel terimleri ayırt eder. • Ürün ve ürüne ait bilgileri (görsel, talimat vb.) ayırt eder. • Görsel (resim/fotoğraf) kavramını bilir. • Etkinlik çizelgesini / görev analizini takip eder.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Stok Kaydı Yapıyorum.
Önerilen Araç Gereç	Bilgisayar/tablet, kasa programı (demo), ürün etiketleri, barkod okuyucu, ürün görselleri, temizlik talimatları kartları
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretimi, hedeflenen beceri basamaklarını (Kasa programını açma, stok modülünü açma, stok kartını tanımlama, barkod girişi yapma, ürün bilgisi girme, görsel yükleme ve temizleme talimatı girme) kapsayacak şekilde "Doğrudan Öğretim Yöntemi ile Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim, İpucunun Giderek Azaltılmasıyla

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

Öğretim ve Sabit Bekleme Süreli Öğretim” gibi uygulamalı davranış analizi tekniklerini entegre ederek yapılandırınız.

Derse başlamadan önce öğrencilerin dikkatini çekmek ve becerinin önemini vurgulamak için “Mağazaya gelen yeni ürünleri bilgisayara neden kaydederiz? veya bu ürünün fiyatını bilgisayarın bilmesi için ne yapmalıyız?” şeklinde sorularla öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz.

Beceri öğretimine “Doğrudan Öğretim Yöntemi” ile başlayınız. Stok girişinin neden önemli olduğunu (stok takibi, fiyatlandırma, envanter yönetimi gibi) açık ve net bir şekilde ifade ediniz. Ardından, beceri zincirinin tüm basamaklarını (programı açmaktan talimat girişine kadar) uygulama bilgisayarı veya simülasyon programı üzerinde öğrencilerinize baştan sona model olunuz. Model olma sırasında, yaptığınız her adımı örneğin “Önce masaüstündeki kasa programı simgesine çift tıklıyorum”, “Şimdi menüden ‘Stok Modülü’ yazan düğmeyi bulup tıklıyorum.”) sesli olarak düşününüz. Bu şekilde model olmayı birkaç kere tekrar ediniz.

Bu beceri, belirli bir sıra ile yapılması gereken (zincirleme) ve bilgisayar üzerinde hatasız uygulanması gereken bir beceri olduğu için ipucu temelli yöntemleri yoğun olarak kullanınız.

Becerinin ilk öğretim denemelerinde, özellikle öğrencinin hata yapma olasılığı yüksekse veya beceriyi hiç bilmiyorsa “Eş Zamanlı İpucuyla Öğretim” yöntemini kullanınız. Bu yöntemde, hedef yönergeyi örneğin “Stok modülünü aç” verdikten hemen sonra (0 saniye bekleyerek) kontrol edici ipucunu (fiziksel olarak öğrencinin elini fareye yönlendirip tıklatmak veya stok modülü düğmesini parmakla göstermek) veriniz. Bu, öğrencinin yönerge ile doğru tepkiyi hatasız bir şekilde eşleştirmesini sağlar.

Alternatif olarak beceri zincirini öğretirken hatayı en aza indirmek için “İpucunun Giderek Azaltılmasıyla Öğretim” yöntemini tercih ediniz. Öğretime en kontrol edici ipucu olan öğrencinin elini tutarak fareyi hareket ettirme ve tıklatma tam fiziksel ipucu ile başlayınız. Öğrenci belirlenen ölçütü (örneğin art arda 3 doğru tepki) karşıladıkça ipucunun düzeyini sistematik olarak azaltınız. (Tam fiziksel ipucu → Kısmi fiziksel ipucu (bilekten yönlendirme) → İşaret ipucu (düğmeyi gösterme) → Sözel ipucu → Bağımsız yapma). Bu yöntem, özellikle

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

bilgisayar kullanımında yanlış bir yere tıklamanın kafa karıştırıcı olabileceği durumlarda oldukça etkilidir.

Öğrenci ipucuyla doğru tepkileri vermeye başladığında, bağımsızlığı teşvik etmek için “Sabit Bekleme Süreli Öğretim” yöntemine geçiş yapınız.

Bu yöntemde, ilk denemelere 0 saniye bekleme süresiyle (Eş Zamanlı İpucu gibi) başlayınız.

Öğrenci tutarlılık gösterdiğinde, sabit bir bekleme süresi örneğin 4 veya 5 saniye belirleyiniz.

Yönergeyi “Şimdi barkodun girişini yap” gibi verdikten sonra belirlediğiniz süre kadar (5 saniye) öğrencinin tepki vermesini bekleyiniz.

Eğer öğrenci bu süre içinde doğru tepkiyi (barkodu okutmayı) bağımsız olarak yaparsa onu hemen “Harika, barkodu kendin okuttun!” diyerek pekiştiriniz.

Eğer öğrenci süre sonuna kadar tepki vermezse veya hatalı bir tepki verirse daha önce belirlediğiniz kontrol edici ipu-cunu örneğin barkod okuyucuyu eline verme veya barkod alanını gösterme sunarak denemeyi tamamlayınız. Bu süreci tüm beceri basamakları için uygulayınız.

Öğretim sonunda öğrencinin bağımsız olarak yeni bir ürünün stok girişini baştan sona doğru ve akıcı bir şekilde yapması beklenebilir. Öğretim sürecinin sonunda öğrenci etkinlik kitabında yer alan pekiştirme çalışmalarını uygulayınız. “Adım Adım Yapalım” başlığında bulunan etkinlikleri öğrencilerinizle birlikte rehberli olarak yapınız. “Sıra Sendel!” başlığında bulunan etkinlikleri ise öğrencilerinizin bağımsız olarak (kendi kendine uygulama) yapmalarını sağlayınız.

Bu becerilerin kalıcı olması için öğretimi; okul atölyesi, kantin veya uygulama marketi gibi ortamlarda okula gelen kırtasi-ye malzemeleri, kantin ürünleri vb. gerçek ürünlerle düzenli olarak tekrar ediniz. Doğru tamamlanan her adım veya tüm beceri zinciri için “Harika, ürünün görselini doğru yükledin! tüm stok girişini hatasız tamamladın, aferin! diyerek sözel pekiştiriciler kullanınız. Ayrıca market, mağaza vb. işletmelerle iş birliği yaparak öğrencinin bu beceriyi staj ortamında veya gerçek bir iş yerinde genellemesini sağlayınız.

**Önerilen
Değerlendirme
Süreçleri**

Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci etkinlik kitabının 190. sayfasındaki “ Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.

**Öğretimsel
Uyarlamalar**

Görsel Arayüz Kartları (İkon/Menü Eşleştirme): Stok programında yer alan “Stok Modülü, Yeni Stok Kartı, Kaydet” vb. önemli ikonların ekran görüntülerini veya çizimlerini kartlara basabilirsiniz. Öğrenciden bu kartı bilgisayar ekranındaki gerçek ikonla eşleştirmesini isteyebilirsiniz.

Ekran Görüntüsü Sıralama (İşlem Basamakları): Stok girişi yapmanın her adımını; programı açma, modüle tıklama, stok kartını açma, barkod alanına gelme vb. bir ekran görüntüsü olarak ayrı kartlara basabilirsiniz. Öğrenciden bu kartları, işlemi tamamlamak için doğru sıraya dizmesini isteyebilirsiniz.

Simülasyon Çalışması (Barkod Okuyucu ve Klavye Kullanımı): Gerçek programa geçmeden önce bir metin belgesi açarak öğrenciden elindeki ürünlerin barkodlarını okuyucu ile bu belgeye aktarmasını isteyebilirsiniz. Bu, barkod okuyucunun nasıl tutulacağı ve tarama işleminin nasıl yapılacağı konusunda öğrencinin pratik kazanmasını sağlayabilir. Aynı şekilde, klavyedeki sayı ve harf tuşlarını kullanarak ürün bilgilerini örneğin mavi tişört, 500 gr. makarna yazma vb. alıştırmaları yaptırabilirsiniz.

Görsel Akış Şeması: Beceri basamaklarının sırasını gösteren (1. Programı aç, 2. Modülü aç, 3. Kartı tanımla...) ekran görüntüleri veya simgeler içeren bir akış şemasını bilgisayarın yanına koyabilirsiniz. Öğrenci, adımları tamamlarken bu şemadan destek alabilir.

Kategorili Stok Girişi: Öğrencilerden gıda, temizlik, tekstil vb. farklı ürün grupları için ayrı stok kartları oluşturmalarını isteyebilirsiniz.

Stok Görseli Düzenleme Görevi: Ürünün fotoğrafını düzenleme, uygun çözünürlükte yükleme veya arka plan temizleme görevleriyle dijital becerilerini artırabilirsiniz.

Hatalı Veri Tespiti Çalışması: Bilerek yanlış girilmiş birkaç ürün bilgisi örneğin yanlış fiyat, eksik barkod vb. üzerinden “hata bulma” etkinliği yaptırabilirsiniz.

Öğretimsel Uyarlamalar

Tematik Stok Listesi Hazırlama: Öğrencilerden “kampanya ürünleri” veya “yeni gelenler” için özel stok listeleri oluşturmalarını isteyebilirsiniz.

Gerçekçi Senaryo Uygulaması: Küçük bir “sanal mağaza” senaryosu oluşturarak öğrencilere stok girişi, fotoğraf yükleme ve ürün bilgisi girme süreçlerini bütüncül biçimde uygulatabilirsiniz.

Meslek Alanı/Dal	Pazarlama ve Perakende/Satış Danışmanlığı
Hedef ve Hedef Davranışlar	6.5.4. Sipariş girişi yapar. 6.5.4.1. Kasa programını açar. 6.5.4.2. Sipariş modülünü açar. 6.5.4.3. İlgili alana sipariş girişini yapar.
Ön Koşul Beceriler	• Bilgisayarı tanır ve temel parçalarını ayırt eder. • Klavye ve fare kullanımını yapar. • Ekrandaki simgeleri tanır ve tıklama yapar. • Program simgelerini birbirinden ayırt eder. • Kasa programı simgesini tanır. • Programı açma ve kapama becerisine sahiptir. • Ekrandaki yönergeleri takip eder. • Kullanıcı adı ve şifre kavramlarını ayırt eder. • Metin giriş alanını tanır ve yazma becerisi gösterir. • Sipariş kavramını (ürün seçimi, miktar, onaylama) ayırt eder. • Basit işlem sıralarını takip eder. • Etkinlik çizelgesini takip eder.
Etkinliğin / Çalışmanın Adı	Sipariş Giriyorum.
Önerilen Araç Gereç	Kasa programı (demo), örnek sipariş listeleri, sipariş fişi çıktısı
Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğretim, hedeflenen beceri basamaklarına (Kasa Programını Açma, Sipariş Modülünü Açma, İlgili Alana Sipariş Girişini Yapma) kapsayacak şekilde "Doğrudan Öğretim, İpucunun Giderek Artırılması/Azaltılması, Video Model Yöntemiyle Öğretim ve Fırsat Öğretimi" yöntemlerini entegre ederek yapılandırılabilir. Özellikle zorlu basamaklarda "Ayrık Denemelerle Öğretim" yöntemini kullanınız. "Müşterinin istediği ürünü sisteme nasıl kaydederiz? veya Sipariş almak için hangi programı kullanınız?" şeklinde sorular

sorarak öğrencilerin ön bilgilerini kontrol ediniz.

Ardından “Doğrudan Öğretim Yöntemi” ile kasa programını açma, sipariş modülünü açma ve ilgili alana sipariş girişini yapma işlemlerinin doğru ve hızlı bir sipariş kaydı için yapılması gerekenler olduğunu açık ve net bir şekilde ifade ediniz.

Ardından bir beceri basamağı “Şimdi fareyi alıyorum, kasa programı simgesine iki kere tıklayarak programı açıyorum.” vb. için açıklamalar yaparak öğrencilere model olunuz.

Sonrasında tüm beceri basamaklarını yaparak öğrencilere model olunuz.

“Video Model” yöntemi ve “Ayrık Denemelerle Öğretim” yöntemiyle çalışmalarınıza devam ediniz. Becerinin asıl adımlarına (sipariş girişi) geçildiğinde beceri basamaklarını örnekleyen ve ekran kaydından oluşan bir video izlettiriniz. Videodaki beceri basamağının tümünün yapılışını birkaç kere izlettikten sonra her basamak için ayrık denemelerle öğretimi uygulayınız.

Örnek Deneme (Sipariş Modülünü Açma): Video, kasa programı açıldıktan sonra durdurulur ve öğrencilere verilen “Şimdi ekranda ‘Sipariş Girişi’ yazan butona tıkla” gibi yönergeleriniz oldukça açık olabilir. Bu kısımda 4-5 saniye bekleyip öğrencilerin tamamının beceriyi tamamlamalarına fırsat tanıyınız.

Diğer beceri basamaklarında da aynı şekilde öğretim yapınız. Ayrık denemelerle öğretimde ipuçlarını kullanırken ipucunun giderek artırılması yöntemini bu aşamada kullanınız. Sipariş modülüne tıklama becerisini tamamlayamayan veya tepkisiz kalan öğrencilere, önce sözel olarak yönergeyi tekrarlayıp “Sipariş Girişi” butonuna tıkla” şeklinde yönerge veriniz. Öğrencilerden hala zorlanan varsa “Fareyi sipariş girişi yazan yere getiriyorum ve tıklıyorum” diyerek kendiniz model olunuz. Öğrencilerden hala zorlanan varsa fiziksel yardım sağlayarak (elini fareye yönlendirip doğru yere tıklamasına yardım ederek) beceriyi tamamlamasını sağlayınız. Tüm beceri basamakları için aynı şekilde (sözel ipucu → model ipucu → fiziksel ipucu) öğretime devam ediniz. Ancak “İlgili alana sipariş girişini yapar” basamağı gibi doğruluk ve hız gerektiren kritik basamaklarda, ipucunun giderek azaltılması hiyerarşisini uygulamanız önerilebilir. Bu adımda, hata yapma

Önerilen
Öğrenme-Öğretme
Süreçleri

ihtimalini en aza indirmek için başlangıçta tam fiziksel ipucu ile başlayıp ardından kısmi fiziksel ipucu, model ipucu ve sözel ipucuna geçiniz.

Becerinin öğretimi tamamlandıktan sonra öğrencilere “Videodaki kişi, siparişi girerken hangi bilgileri yazdı? Programı açmadan önce neye dikkat etti?” gibi sorularla öğrencilerinizden geri bildirim alarak öğretimi özetleyiniz.

Fırsat öğretimini günlük rutinler içinde doğal olarak uygulayınız. Örneğin simülasyon bir iş ortamında veya okul kafe-teriyasında görev dağılımı yapabilirsiniz. Bir müşteri (akran/öğretmen) sipariş verdiğinde öğrenciye “Siparişini sisteme kaydet” yönergesi vermeden 4-5 saniye bekleyiniz. Öğrenciler bu doğal fırsatı fark edip kendiliğinden kasa programını açıyorsa bu durumu “Kasa programını hemen açtın, aferin sana!” vb. diyerek mutlaka pekiştiriniz, yapmazlarsa ipucu vererek yapmalarını sağlayarak öğretim yapınız.

Yukarıda öğretimi özetlenen her dört yöntemde de hedeflenen becerilerin öğretiminde araçların aşamalı kullanımını ele alınız. Örneğin önce “Kasa Programı Simgesi- Sipariş Modülü Eşleştirmesi” vb. görsel kartlarla alıştırmalar yapıp devamında video öğretime ve gerçek/simülasyon bilgisayar ekipmanlarına geçiniz. Olay sıralama kartlarıyla öğrenciye yapılması gerekenlerin sırasını öğretiniz. Kartlarda çizgi karakterler yerine gerçek ekran görüntüleri ve simgelerin kullanımı somutlaştırmayı artırabilecektir.

Sistem güvenliğinin ve gizliliğin son derece önemli olduğunu belirtiniz. Öğrenciye “Müşteri bilgilerini doğru ve eksiksiz girmeliyiz. Programı işimiz bittiğinde kapatmalıyız” gibi basit açıklamalar yapınız. Kasa programını açma ve sipariş modülünü açma gibi becerileri çalışırken görsel ipuçlarından yararlanınız. Örneğin kasa programı simgesinin yanına “Buraya tıkla!” yazılı etiketler yapıştırınız.

Öğretim sonunda öğrenciden bağımsız olarak sipariş girişi becerisini, güvenli ve doğru bir şekilde yapması beklenir. Bu becerilerin kalıcı olması için öğretimi, simülasyon ve gerçek iş ortamında (staj/uygulama) düzenli olarak tekrar ediniz, olumlu davranışları “Harika, siparişi tek tuşla doğru girdin!” diyerek sözel pekiştiricilerle destekleyiniz.

Önerilen Öğrenme-Öğretme Süreçleri	Öğrenci kitabının ilgili sayfasında yer alan pekiştirme çalışmalarını uygulayınız. “Adım Adım Yapalım” başlığında bulunan etkinlikleri rehberli olarak (öğretmen eşliğinde) yapınız. “Sıra Bendel!” başlığında bulunan etkinlikleri öğrencilerin bağımsız olarak uygulamasını sağlayınız. Tüm süreçte öğrencilerin bireysel gelişimlerini takip ediniz. Her öğrenci için ilerleme çizelgeleri hazırlayarak öğrencilerin küçük başarılarını mutlaka pekiştiriniz.
Önerilen Değerlendirme Süreçleri	Hem ön değerlendirme hem de öğretim süreci sonunda gözlem formları, beceri analizi kaydı, performans kayıt tablosu ve kontrol listesi kullanınız. Ayrıca öğrenci etkinlik kitabının 197. sayfasındaki “Kendimi Değerlendiriyorum” başlığında yer alan değerlendirme aracını uygulayınız.
Öğretimsel Uyarlamalar	Simülasyon Çalışması: Gerçek program açılmadan önce öğrenciye ekran görüntüleri üzerinden aşamaları gösterip öğrencinin adımları takip etmesini sağlayabilirsiniz. Aşamalı Ekran Kartları: “Programı aç → Modülü seç → Siparişi gir” vb. görsel kartları kullanabilir, öğrencinin sıralamayı takip etmesini sağlayabilirsiniz. Rol Oyunu (Müşteri-Kasiyer): “Müşteri-kasiyer” canlandırması yapabilir, öğrenciye sipariş giriş ekranını kullanma fırsatı verebilirsiniz. Bilgisayar Klavye-Fare Alıştırmaları: Fareyi menüye taşıma, tıklama ve klavye kullanma çalışmaları yapabilirsiniz. Gerçek Sipariş Kaydı Senaryosu: Öğrencinin sipariş listesine bağımsız giriş yapmasını sağlayabilirsiniz. Akran Öğretimi: Beceriye bağımsız yapan öğrenciye gösterme ve öğretme rolü verebilirsiniz. Hız ve Doğruluk Çalışması: “10 dakikada 5 sipariş gir” gibi küçük yarışmalar düzenleyebilirsiniz. Rapor Oluşturma: Öğrenciye yaptığı sipariş girişlerinin raporunu oluşturma görevi verebilirsiniz.

